

Strömsunds
Kommun
Straejmien tjjelte

Kallelse till

/Underrättelse
Sammanträde

Kommunstyrelsen

2019

34

Onsdag

27

Augusti

Kommunstyrelsens ledamöter kallas till sammanträde onsdagen den 27 augusti 2019, klockan 8.15, sammanträdesrum Almen, för behandling av ärenden enligt föredragningslista.

- Kl. 8.15 Miljö- och byggavdelningen, punkt 6, 13
- Kl. 9.00 Teknik- och serviceförvaltningen, punkt 10.
- Kl. 10.00 Fika och därefter gruppmöten
S-gruppen: Almen, kommunkontoret
C+M-gruppen: Svaningen, kommunkontoret
- Kl 12.00 Lunch
- Kl. 13.00 Uppsiktsplikt och dialog JVAB.
- Kl. 13.30 Sammanträde

Susanne Hansson
Ordförande

Viktor Sjödin
Sekreterare
viktor.sjodin@stromsund.se

Vid förhinder ring 161 06 eller skicka mail i så god tid som möjligt!

1. Kommunstyrelsens ordförande informerar

2. Uppsiktsplikt och dialog med JVAB

3. Ansökan om ytterligare tilläggsanslag för strumpinfodring av ledningar

AU § 108/2019

Bilaga sid. 1

4. Beslut om ansvarsfrihet år 2018 för direktionen i Partnerskap Inland - Årsredovisning 2018

AU § 109/2019

Bilaga sid. 2-33 - endast i den digitala kallelsen

5. Redovisning av partistöd

AU § 110/2019

Bilaga sid. 34-39

6. Klimatanpassningsplan för Strömsunds kommun, 2019-2030

AU § 111/2019

Bilaga sid. 40-81 endast i den digitala kallelsen

7. Motionssvar om ett IT-gymnasium i Strömsund, ett lyft för kommunen

AU § 113/2019

Bilaga sid. 82-83

8. Motionssvar om översyn av kommunens administration

AU § 114/2019

Bilaga sid. 84

9. Svar på medborgarförslag om ideellt arbete för kommunledningen

AU § 115/2019

Bilaga sid. 85

10.Strömsunds kommuns risk- och sårbarhetsanalys

AU § 116/2019

Bilaga sid. 86-153 endast i den digitala kallelsen

11.Tillväxt Frostviken - Ansökan om föreningsbidrag

AU § 73/2019

Bilaga sid. 154

12.Tillägg till översiktsplan - vindkraft

Bilaga sid. 155-159 endast i den digitala kallelsen

13.Begäran om tilläggsanslag för LSS-kostnader

Bilaga sid. 160-162

14.Remiss av Sametingets rapports Samiskt språkcentrums utvecklingsmöjligheter för att främja fler samiska språk

Bilaga sid. 163-176

Förslag till yttrande läggs fram på sammanträdet

15.Sammanträdesdagar med arbetsutskottet, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige 2020

Handlingar läggs fram på sammanträdet

16. Delegationsbeslut

- a) Arbetsutskottets delegationsbeslut § 106-118
- b) Handläggare fastighetsförsäljning Karin Stierna delegationsbeslut om fastighetsförsäljning (nr 1)
- c) HR chef Ingela Sonidsson delegationsbeslut om tjänstledighet för enskilda angelägenheter under 2017-2018
- d) HR chef Ingela Sonidsson delegationsbeslut om tjänstledighet för facklig verksamhet under 2018 uppdelat på hel och halvtid.
- e) Bredbandsamordnaren Ann-Louise Hansson delegationsbeslut om under-tecknande av markupplåtelseavtal
- f) Ekonomichef Veronica Hjorter Stenklyft delegationsbeslut om kontokredit (nr. 1)
- g) Kommundirektören Anneli Svenssons delegationsbeslut om marknadsföringsbidrag (nr 1/2019)
- h) AVA-chef Helen Löfgren-Larsson delegationsbeslut om grundavgift (nr 7-13/2019)

17. Delgivningar

- a) Redovisning från kommunledningsförvaltningen över kvarstående medel i kommunstyrelsens anslag för oförutsedda behov:

Budget 2019	300 000:-
-------------	-----------

Kvarstår	300 000:-
-----------------	------------------

- b) Redovisning från kommunledningsförvaltningen över kvarstående medel i kommunstyrelsens utvecklingspott:

Budget 2019	1 000 000:-
-------------	-------------

Bygdens intresseförening 2019, KS § 231/2018	-120 000:-
--	------------

Strömsunds skoterallians 2019, KS § 22/2019	-100 000:-
---	------------

Fiberutbyggnad 2019, KS § 147/2019	-369 000:-
------------------------------------	------------

Kvarstår	401 000:-
-----------------	------------------

Plats och tid	Kommunkontoret, Strömsund, sammanträdesrum Almen, kl. 8.30-14.15
Beslutande	Susanne Hansson (s), ordförande Göran Bergström (s) Gudrun Hansson (s) Simon Högberg (m) Kerstin Engkvist (c), tjug ersättare
Övriga	Viktor Sjödin, sekreterare Anneli Svensson, kommundirektör Ingela Sonidsson, kommunledningsförvaltningen, § 107 Pär-Eric Hemmingsson, kommunledningsförvaltningen, § 107 Anders Bergman, miljö- och byggavdelningen, § 111 Malin Vennstrand, teknik- och serviceförvaltningen, § 116
Utses att justera	Kerstin Engkvist
Justeringens plats och tid	Kommunkontoret, Strömsund,
Underskrifter	
Sekreterare	 Paragrafer 106-118 Viktor Sjödin
Ordförande	 Susanne Hansson
Justerare	 Kerstin Engkvist

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
Sammanträdesdatum	2019-08-13		
Datum då anslag sätts upp	2019-08-20	Datum då anslag tas ned	2019-09-11
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkansliet, Strömsund		
Underskrift	 Viktor Sjödin		

§ 106

Ändringar i föredragningslistan

Följande ärenden tas bort i föredragningslistan

- Riktlinjer för kommunens fordon samt trafiksäker arbetsmiljö

Arbetsutskottet beslut

Föredragningslistan godkänns.

§ 107

Information om personalfrågor

Pär-Eric Hemmingsson projektledare informerar om KASAM 2.0. Projektet har nu gått över från planering och analys till genomförande.

En jämställdhetsanalys och en tillgänglighetsanalys är genomförd. Jämställdhetsanalysen är gjord enligt 4R.

Under sommaren har en enkät skickats ut till alla medarbetare som nu har samlats in. Svarsfrekvensen är ca 52 procent.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet tar del av informationen.

§ 108

Dnr 2019.53

53

Ansökan om ytterligare tilläggsanslag för strumpinfodring av ledningar

AVA-enheten beviljades av Kommunstyrelsen den 26 mars 2019, 1 200 000 kronor i tilläggsanslag för att strumpinfodra dagvatten- och avloppsledningar i Strömsunds tätort.

Efter upphandling har två anbud kommit. Ett anbud var inte komplett vilket innebar att det förkastades. Det andra anbudet var komplett men anbudssumman låg på 1 343 000 kronor.

Det innebär att arbetet kommer att kosta 143 000 kronor mer än beräknat och AVA-enheten ansöker därför om ytterligare tilläggsanslag med 143 000 kronor.

Yrkande

Ordföranden föreslår att AVA-enheten beviljas ytterligare ett investeringsanslag på 143 000 kronor till förnyelse av ledningsnät och medel anvisas ur kommunstyrelsens konto för oförutsedda utgifter 2019.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. AVA-enheten beviljas ytterligare ett investeringsanslag på 143 000 kronor till förnyelse av ledningsnät.
2. Medel anvisas ur kommunstyrelsens konto för oförutsedda utgifter 2019.

§ 109

Dnr 2019..270

042

Beslut om ansvarsfrihet år 2018 för direktionen i Partnerskap Inland - Årsredovisning 2018

Årsredovisningen 2018 för kommunalförbundet Partnerskap Inland - Akademi Norr - fastställdes av direktionen den 15 februari 2019.

Eftersom Partnerskap Inland - Akademi Norr är ett kommunalförbund med direktion så ska frågan om ansvarsfrihet prövas i varje medlemskommuns fullmäktige.

Av revisionsberättelsen framgår att revisorerna föreslår att direktionen för kommunalförbundet beviljas ansvarsfrihet för 2018 års verksamhet. Revisorerna tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Yrkande

Ordföranden föreslår att årsredovisningen godkänns.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktigebeslut

Årsredovisningen godkänns.

§ 110

Dnr 2019.203

042

Redovisning av partistöd

Kommunfullmäktige beslutade den 11 december 2014, § 126, att anta regler för partistöd.

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning senast den 30 juni efter räkenskapsårets utgång och som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kapitlet, 31 §, första stycket i kommunallagen. Till redovisningen ska fogas ett granskningsintyg.

Fullmäktige måste också fatta årliga beslut om utbetalning av partistödet. Fullmäktige får i de i förväg antagna reglerna för partistöd besluta om att stöd inte ska utbetalas till ett parti som inte i tid lämnar in en redovisning respektive granskningsrapport.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet, Moderaterna, Rättvis demokrati och Sverigedemokraterna har lämnat in redovisningar för 2018.

Partistödet är för närvarande 10 000 kronor till varje parti som är representerat i kommunfullmäktige. Dessutom utgår ett stöd på 18 000 kronor per mandat.

Yrkande

Ordföranden föreslår att redovisningarna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet, Moderaterna, Rättvis demokrati och Sverigedemokraterna godkänns. Partistödet för 2020 betalas ut i januari 2020 till partierna med godkänd redovisning.

§ 110 forts.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktigebeslut

1. Redovisningarna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet, Moderaterna, Rättvis demokrati och Sverigedemokraterna godkänns.
2. Partistödet för 2020 betalas ut i januari 2020 till partierna med godkänd redovisning.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Gudrun Hansson (s) i handläggningen av ärendet.

§ 111

Dnr 2019.320

101

Klimatanpassningsplan för Strömsunds kommun, 2019-2030

Strömsunds kommun har i ett förvaltningsövergripande samarbete tagit fram en klimatanpassningsplan för kommunen. Planens syfte är att mildra negativa effekter och/eller kostnader för kommunens verksamheter, men också att ta tillvara nya möjligheter, till följd av klimatförändringarna.

Yrkande

Ordföranden föreslår att arbetsutskottet beslutar enligt upprättat förslag och att uppföljning och redovisning sker i kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktigebeslut

1. Klimatanpassningsplan för Strömsunds kommun, 2019-2030 godkänns.
 2. Uppföljning och redovisning sker i kommunstyrelsen
-

§ 112

Dnr 2019.321

041

Investeringsbudget 2020

Investeringsutrymmet för 2020 är beräknat till totalt 25 miljoner kronor (inklusive bredband och komponentinvesteringar). Det är också den ram som beslutades av fullmäktige i juni 2019. Kommunens likviditet visar en sjunkande trend så även på denna nivå av investeringsvolym kommer vi behöva extern upplåning.

Det finns stora behov av investeringar i kommunens kärnverksamheter. Av den anledningen föreslås i dagsläget en restriktiv budget för bredband.

Yrkande

Ordföranden föreslår att kommundirektören ges i uppdrag att komplettera underlaget till kommunstyrelsens arbetsutskott den 10 september.

Arbetsutskottets beslut

Kommundirektören ges i uppdrag att komplettera underlaget till kommunstyrelsens arbetsutskott den 10 september

Beslut skickas till
Kommundirektören

§ 113

Dnr 2018.607

612

Motionssvar om ett IT-gymnasium i Strömsund, ett lyft för kommunen

I en motion till kommunfullmäktige i Strömsunds kommun har Oscar Hammar föreslagit att kommunen ska utreda möjligheterna att förlägga ett IT-gymnasium i Strömsunds kommun.

Yrkande

*Gudrun Hansson (s) yrkar att motionen bifalles.

Ordföranden föreslår att motionen bifalles i enlighet med upprättat förslag.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktigebeslut

Motionen bifalles. Bilaga

Motionssvar om ett IT-gymnasium i Strömsund, ett lyft för kommunen

I en motion till kommunfullmäktige i Strömsunds kommun har Oscar Hammar (s) föreslagit att kommunen ska utreda möjligheterna att förlägga ett IT-gymnasium i Strömsunds kommun.

Chefen för Framtids- och utvecklingsförvaltningen och förslagsställaren har träffats vid några tillfällen för att diskutera olika möjligheter att starta ett IT-gymnasium som bygger på något eller några av de nationella gymnasieprogram som redan erbjuds i kommunen.

Vi kan se att det finns förutsättningar för ett fortsatt arbete kring planering av en eventuell utbildnings utformning och budget, tänkbara yrkesutgångar, undersökning av intresse för utbildningen och möjligheter att hitta lärarkompetens.

Framtids- och utvecklingsförvaltningen fortsätter arbetet i samarbete med relevanta kompetenser inom området.

Den första återrapporteringen till kommunstyrelsens arbetsutskott sker vid mötet i december 2019.

STRÖMSUNDS KOMMUN
Kommunstyrelsen

§ 114

Dnr 2019.86

001

Motionssvar om översyn av kommunens administration

Simon Högberg (m), Maria Sandberg (m), Lars-Erik Bergman (m) och Jan-Olof Olofsson (m) har den 21 februari 2019 lämnat in en motion om översyn av kommunens administration.

Motionärerna vill att Strömsunds kommun går igenom de system och plattformar som vi idag använder oss av inom administration, ärendehantering, betalning, löner etc och över vad kommunen behöver uppdatera samt gör en kartläggning av vad marknaden erbjuder inom digital välfärd

Yrkande

*Ordföranden yrkar att motionen anses besvarad i enlighet med upprättat förslag.

*Simon Högberg (m) yrkar bifall till motionen.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på eget yrkande och Simon Högbergs yrkande och finner bifall till eget yrkande.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktigebeslut

Motionen anses besvarad. Bilaga

Svar på motion om översyn av kommunens administration

Simon Högberg (m), Maria Sandberg (m), Lars-Erik Bergman (m) och Jan-Olof Olofsson (m) har den 21 februari 2019 lämnat in en motion om översyn av kommunens administration.

Motionärerna vill att Strömsunds kommun går igenom de system och plattformar som vi idag använder oss av inom administration, ärendehantering, betalning, löner etc och över vad kommunen behöver uppdatera samt gör en kartläggning av vad marknaden erbjuder inom digital välfärd.

Motionärerna vill också att kommunen avsätter en summa pengar för att anlita en extern utredare.

Ekonomi för Strömsunds kommun blir kärvare och det är därför viktigt att se över hur vi kan effektivisera vår verksamhet och hitta olika sätt att minska kostnaderna.

Vid budgetberedningarna har det bland annat gjorts en översyn av administrationen. Kommunens personal arbetar också löpande med att se över hur man kan förbättra och förenkla rutiner och administration. Just nu förbereds upphandling av ett gemensamt ärendehanteringssystem för de olika nämnderna och styrelsen i kommunen då alla nämnder saknar detta utom miljö- och byggnämnden.

Socialnämndens verksamheter tittar löpande på olika digitala lösningar för att förbättra för brukare och anställda och säljer även tjänster till andra kommuner detsamma gäller även löneadministrationen.

Ett bekymmer är att de administrativa delarna hela tiden ökar inom alla verksamheter eftersom det blir fler uppgifter som ska redovisas och kontrolleras både externt och internt.

Att ta in en extern person som ska utreda kommunen är en extra kostnad som vi inte har råd med och som känns onödig då vi själva har kunskapen.

STRÖMSUNDS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Strömsunds Kommun

§ 115

Dnr 2019.142

020

Svar på medborgarförslag om ideellt arbete för kommunledningen

Kenneth Sjödin har den 13 mars 2019 lämnat in ett medborgarförslag om att kommunledningen bör arbeta ideellt genom att till exempel inte ta emot arvode under ett kommunfullmäktigesammanträde. Detta menar han skulle ge ett stor symbolvärde i dagens hårt ansträngda ekonomi.

Yrkande

Ordföranden föreslår att medborgarförslaget anses besvarat i enlighet med upprättat förslag.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktigebeslut

Medborgarförslaget anses besvarad Bilaga

Svar på medborgarförslag om ideellt arbete för kommunledningen

Kenneth Sjödin har den 13 mars 2019 lämnat in ett medborgarförslag om att kommunledningen bör arbeta ideellt genom att till exempel inte ta emot arvode under ett kommunfullmäktige sammanträde. Detta menar han skulle ge ett stor symbolvärde i dagens hårt ansträngda ekonomi.

Strömsund kommun håller med om att vi idag har en ansträngd ekonomi och att det behövs mer ideellt arbete. Tyvärr brottas kommunen också med problemet att det är färre personer som vill ställa upp och ta på sig förtroendeuppdrag.

De som sitter i kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder är personer som har vanliga arbeten som de tar ledigt ifrån för att kunna vara med på sammanträdena. I Strömsunds kommun är det få politiker som har hel- eller deltidisarvoden. De som har det får inget extra arvode när de sitter i sammanträden eftersom det redan ingår i "lönen".

Det står varje förtroendevald fritt att inte ta emot arvode vid något eller flera sammanträden, däremot ha kommunen ingen möjlighet att tvinga någon från att avstå från arvode.

Det är viktigt att arbeta med frågan om hur vi får fler personer att engagera sig ideellt.

STRÖMSUNDS KOMMUN
Kommunstyrelsen

§ 116

Dnr 2019.324

168

Strömsunds kommuns risk- och sårbarhetsanalys

Strömsunds kommun ska inför varje ny mandatperiod analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen samt hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Detta framgår av lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Genom att kommunen arbetar med risk- och sårbarhetsanalyser kan krisberedskapen utvecklas och förmågan att hantera allvarliga störningar stärkas.

Inte någon del av dokumentet som bifogas, som utgör Strömsunds kommuns risk- och sårbarhetsanalys är belagt med sekretess och är öppet för allmänheten att ta del av. Det finns fyra bilagor som innefattar sekretess och som redovisas separat vid sammanträdet.

Yrkande

Ordföranden föreslår att arbetsutskottet beslutar enligt upprättat förslag

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Risk- och sårbarhetsanalys för Strömsunds kommun fastställs.

§ 117

Dnr 2019.325

480

Yttrande angående Naturvårdsverkets beslut om fastställande av miniminivåer för varg gällande rovdjursförvaltningsområden och län

Naturvårdsverket har den 9 maj 2019 fastställt med stöd av 5 § förordningen (2009:1263) miniminivåer av förekomsten av varg för rovdjursförvaltningsområden.

Detta beslut ersätter beslutet om fastställelse av miniminivåer för varg från den 30 oktober 2014 som härmed upphävs.

För första gången tillåts en vargföryngring (10 vargar) i Jämtlands län, trots att hela länet utgör område för rennäringens vinterbete

Yrkande

Ordföranden föreslår att yttrande avges enligt upprättat förslag.

Arbetsutskottets beslut

Yttrande avges enligt upprättat förslag. Bilaga

Beslut skickas till

Naturvårdsverket

Landsbygdsministern Jennie Nilsson

Jämtlands läns riksdagsledamöter

2019-08-27

Vårt dnr 2019.325

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Yttrande angående Naturvårdsverkets beslut om fastställande av miniminivåer för varg gällande rovdjursförvaltningsområden och län.

Naturvårdsverket har fastställt nya miniminivåer för förekomsten av varg för rovdjursförvaltningsområden och län enligt tabell 1 nedan.

Tabell 1 Fastställande av miniminivåer för varg för respektive län och förvaltningsområde.

	Fastställda miniminivåer för varg i antal föryngringar:	Antal individer med gällande omräkningsfaktor:
Norra Rovdjursförvaltningsområdet	1	10
Norrbotten	-	-
Västerbotten	-	-
Jämtland	1	10
Västernorrland	-	-

Mellersta Rovdjursförvaltningsområdet	28,5	285
Dalarna	8	80
Gävleborg	3,5	35
Värmland	7,5	75
Stockholm	1	10
Uppsala	1	10
Örebro	3,5	35
Västmanland	1,5	15
Västra Götaland	2,5	25

För första gången tillåts en vargföryngring (10 vargar) i Jämtlands län, trots att hela länet utgör område för rennäringens vinterbete. Som samisk förvaltningskommun anser Strömsunds kommun det ytterst försvårande för företag inom rennäringen att bedriva sin verksamhet när det samlade rovdjurstrycket tillåts öka ytterligare.

Beslutet är därför ytterst olämpligt och vår förhoppning är att Naturvårdsverket omprövar sitt beslut om ny miniminivå för varg i Jämtland.

STRÖMSUNDS KOMMUN
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Strömsunds Kommun

Storgatan 15 • Box 500 • 833 24 Strömsund • kommun@stromsund.se
Telefon 0670-161 00 vx • Telefax 0670-161 05 • Bankgiro 991-1918

§ 118

Delgivningar

	Dnr 2019.169	106
1.	Inlandskommunerna ekonomisk förening - Ordinarie föreningsstämman den 23 maj 2019 - Protokoll	
	Dnr 2019.273	743
2.	Sveriges Kommuner och Landsting - Meddelande från styrelsen Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting om Insatser inom området psykisk hälsa 2019	
	Dnr 2019.106	106
3.	Region Jämtland Härjedalen - Minnesanteckning samråd Regional kollektivtrafikmyndighet - 2019-05-27	
	Dnr 2019.274	106
4.	Länsstyrelsen i Jönköpings län - Ersättning för att stärka och utveckla verksamhet med flyktingguider och familjekontakter enligt 37a § förordning 2010:1122	
	Dnr 2019.275	042
5.	Samordningsförbundet Jämtlands län - TERTIALUPPFÖLJNING-2019-04-30	
	Dnr 2019.276	106
6.	Sveriges Kommuner och Landsting - Meddelande från styrelsen - Förbundsavgift år 2020 till Sveriges Kommuner och Landsting	
	Dnr 2019.282	106
7.	RUN § 103/2019 - Regionala utvecklingsnämndens sammanträdestider 2020	
	Dnr 2019.41	106
8.	Regionens samverkansråd - 2019-02-11 § 25-36	
	Dnr 2019.283	106
9.	Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan - § 11-13/2019	
	Dnr 2019.284	153
10.	Migrationsverket - Information om reviderad årsplanering	
	Dnr 2019.285	106

-
11. Skrivelse - Svar angående synpunkter på styrdokument GNU
Dnr 2019.289 106
12. RF § 36/2019 - Regionfullmäktiges sammanträdestider 2020
Dnr 2019.240 106
13. Gemensamma nämnden för upphandling - § 1-14 - 2019-03-01
Dnr 2019.240 106
14. Gemensamma nämnden för upphandling - § 15-27- 2019-04-29
Dnr 2019.256 524
15. Länsstyrelsen Jämtlands län - Beslut - Din ansökan om utbetalning av projektstöd.
Dnr 2019.319 106
16. Ragunda kommun - KS § 34/2019 - Till kommunstyrelserna i Strömsund och Ragunda avseende Leader 3sams styrelse.
Dnr 2019.303 014
17. Svensk-norska samarbetsfonden - Rapport Demografisk sårbarhet - en gemensam utmaning för kommunerna längs riksgränsen mellan Sverige och Norge
Dnr 2018.394 106
18. Bygdens intresseförening - Redovisning för verksamhetsåret 2018
19. BKU - Val av ersättare i barn-, kultur- och utbildningsnämndens arbetsutskott för tiden intill den 31 december 2022
20. GNF - Måluppfyllelse per april 2019
21. SN - Verksamhetsprognos per april 2019
22. MOB - Redovisning av miljö- och byggnämndens budgetuppföljning och inriktningsmål för tiden januari till april 2019
23. Cirkulär från Sveriges Kommuner och Landsting
- 19:24 Striktare tillämpning av begreppet sjukperiod
- 19:25 Behörighetsreglering för den sociala barn- och ungdomsvården
- 19:27 Kammarrättens dom 7173-18 om sjukpenningsgrundad inkomst

vid lön under lov

19.28 Huvudöverenskommelse - HÖK 19 - med OFRs förbundsområde Hälso- och sjukvård

19.29 Preliminär kostnadsutjämning för LSS år 2020

19.31 Regelverk och ränta för RIPS

19.32 Överenskommelse om Krislägesavtal

19.33 Ändring i lagen om medbestämmande i arbetslivet, MBL - utökad fredsplikt på arbetsplatser där det finns kollektivavtal och vid rättstvister, 1 augusti 2019

Arbetsutskottet beslut

Delgivningarna läggs till handlingarna.

§ 73

Dnr 2019.190

805

Tillväxt Frostviken - Ansökan om föreningsbidrag

Tillväxt Frostviken har i en skrivelse den 12 april ansökt om föreningsbidrag om 57 000 kronor.

Bidraget skulle gå till bland annat arvode, milersättningar och ekonomistyrning

Kommunen har en ansträngd ekonomi.

Yrkande

Ordföranden föreslår att ansökan avslås.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Ansökan avslås

 Strömsunds Kommun Straejmien tjjelte	TJÄNSTESKRIVELSE Datum 2019-06-17	Sidan 1 av 1
Förvaltning Teknik- och serviceförvaltningen, AVA	Ärendenr/diariennr	
Utredare/handläggare Helen Löfgren-Larsson	Nämnd/styrelse Kommunstyrelsen	

Ansökan om ytterligare tilläggsanslag för strumpinfodring av ledningar

Sammanfattning av ärendet

AVA-enheten beviljades av Kommunstyrelsen 2019-03-26 (Dnr 2019.53) 1 200 000 kronor i tilläggsanslag för att strumpinfodra dagvatten- och avloppsledningar i Strömsunds tätort. Vi ha nu upphandlat denna entreprenad och två anbud kom in. Ett anbud var inte komplett vilket innebar att det förkastades. Det andra anbudet var komplett men anbudssumman låg på 1 343 000 kronor. Det innebär att arbetet kommer att kosta 143 000 kronor mer än beräknat och AVA-enheten ansöker därför om ytterligare tilläggsanslag med 143 000 kronor.

Beslutet skickas till

Helen Löfgren-Larsson

Förslag till beslut

Att AVA-enheten beviljas ytterligare ett investeringsanslag på 143 000 kronor för att täcka kostnaden för den upphandlade entreprenaden.

Underskrift

.....
Helen Löfgren-Larsson
Chef AVA-enheten

**AKADEMI
NORR**

Datum
2019-06-28

Kommunfullmäktige i
Arjeplog, Arvidsjaur, Sorsele, Malå,
Norsjö, Storuman, Lycksele, Vilhelmina,
Åsele, Dorotea, Strömsund, Sollefteå och
Kramfors kommuner

**Beslut om ansvarsfrihet år 2018 för direktionen i Partnerskap
Inland – Akademi Norr**

Årsredovisningen för kommunalförbundet Partnerskap Inland - Akademi Norr avseende år 2018 fastställdes av direktionen 2019-02-15.

Eftersom Partnerskap Inland – Akademi Norr är ett kommunalförbund med direktion så skall frågan om ansvarsfrihet prövas i varje medlemskommuns fullmäktige.

Av upprättad revisionsberättelse framgår att revisorerna föreslår att direktionen för kommunalförbundet beviljas ansvarsfrihet för 2018 års verksamhet, samt att kommunförbundets årsredovisning för 2018 godkänns.

Protokollsutdrag sänds till:

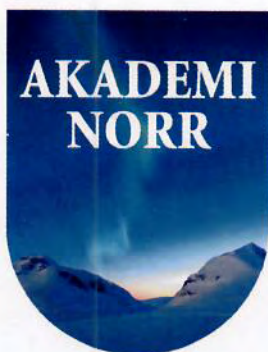
Partnerskap Inland – Akademi Norr
923 81 Storuman
eller
gudrun.viklund@akademinorr.se

Vänligen

Gudrun Susann Viklund
Projektadministratör

Bilagor:

Årsredovisning för Partnerskap Inland – Akademi Norr 2018
Revisionsberättelse för år 2018
Protokoll från direktionsmöte 2019-02-15

**KOMMUNALFÖRBUNDET
PARTNERSKAP INLAND – AKADEMI NORR**

ÅRSREDOVISNING 2018

KOMMUNALFÖRBUNDETS DIREKTION OCH LEDNING	2
VERKSAMHETSPLAN FÖR PARTNERSKAP INLAND AKADEMI NORR 2018.....	2
MÅL	2
DELMÅL.....	2
HORISONTELLA MÅL.....	2
EKONOMISKA MÅL	3
VERKSAMHET 2018	3
VERKSAMHET OCH AKTIVITETER 2018.....	4
FÖRVÄNTAD UTVECKLING	5
PÅGÅENDE PROJEKT.....	5
<i>Stärkt Attraktiv Mottagning</i>	<i>5</i>
<i>Vindkraft-Generator för tillväxt.....</i>	<i>6</i>
<i>Fulltäckning.....</i>	<i>6</i>
<i>Integration i norr.....</i>	<i>6</i>
<i>YH-Nord.....</i>	<i>6</i>
KOMMUNALFÖRBUNDETS FÖRVALTNING OCH MÅLUPPFYLLELSE.....	7
FÖRVALTNING	7
MÅLUPPFYLLELSE	7
FRAMTIDA VERKSAMHET OCH MÅL.....	7
EKONOMISKA MÅL	8
<i>Balanskravsutredning.....</i>	<i>8</i>
<i>Finansiell analys.....</i>	<i>8</i>
<i>Personal.....</i>	<i>9</i>
REDOVISNINGSPRINCIPER	9
KOMMUNALFÖRBUNDETS BUDGETUPPFÖLJNING 2018 EXKLUSIVE PROJEKT.....	10
FINANSIELLA NYCKELTAL	11
RESULTATRÄKNING	12
NOTER RESULTATRÄKNING	13
BALANSRÄKNING	14
NOTER BALANSRÄKNING	15
KASSAFLÖDESANALYS.....	16

Förvaltningsberättelse för kommunalförbundet Partnerskap Inland – Akademi Norr

Perioden 2018-01-01 – 2018-12-31.

Kommunalförbundets direktion och ledning

Direktionen består av kommunstyrelsens ordförande, i något fall kommunstyrelsens vice ordförande, i de 13 ingående medlemskommunerna.

I presidiet ingår:

Ordförande: Britta Flinkfeldt, Arjeplog

Förste vice ordförande: Tomas Mörtzell, Storuman

Andre vice ordförande: Susanne Hansson, Strömsund

Verksamhetschef: Christer Lindblom

Verksamheten inom Akademi Norr har under året bedrivits enligt de planer som fastställts och genom de projekt som förbundet är engagerade i.

Verksamhetsplan för Partnerskap Inland Akademi Norr 2018

Mål

Vår region ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och tillväxt.

Delmål

Vi har god tillgång till eftergymnasial utbildning i medlemskommunerna

Vi kan erbjuda kostnadseffektiv kompetensutveckling till såväl offentlig som privat sektor

Akademi Norr och LC är en naturlig samverkanspart i frågor som rör kompetensutveckling

Vi skapar goda underlag för strategiska beslut

I samtliga medlemskommuner finns välfungerande lärcentrum och bra teknik för kompetensutveckling är tillgänglig för alla

Horisontella mål

Målsättningen är att ingen individ ska diskrimineras utifrån härkomst, religion, kön, ålder, sexualitet, politisk tillhörighet eller socioekonomisk bakgrund.

Ekonomiska mål

Bedriva förbundets verksamhet inom ramen för fastställd budget.

Inte uppta långfristiga lån för förbundets verksamhet.

Tillgodose direktionens möjligheter att styra och leda verksamheten mot förbundets syfte och mål.

Verksamhet 2018

Att tillsammans med lärcentrum göra högre utbildning tillgänglig i medlemskommunerna och samtidigt verka för en ökad motivation bland innevånarna för att utbilda sig.

Bibehålla och utveckla kontakterna med universitet och utbildningssamordnare för att få till stånd ett ökat antal utbildningar som är tillgängliga för boende i våra medlemskommuner utan att de behöver flytta till campusorter. Marknadsföra och kommunicera de universitets- och yrkeshögskoleutbildningar som efterfrågas av arbetsgivare i medlemskommunerna.

Vi ska tillsammans med lärcentrum och i samverkan med kommunernas näringslivsfunktioner utveckla vår förmåga att identifiera kompetensutvecklingsbehov och erbjuda kompetensutveckling till yrkesverksamma i både offentlig och privat sektor.

Underhålla och förstärka funktionella nätverk inom Akademi Norr som t.ex. nätverk för lärcentrum, kommun- och näringslivschefer. Det är också viktigt att aktivt verka för att utveckla nya nätverk och samarbeten med andra aktörer som kan bidra till kommunalförbundets måloppfyllelse.

Vi ska arbeta med påverkan av beslutsfattare nationellt, regionalt och lokalt i frågor som rör kompetensutveckling. Samt marknadsföra det arbete som görs.

Vi ska sammanställa och analysera statistik om arbetsmarknadsläget och bevaka utvecklingstrender både inom teknikutveckling och kompetensutvecklingsområdet.

Arbeta fram och ansöka om nya projekt utifrån medlemskommunernas behov som överensstämmer med kommunalförbundets uppsatta mål.

Genomföra beslutade projekt.

Vi ska tillsammans med lärcentrum arbeta för att förbättra förutsättningarna för kompetensutveckling i medlemskommunerna.

Kvalitetssäkra lärcentrum i förhållande till vad som krävs för att kunna genomföra tentamina enligt lärosätens direktiv.

Påverka och stödja tekniker som bidrar till bättre förutsättningar för kompetensutveckling.

Administrera kommunalförbundets verksamhet, genomföra direktionsmöten regelbundet. Informera kommunerna om hur arbetet fortskrider genom besök i medlemskommunernas kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelse.

Verksamhet och aktiviteter 2018

Utvecklingsarbetet med högre utbildning är en del av kommunalförbundets reguljära verksamhet och alla kommunalförbundets medlemskommuner har en etablerad stödstruktur i form av ett lärcentrum. Utbildningsnivån för befolkningen i våra kommuner ligger under genomsnittet i Sverige. Många arbetsgivare (inte minst kommunerna själva) har svårt att rekrytera högre utbildad arbetskraft. Vi ser ett fortsatt behov av att utveckla infrastrukturen för akademisk utbildning samt att utbildningarna i sig behöver ha en större flexibilitet i upplägg och form som gör att de kan anpassas efter den lokala arbetsmarknadens specifika behov och förutsättningar.

Samarbetet med socionomprogrammet vid Umeå universitet är ett sådant exempel. Utbildningen erbjuds sedan hösten 2016 som en flexutbildning. Den 17 september 2018 öppnades möjligheten att söka socionomprogrammet som distansutbildning. Det gör det möjligt att läsa hela utbildningen på valfri ort med ett fåtal campusförlagda träffar per kurs. Förutom detta så bygger modellen på att det finns ett närmare samarbete mellan universitetet, arbetsgivare och studenterna. Konkret kan det till exempel innebära att arbetsgivare tillhandahåller praktikplatser, examensjobb, handledare och mentorer. En del utbildningsmoment kan också komma att genomföras och förläggas hos någon arbetsgivare.

Under våren genomfördes tre informationstillfällen. Akademi Norr arrangerade och videosände informationen om sjuksköterskeutbildningen vid Umeå universitet och Lärarutbildningarna vid Luleå tekniska universitet. Även information om yrkeshögskoleutbildning genomfördes. Det var Vindkraftstekniker i Strömsund och Vattenkraftstekniker i Jokkmokk.

Under hösten informerade vi om Socionomutbildningen som nu erbjuds som distansutbildning. Universitetet stod för informationen och lärcentrum bjöd in presumtiva studenter till information i respektive kommun.

Akademi Norr har också haft kontakt med ett par yrkeshögskoleanordnare för att undersöka möjligheten att skapa utbildningar som kan erbjudas i våra medlemskommuner.

Under året har också uppdragsutbildningar genomförts där Akademi Norr upphandlat utbildare och arrangerat utbildningen. Akademi Norr har också upphandlat utbildningar där lärcentrum arrangerat utbildningen.

Under året har tio nätverksmöten genomförts med lärcentrum i medlemskommunerna. Vid ett par av dessa har även Örnsköldsviks kommun deltagit för att se om vi kan skapa ett samarbete.

Tre sammanträden med direktionen för Akademi Norr har hållits och fyra möten med direktionens arbetsutskott.

Akademi Norr samordnade statsbidragsansökan för lärcentrum avseende 2018. Tio av Akademi Norrs kommuner ingick i ansökan och även Skellefteå kommun. Ansökan resulterade i avslag. Vid en analys av vilka kommuner som tilldelats statsbidraget framkom att endast en ansökan norr om Hudiksvall beviljats. Det föranledde Akademi Norr att göra en skrivelse med frågor till Skolverket som var handläggande myndighet men också till minister för högre utbildning och forskning, landsbygdsministern och gymnasie- och kunskapsministern. Skrivelsen sändes även för kännedom till riksdagspolitiker i de fyra nordliga länen.

Projektet *Stärkt Attraktiv Mottagning SAM* har i princip slutförts under året. Slutdatum för projektet är 2019-01-08. Projektets projektledare avslutade sin anställning 2018-02-15 och projektledningen har sedan dess skötts av verksamhetschef och administratör i Akademi Norr.

En projektansökan har gjorts under året. Projektet kallades *Karriärlyftet* och var riktad till ESF. Syftet var att erbjuda ledarskapsutbildningar till presumtiva chefer och chefer inom kommunal verksamhet. Projektet blev dock inte prioriterat.

Vid nio tillfällen har informationer genomförts i medlemskommunernas olika nämnder.

Förväntad utveckling

I den antagna strategin för Akademi Norr lyfts de sedan tidigare viktiga arbetsområdena, att möjliggöra högre utbildning i Akademi Norr området och att vara en sammanhållande funktion för lärcentrum i medlemskommunerna, som fortsatt viktiga arbetsområden. Med utgångspunkt i de kompetensbehov som finns i medlemskommunerna fokuserar strategin även annan eftergymnasial utbildning, t.ex. yrkeshögskola. I strategin betonas också utbildningsmäklari/uppdragsutbildning, som ett viktigt uppdrag för Akademi Norr.

Förväntat är alltså att Akademi Norr fortsätter sitt arbete med att möjliggöra högre utbildning i Akademi Norr området och att vara en sammanhållande funktion för lärcentrum i medlemskommunerna men också att Akademi Norr tar ett större ansvar för att yrkeshögskoleutbildningar erbjuds bland medlemskommunerna och genomför ett ökande antal uppdragsutbildningar.

Om verksamheten förändras i enlighet med förväntan kan ekonomin för kommunalförbundet påverkas. Kommunalförbundets basverksamhet ökar och finansieringen från medlemskommunerna kan behöva förstärkas.

Pågående projekt

Stärkt Attraktiv Mottagning

Projektet startade den 15 maj 2017. De kommuner som deltar i projektet är Arjeplog, Arvidsjaur, Lycksele, Norsjö, Storuman och Dorotea.

Projektets syfte är att kompetensutveckla anställda som direkt eller indirekt möter asylsökande, ensamkommande barn eller utrikesfödda med särskilda behov i sitt arbete. Projektet ska leda till att stärka anställdas arbetssituation och utveckla verksamheterna i integrationens olika skeden.

Under 2018 genomfördes 18 utbildningstillfällen fördelade mellan alla deltagande kommuner.

En temadag genomfördes den 30 augusti i Lycksele. Mottagarutredningen, 4R-metoden och goda exempel från kommunerna var teman som togs upp.

Den 4 december hölls en samverkansdag. Syftet med dagen var att öka samverkan inom arbetet med mottagande och integration. Exempel på frågor som lyftes var. Hur arbetar vi idag? Hur skulle vi vilja arbeta? Hur når vi dit?

Ett implementeringsmöte genomfördes den 19 december. Syftet med den dagen var att identifiera framgångsfaktorer inom projektet och utarbeta implementeringsplaner för de viktigaste.

En film som kort beskriver asylprocessen och den första delen av integreringsprocessen har tagits fram. Den kan ses på: <https://youtu.be/xw5enLGf6N4>.

Filmen har även översatts till Dari, Tigrinja och Arabiska.

Projektledningen har också besökt kommunstyrelsen och andra nämnder i kommunerna med ansvar för asyl och integration för att informera om hur arbetet fortskrider.

Vindkraft-Generator för tillväxt

Tillsammans med Energimyndigheten driver Sollefteå kommun ett projekt för att öka den regionala nyttan av såväl genomförda som planerade vindkraftsinvesteringar i Norrlands inland. Projektet pågår under perioden 2017-07-01 till och med 2019-12-31 i nära samverkan med bland andra berörda kommuner i regionen och olika branschföretag. Akademi Norr deltar som projektpart och ingår i ledningsgruppen.

Fulltäckning

Projektet ska lösa tre utmaningar:

- 1) innanförskap: även glesbygden ska ha 100 Mbit/s, vilket vi kan åstadkomma till låg kostnad med rätt teknik;
- 2) säkerhet: bofasta och turister ska ha mobiltäckning överallt;
- 3) värdeökning; turism, jord- och skogsbruk, kraft, gruvor och andra näringar ska inte hämmas av brist på kommunikation.

Akademi Norr deltar som projektpart och ingår i ledningsgruppen.

Integration i norr

Syftet med projektet är att i tre glesbygdskommuner beskriva och analysera nyanländas behov av stöd för att (1) genomföra Komvux- eller SFI-studier för att påbörja kompletterande utbildning, fokus på universitetsstudier, (2) genomföra universitetsstudier, (3) upprätta nätverk, för att etablera sig på den lokala arbetsmarknaden. Akademi Norr deltar som projektpart och på tre lärcentrum bland medlemskommunerna kommer observationer och intervjuer att genomföras.

YH-Nord

Yh-Nord är ett länsöverskridande projekt för yrkeshögskolan. Projektet bedrivs i samverkan mellan Region Norrbotten och Region Västerbotten. Fokus i projektet ligger på att skapa en starkare koppling mellan utbildning och arbetsmarknad så att en effektiv och väl fungerande kompetensförsörjning möjliggörs. Akademi Norr deltar som projektpart och ingår i ledningsgruppen.

Kommunalförbundets förvaltning och måluppfyllelse

Förvaltning

Regelbundna möten har under perioden genomförts med direktionen, kommunchefer och lärcentrum i syfte att diskutera och besluta om inriktning och löpande verksamhet för kommunalförbundet. Direktionens arbetsutskott har också sammanträtt vid några tillfällen

Kommunalförbundet har gjort en investering till en summa av 11 212 kr under perioden. Investeringen består av Videokonferensutrustning.

Inga långfristiga lån har upptagits.

Måluppfyllelse

Arbetet under perioden har omfattat mål, delmål, horisontella mål och ekonomiska mål.

Direktionen anser att både den löpande verksamheten med fokus på eftergymnasial utbildning och den projektverksamhet som förbundet beskriver väl svarar mot förbundets syfte och de målsättningar som är uppsatta för verksamhetsåret genom;

- Att arbetet med att göra högre utbildning möjlig i medlemskommunerna fortsätter och utvecklas
- Att dialog med yrkeshögskolor har påbörjats liksom arbetet med att möjliggöra fler yrkeshögskoleutbildningar för innevånarna i medlemskommunerna.
- Att projektet *Stärkt attraktiv mottagning* har genomförts enligt plan.

Direktionen anser att måluppfyllelsen är god utifrån satta mål och de resurser som är avsatta för den löpande verksamheten.

Framtida verksamhet och mål

Akademi Norrs verksamhet har förändrats ur flera aspekter sedan starten år 2000. Målen för verksamheten har dock inte riktigt hängtt med i den förändringen. Under 2016 påbörjades ett arbete med att förtydliga och i någon mån förändra målen för verksamheten. Arbetet har gått vidare och utmynnat i en strategi för det fortsatta arbetet.

Vid starten av Akademi Norr låg fokus enbart på högre utbildning. Utbildningarna var oftast ortsbundna och krävde fysisk närvaro på studieorten. Under en period genomfördes många utbildningar med studieort i Akademi Norr området. En del utbildningar distansanpassades och kunde genomföras oberoende av bostadsort. De senaste åren har allt fler utbildningar åter förlagts med lärosätens campusorter som studieort. Akademi Norr bör tillsammans med lärosäten arbeta med att hitta nya sätt att med hög kvalitet genomföra högre utbildning. Sätt som möjliggör deltagande oberoende av bostadsort.

Våra egna behovskartläggningar i kombination med länens prognoser visar på att företag och kommuner står inför stora utmaningar att rekrytera kompetens under de närmaste åren. De stora rekryteringsbehoven består framförallt av en kraftig generationsväxling. För att kunna möta kompetensbehoven i regionen behöver vi förändra vårt sätt att arbeta och även beakta de kompetensbehov som inte kräver högre utbildning.

Rekrytering av arbetskraft sker till övervägande del lokalt, vilket understryker vikten av balans mellan utbud och efterfrågan när det gäller den lokala arbetskraften. En ökad rörlighet är önskvärd, men även genomförda kompetensutvecklingsinsatser blir viktiga för att skapa en balans mellan det utbud och den efterfrågan som kommer att finnas. Att kompetensutveckla redan anställd personal blir

också en faktor för att tillgodose kompetensbehoven i företag och andra organisationer. Akademi Norr har påbörjat arbetet med att utarbeta strukturer och affärsmodell för att erbjuda företag och andra organisationer kompetensutveckling med hjälp av kortare kurser.

Ekonomiska mål

Årets överskott på 85 939 kr har uppstått främst genom att lönekostnader har finansierats med projektmedel men också överskott från uppdragsutbildning.

Direktionen anser att de ekonomiska målen och målen för god ekonomisk hushållning för verksamhetsåret har nåtts.

Direktionen anser också att balanskravet har uppnåtts.

Balanskravsutredning

Årets resultat enligt resultaträkningen	85 939 kr
reducering av samtliga realisationsvinster (-)	0
justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet (+)	0
justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet (+)	0
orealiserade förluster i värdepapper (+)	0
justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper (-)	0
Årets resultat efter balanskravsjustering	85 939 kr
reservering av medel till resultatutjämningsreserv (-)	0
användning av medel från resultatutjämningsreserv (+)	0
Balanskravsresultat	85 939 kr

Finansiell analys

Kommunalförbundet Partnerskap Inland-Akademi Norr bildades år 2000. Det innebär att inga pensionsåtaganden som avser tiden före 1998 finns.

Inga större investeringar är planerade. För större investeringar krävs också medlemskommunernas godkännande (Förbundsordningen §6).

Storleken på det egna kapitalet fastställdes på direktion mötet 2017-11-23 till lägst 2,5 Mkr. Att det finns en buffert för kostnader i samband med en avveckling av kommunalförbundet är det främsta skälet till den fastställda lägsta storleken på det egna kapitalet. Det egna kapitalet uppgår i årsbokslutet 2018 till 3 950 401 kr.

Direktionen anser att både den löpande verksamheten med fokus på eftergymnasial utbildning och den projektverksamhet som förbundet beskriver väl svarar mot förbundets syfte och de målsättningar som är uppsatta för verksamhetsåret.

Personal

Kommunalförbundet har under året haft 3 personer anställda.

Funktion och namn	Omfattning	Anställning
Verksamhetschef Christer Lindblom	100%	Tillsvidareanställd
Administratör Gudrun Viklund	100%	Tillsvidareanställd
Projektledare Martin Bergvall	100%	Tillsvidareanställd till den 15 februari

Kommunalförbundet har tecknat avtal med Fora för avtalsenliga försäkringar som avser personalen.

Kommunalförbundet har inga andra pensionsförpliktelser utöver de som är lagstadgade eller förpliktade genom kollektivavtal.

KPA Pension är kommunalförbundets försäkringsgivare för den förmånsbestämda tjänstepensionsförsäkringen, försäkring för pension till efterlevande och premiefrielseförsäkring när det gäller långvarig sjukdom hos anställda.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Redovisningen bygger på Lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Detta innebär att redovisningen sker på ett sätt som i allt väsentligt överensstämmer med god redovisningssed.

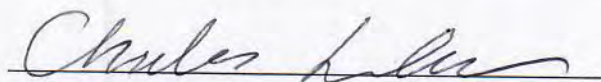
Förutbetalda intäkter

Har i huvudsak periodiserats och inte tillgodogjorts periodens redovisning.

Upplupna intäkter

Har i huvudsak periodiserats och tillgodogjorts periodens redovisning.

Lycksele den 7/2 - 2019

Christer Lindblom, Verksamhetschef

Kommunalförbundets budgetuppföljning 2018 exklusive projekt

	Budget	Utfall
Intäkter		
Medlemsavgifter	1 050 000	1 050 000
Uppdragsutbildningar		305 000
Försålda tjänster		24 288
Totala intäkter	1 050 000	1 379 288
Kostnader		
Egen personal, löner inkl lönebikostnader	625 000	786 495
Resekostnader	100 000	81 368
Representation	20 000	3 214
Lokalhyror	35 000	31 372
Kurs- och konferenskostnader	45 000	89 193
Konsulttjänster	50 000	219 239
Tele- och datakommunikationer, portokostnader	20 000	10 823
Datakostnader (program, licenser etc.)	20 000	1 529
Kontors- och förbrukningsmaterial	20 000	117
Marknadsföring, annonsering och web	60 000	10 637
Revision	45 000	28 000
Finansiella kostnader (bank, räntor etc.)	10 000	2 347
Pacta arbetsgivarorganisation	0	11 100
Avskrivningar	0	17 916
Totala kostnader	1 050 000	1 293 349
Resultat		85 939

Finansiella nyckeltal

Resultat och kapacitet	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Årets resultat (kkkr.)	-306	550	-694	36	308	86
Årets resultat/intäkter	5 %	6%	-26%	1%	4%	2%
Kostnader/intäkter	105 %	94%	126%	99%	96%	98%
Årets resultat/eget kapital	8 %	13%	-20%	1%	8%	2%
Soliditet	64 %	71%	88%	85%	79%	89%

Risk och kontroll	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kassalikviditet	270 %	347%	836%	656%	475%	930%

Resultat och kapacitet

Under 2018 tog kommunalförbundets kostnader i anspråk 98 % av intäkterna. Detta innebar ett positivt resultat på 86 kkr. Resultatet är 222 kkr sämre än 2017 års resultat. Årets resultat har ökat det egna kapitalet med 2 %.

Soliditeten uppgick 2018 till 89 % vilket var en ökning från föregående år med 10 procentenheter. Förklaringen till detta är att skulderna minskade med 46 procentenheter.

Risk och kontroll

Kommunalförbundets likviditet i form av kassalikviditet ökade med 455 procentenheter från 475 % 2017 till 930 % 2018. Riskerna på kort sikt bedöms vara tillfredsställande när de kortfristiga tillgångarna överstiger de kortfristiga skulderna.

RESULTATRÄKNING

	Not	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Erhållna bidrag		2 691 061	6 043 131
Medlemsavgifter		1 050 000	1 000 000
Försäljning		329 288	0
Summa verksamhetens intäkter	1	4 070 349	7 043 131
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Löner		-1 619 211	-2 918 411
Köp av verksamhet	2	-1 870 423	-2 517 299
Övriga kostnader	3	-474 512	-1 270 110
Avskrivningar		-17 916	-23 296
Summa verksamhetens kostnader		-3 982 062	-6 729 116
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		88 287	314 015
Finansiella intäkter	4	0	0
Finansiella kostnader	5	-2 348	-6 016
RESULTAT FÖRE EXTRA ORD POSTER		85 939	307 999
Extra ordinära intäkter		0	0
Extra ordinära kostnader		0	0
RESULTAT		85 939	307 999

NOTER RESULTATRÄKNING

Not		BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
1	VERKSAMHETENS INTÄKTER		
	EU-bidrag	2 691 061	5 471 148
	Medlemsavgift	1 050 000	1 000 000
	Uppdragsutbildningar	305 000	339 763
	Försålda tjänster	24 288	232 220
	SUMMA	4 070 349	7 043 131
2	VERKSAMHETENS KOSTNADER		
	Entreprenader och köp av verksamhet		
	<i>Storumans kommun</i>	10 748	16 072
	<i>Övriga medlemskommuner</i>	60 000	0
	<i>Revision</i>	28 000	45 700
	<i>Övriga tjänsteköp</i>	1 771 675	2 455 527
		1 870 423	2 517 299
3	Övriga kostnader		
	<i>Datatillbehör</i>	1 529	19 917
	<i>Lokalhyror</i>	56 651	121 586
	<i>Trycksaker, kontors- och förbrukningsmaterial</i>	117	2 812
	<i>Tele- data kommunikation och porto</i>	18 924	37 122
	<i>Transporter, hotell och resor</i>	134 446	479 125
	<i>Konferenskostnader</i>	215 390	506 178
	<i>Direktionsmöten</i>	22 145	43 802
	<i>Representation</i>	3 573	14 110
	<i>Annonser, reklam och information</i>	10 637	35 448
	<i>Medlemsavgifter</i>	11 100	10 010
		474 512	1 270 110
4	FINANSIELLA INTÄKTER		
	Ränteintäkter		
	SUMMA	0	0
5	FINANSIELLA KOSTNADER		
	Räntekostnader	1	64
	Dröjsmålsräntor	0	860
	Bankkostnader	2 347	5 092
	SUMMA	2 348	6 016

BALANSRÄKNING

	Not	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar		0	0
Maskiner och inventarier		21 192	35 371
Övriga materiella tillgångar		0	0
Finansiella tillgångar		0	0
Summa anläggningstillgångar	6	21 192	35 371
Omsättningstillgångar			
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		0	0
Kortfristiga fordringar	7	729 703	2 215 084
Kassa och bank		3 672 741	2 635 103
Summa omsättningstillgångar		4 402 444	4 850 187
SUMMA TILLGÅNGAR		4 423 636	4 885 558
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		3 864 462	3 556 463
Årets resultat		85 939	307 999
Summa eget kapital		3 950 401	3 864 462
Skulder			
Långfristiga skulder		0	0
Kortfristiga skulder	8	473 235	1 021 096
Summa skulder		473 235	1 021 096
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 423 636	4 885 558

NOTER BALANSRÄKNING

Not		BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
6	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
	Ingående anskaffningsvärde	681 942	684 123
	Årets anskaffning	11 212	5 999
	Årets utrangering/försäljning	-16 843	-8 180
	Utgående anskaffningsvärde	676 311	681 942
	Ingående avskrivningar	-646 571	-628 729
	Årets avskrivning	-17 916	-23 296
	Årets utrangering/försäljning	9 368	5 454
	Utgående ack avskrivningar	-655 119	-646 571
	Bokfört värde	21 192	35 371
7	FORDRINGAR		
	Kundfordringar	4 397	599 681
	Skattekonto	57 599	90 757
	Momsfordran	135 630	130 015
	Förutbetalda kostnader	760	0
	Upplupna intäkter	517 850	0
	Interimsfordringar automat	13 467	1 394 631
	SUMMA	729 703	2 215 084
8	KORTFRISTIGA SKULDER		
	Leverantörsskulder	54 371	595 362
	Utgående moms	113 691	72 523
	Preliminär skatt	29 578	47 288
	Preliminär löneskatt	90 276	71 198
	Semesterlöneskuld	18 298	24 709
	Beräknad lagstadgad arbetsgivaravgift	28 021	48 492
	Beräknade pensionsavgifter	49 000	93 400
	Förutbetalda intäkter	90 000	68 124
	SUMMA	473 235	1 021 096

KASSAFLÖDESANALYS

	Not	BOKSLUT 2018	BOKSLUT 2017
Den löpande verksamheten			
Verksamhetens intäkter		4 070 349	7 043 131
Verksamhetens kostnader		-3 982 062	-6 729 116
Justering av kassaflödet			0
Verksamhetens nettokostnader		88 287	314 015
Finansiella intäkter		0	0
Finansiella kostnader		-2 348	-6 016
Extra ordinära intäkter			
Extra ordinära kostnader			
Årets resultat		85 939	307 999
Av- och nedskrivningar som belastat resultatet		17 916	23 296
Kassaflödets förändring i rörelsekapitalet		103 855	331 295
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Ökning (-)/minskning (+) förråd		0	0
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar		1 485 381	-852 935
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		-547 861	391 555
Summa Kassaflöde från förändring i rörelsekapitalet		937 520	-461 380
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-11 212	-5 999
Försäljning av inventarier		7 475	2 727
Investeringsnetto		-3 737	-3 272
Finansieringsverksamheten			
Utlåning		0	0
Upplåning		0	0
Finansieringsnetto		0	0
Årets förändring av likvida medel		1 037 638	-133 357
Likvida medel vid årets början		2 635 103	2 768 460
Likvida medel vid årets slut		3 672 741	2 635 103

Kommunfullmäktige i följande medlemskommuner:
Arjeplog, Arvidsjaur, Dorotea, Lycksele
Malå, Norsjö, Sorsele, Storuman, Vilhelmina
Åsele, Kramfors, Sollefteå och Strömsund

Revisionsberättelse för år 2018

Vi har granskat kommunalförbundets verksamhet under år 2018.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivits enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas roll är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt pröva om verksamheten bedrivits enligt det uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har så långt som möjligt bedömt ändamålsenlighet, effektivitet och den interna kontrollen i verksamheten. Vi har även granskat räkenskaperna och om redovisat resultat är förenligt med de mål som fastställts av direktionen. Vi har i prioriteringar av granskningsinsatser, utgått från en bedömning av risk och väsentlighet och omsatt detta i en revisionsplan för året. Vår granskning visar följande:

Vi bedömer:

- att** verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- att** räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- att** resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med förbundets mål för ekonomi och verksamhet.

Vi tillstyrker:

- att** förbundsdirektionen och de förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet för 2018 års verksamhet.
- att** kommunalförbundets årsredovisning för 2018 godkänns.

Storuman den 11 juni 2019

Solveig Holmner

Britt-Inger Pettersson

Av kommunfullmäktige i Storumans kommun utsedda revisorer i kommunalförbundet.

Direktionen

2019-02-15

Plats och tid Åsele Wårdshus, Åsele 2019-02-15 kl 8.30-12.00

Beslutande	Britta Flinkfeldt	ordförande	§ 1-12	Arjeplog
	Sara Lundberg		§ 1-12	Arvidsjaur
	Arne Hellsten	ersättare	§ 1-12	Malå
	Magnus Eriksson		§ 1-12	Norsjö
	Roland Sjögren		§ 1-12	Lycksele
	Tomas Mörtzell		§ 1-12	Storuman
	Ivan Larsson		§ 1-12	Vilhelmina
	Andreas From		§ 2-12	Åsele
	Nicke Grahn		§ 2-12	Dorotea
	Susanne Hansson		§ 1-12	Strömsund
	Johan Andersson		§ 1-12	Sollefteå
	Thomas Näsholm		§ 1-12	Kramfors
Övriga	Christer Lindblom	verksamhetschef	§ 1-12	Akademi Norr
	Guðrun Susann Viklund	sekreterare	§ 1-12	Akademi Norr
	Lilly Bäcklund	ersättare	§ 2-12	Lycksele
	Karin Malmfjord	ersättare	§ 1-12	Storuman
	Jim Danielsson	ersättare	§ 2-12	Åsele
	Greger Lindqvist	ersättare	§ 2-12	Dorotea
	Åsa Sjödén	ersättare	§ 2-12	Sollefteå
	Peter Andersson	kommunchef	§ 1-12	Arjeplog
	Ulf Starefeldt	kommunchef	§ 1-12	Arvidsjaur
	Ingela Gotthardsson	kommunchef	§ 2-12	Lycksele
	Karl-Johan Ottosson	kommunchef	§ 2-12	Vilhelmina
	Nils-Petter Grenholm	kommunchef	§ 2-12	Åsele
	Lena Finne Jansson	chef kompetensenheten	§ 1-12	Örnsköldsvik
	Fridha Eriksson Nyström	koordinator	§ 2-12	Region 10

Utses att justera Andreas From
Susanne Hansson ersättare

Underskrift Sekreterare

Guðrun Susann Viklund

Ordförande

Britta Flinkfeldt

Justerande

Andreas From

Direktionen

2019-02-15

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla.

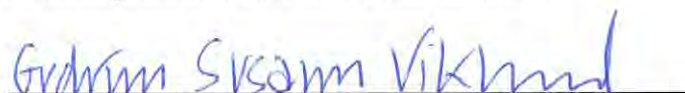
Organ Direktionen för Akademi Norr

Sammanträdesdatum 2019-02-15

Datum då anslaget sätts upp 2019-03-04 Datum då anslaget tas ned 2019-03-26

Förvaringsplats för protokollet Utvecklingsenheten, Storumans kommunkontor

Underskrift

Gudrun Susann Viklund

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2019-02-15

AN § 1

Dialog med universiteten

Under eftermiddagen 2019-02-14 hade direktionen en dialog med våra närmaste universitet.

Cathrine Norberg, Prorektor, Luleå tekniska universitet – deltog via teknik
Heidi Hansson, Vicerektor, Umeå universitet – deltog via teknik
Anders Fällström, Rektor, Mittuniversitetet – på plats
Anna-Lena Perdahl, Universitetsstrateg, Mittuniversitetet – på plats

I dialog med varandra diskuterades följande:

- STRUT (styr- och regleringsutredningen)
- Bristen på studenter – det faktum att det är svårt att fylla utbildningsplatser. Hur gör vi för att öka övergången till högre utbildning?
- Problem med att hitta praktikplatser
- Lärosätena har själva svårt att rekrytera lärare
- Universiteten måste bli bättre på att komplettera varandra
- Mera samarbete mellan universiteten och andra aktörer inom utbildning
- Viktigt att få tillräckligt bra kvalitet på utbildningarna och bra forskaranknytning
- Forskningsnärvaro i kommunerna
- Lärcentrum viktigt ur ett socialt sammanhang

Vi kom överens om att jobba vidare med:

- Ändra attityder till högre utbildning
- Långsiktiga planer för utbildningar, man ska veta att man kan söka typ varje termin eller höst
- Stärka upp lärcentrums roll för studenterna
- Samverkan mellan lärosätena, Akademi Norr och Lapplands kommunalförbund och vad detta kan ge i universitetens arbete med forskningsöverbyggnaden.
- Påverkan för remissen av STRUT (Styr- och resursutredningen)
- Att den gemensamma operativa gruppen återupplivas och arbetar för att driva frågorna framåt.

Direktionen

2019-02-15

AN § 2

Mötets öppnande

Britta Flinkfeldt, ordförande för direktionen öppnar dagens möte.

AN § 3

Dagordning

Dagordning för mötet godkändes av direktionen.

AN § 4

Föregående protokoll

Protokoll från direktionsmötet 2018-10-11 godkändes.

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2019-02-15

AN § 5

AN/2018:3

Ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017

Vid direktionens möte 2018-02-22 godkändes årsredovisningen 2017 för Kommunalförbundet Partnerskap Inland-Akademi Norr. Årsredovisningen har skickats till medlemskommunernas fullmäktige där frågan om ansvarsfrihet ska prövas.

Alla tretton medlemskommuner har beslutat och gett direktionen för kommunalförbundet ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.

Direktionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2019-02-15

AN § 6

AN/2018:12

Val av valberedning

Efter valet hösten 2018 och med de förändringar av ledamöter i kommunalförbundets direktion som detta medfört saknas en valberedning. Alltså ska en ny valberedning på tre ledamöter väljas.

Mötet nominerar:

Sara Lundberg, Arvidsjaur

Magnus Eriksson, Norsjö

Nicke Grahn, Dorotea

Direktionen beslutar

att välja Sara Lundberg, Magnus Eriksson och Nicke Grahn till valberedning i kommunalförbundet för mandatperioden 2019-2022.

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2019-02-15

AN § 7

AN/2018:11

Granskning delårsrapport januari-augusti 2018

Delårsrapport januari-augusti 2018 för Kommunalförbundet Partnerskap Inland-Akademi Norr har upprättats.

Resultatet för kommunalförbundets verksamhet för period januari-augusti 2018 visar på ett positivt resultat på 52 076 kronor. Det positiva resultatet är inte så stort och beror främst på att övriga kostnader har varit lägre än budgeterat. Prognosen för hela 2018 är att kommunalförbundet kommer att nå ett resultat i balans vid årets slut. Den bedömningen görs utifrån att uppdragsutbildningarna ger mer intäkter än budgeterat och att övriga kostnader hålls på en låg nivå.

Direktionen beslutade 2018-10-11 § 37 att fastställa delårsrapporten januari-augusti 2018 för Kommunalförbundet Partnerskap Inland-Akademi Norr och skicka den till revisorerna och medlemskommunerna för kännedom.

Kommunrevisorerna har översiktligt granskat förbundets delårsrapport per 2018-08-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad. Den är mer inriktad på analys och mindre på detaljgranskning. Granskningsresultatet och underlag för gjorda bedömningar framgår av revisionsrapport November 2018 som utarbetats av PwC.

I utlåtande från januari 2019 gör kommunrevisorerna följande bedömning:

- Delårsrapporten i stort är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Det prognostiserade resultatet är förenligt med de verksamhetsmässiga och de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2018.

Direktionen beslutar

att direktionen tagit del av revisorernas granskning av delårsrapporten 2018.

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2019-02-15

AN § 8

AN/2019:1

Årsredovisning 2018

Årsredovisningen ska enligt lagen om kommunal redovisning innehålla förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, finansieringsanalys och sammanställd redovisning. Den ska upprättas av direktionen för kommunalförbundet Partnerskap Inland-Akademi Norr.

Kommunalförbundets resultat för 2018 är positivt med 85 939 kronor. Det positiva resultatet beror främst på att lönekostnader har finansierats med projektmedel men också överskott från uppdragsutbildning.

Direktionen beslutar

att fastställa det upprättade förslaget till årsredovisning 2018 för Kommunalförbundet Partnerskap Inland-Akademi Norr och överlämna den till revisionen för granskning och därefter till kommunfullmäktige i medlemskommunerna för att pröva frågan om ansvarsfrihet.

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2019-02-15

AN § 9

AN/2018:6

Budget 2019

Ett förslag på och verksamhetsplan för 2019 tillstyrktes vid direktionens möte 2018-06-07. Förslaget har varit ute i medlemskommunerna så de haft möjlighet att yttra sig. Ingen av kommunerna har kommit med några synpunkter. Budget och verksamhetsplan för 2019 kan alltså fastställas.

Direktionen beslutar

att fastställa budget och verksamhetsplan för 2019.

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2019-02-15

AN § 10

AN/2019:2

Uppdragsutbildning som del av finansiering för kommunalförbundet

Vid tidigare diskussioner om hur kommunalförbundet ska finansieras har direkt-
ionen framfört att uppdragsutbildning kan vara en del av finansieringen. Det har
också diskuterats att medlemskommunerna i större utsträckning ska anlita Akademi
Norr vid kompetensinsatser för personal. Det har inte tagits något formellt beslut i
denna fråga, så därför bör frågan tas upp till diskussion och ett beslut fattas.

Direktionen beslutar

att uppdragsutbildning ska ingå som en del av finansieringen för kommunalförbun-
det.

att när uppdragsutbildning ska genomföras i medlemskommunerna bör i första hand
lärcentrum användas som anordnare. Lärcentrum tillsammans med Akademi Norr
marknadsför möjligheterna till utbildningar inom kommungruppen.

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2019-02-15

AN § 11

Aktuellt i Akademi Norr

Verksamhetschef Christer Lindblom informerar om följande:

- Socionomutbildning, Umeå universitet
- Träff med lärosäten Luleå tekniska universitet, Umeå Universitet, Mittuniversitetet, Lapplands kommunalförbund och Lapplands Lärcentra.
 - o I samverkan mellan Mittuniversitetet och 15 kommuner i Jämtlands och Västernorrlands län samt i Hälsingland erbjuds möjligheten till verksamhetsintegrerad utbildning inom Grundlära­rprogrammet årkurs 4-6. De kommuner som medverkar i den verksamhetsintegrerade utbildningen och där anställning kan sökas är: Härjedalen, Krokom, Ragunda, Strömsund, Östersund, Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Sundsvall, Ånge, Örnsköldsvik, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig och Söderhamn.
- Yrkeshögskolan i Akademi Norr kommunerna
- Uppdragsutbildningar
- Statsbidrag till Lärcentrum
- Akademi Norr som påverkansorgan
- Projekt
 - o Karriärlýftet, en ansökan till ESF som inte blev prioriterad. Projektet handlade om kompetensutveckling av presumtiva ledare inom kommunorganisationerna
 - o SAM (Stärkt Attraktiv Mottagning) som avslutades 31 december. Projektet har drivits i Arjeplog, Arvidsjaur, Norsjö, Lycksele, Storuman och Dorotea. Den största delen har varit kompetensutveckling för personal inom flyktingmottagning.
 - o Projektidé under utveckling för att stärka Lärcentrum ännu mer.
 - o Integration i Norr, ett projekt som ägs av Umeå universitet och där några av Lärcentrum i Akademi Norr kommunerna bidrar med sina erfarenheter.
 - o Vindkraft generator för tillväxt som ägs av Sollefteå kommun och där Akademi Norr bidrar med erfarenheter runt kompetensutveckling. Även några av Akademi Norr kommunerna är med som parter.
 - o YH-Nord består av två delar ett regionalt projekt som omfattar Norr- och Västerbotten och ett nationellt projekt. Projektägare är Region Västerbotten och Region Norrbotten.

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2019-02-15

- Fulltäckning, ett Vinovaprojekt där Luleå tekniska universitet är projektägare. Lunds universitet, Eriksson, Netmore, LRF, Visita, GMC, Region Västerbotten och Region Norrbotten är några av deltagande projektpartners.

Direktionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2019-02-15

AN § 12

Mötet avslutas

De sista punkterna på dagordningen hanns inte med. De kommer att tas upp vid ett senare tillfälle.

- Kommunalförbundet som påverkansorgan
- Beställningar av utbildning på universiteten
- Ett "digitalt" universitet

Ordförande Britta Flinkfeldt avslutar mötet med följande uppmaning:

att direktionen ska mindre tystlåtna

att direktionen har en maktposition

att direktionen ska stå för samlad påtryckning

Justering (sign)

Expediering

Strömsunds
Kommun
Sträejmien tjele

Strömsunds Kommun
2019-04-17
2019, 203 Del 042

REDOVISNING AV KOMMUNALT PARTISTÖD

Redovisningen lämnas senast den 30 juni

Handelsbanken

Parti <i>Rättvis Demokrati</i>	Organisationsnr <i>802428-2114</i>	Bankkonto eller bank-/plusgiro <i>6377 757663532</i>
Ordförande <i>Göran Edman</i>	Kassör <i>Mona Bjursbröm</i>	

Erhållet partistöd: 46000 kr för år 2018

Partistöd är ett ekonomiskt bidrag och stöd till politiska partier som syftar till att stärka deras ställning i den kommunala demokratin. Lokalt partistöd är enligt lagstiftarens mening avsett för det lokala partiarbetet.

Redovisning av kommunalt partistöd

Redovisa hur partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Ändamål	Kronor
<i>Valkostnader</i>	<i>39504,94</i>
<i>Annonsering</i>	<i>7238,00</i>
<i>Utställning massor</i>	<i>15807,00</i>
<i>Skyrtebearbeten</i>	<i>5000,00</i>
<i>Redovisningsfjäns</i>	<i>3506,00</i>
<i>Bankkostnader</i>	<i>1760,00</i>
<i>Kontorsmaterial</i>	<i>5516,00</i>
<i>Förbrukningsinventarier</i>	<i>2248,00</i>
<i>Post & Frimärken</i>	<i>1531,00</i>
<i>Gåvor & Uppmärksamhet</i>	<i>800,00</i>
<i>Summa</i>	<i>67262,64</i>
Summa (= erhållet partistöd) <i>46000</i>	0,00

Övrigt

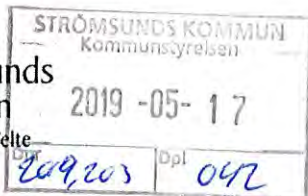
Granskningsintyg

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvisande bild av partiets användning av kommunalt partistöd under det gångna året.

Intygas av <i>Göran Edman</i>	Namnförtydligande <i>Göran Edman</i>
Datum och ort <i>17/4 Helsing</i>	Funktion för partiet <i>ordförande</i>

Strömsunds
Kommun
Sträsmien tjelle

REDOVISNING AV KOMMUNALT PARTISTÖD

Redovisningen lämnas senast den 30 juni

Parti Centerpartiet	Organisationsnr 892001-2617	Bankkonto eller bank-/plusgiro 7884-30-05545
Ordförande Mats Gärd	Kassör Magnus Svensson	

Erhållet partistöd: 100000 kr för år 2018

Partistöd är ett ekonomiskt bidrag och stöd till politiska partier som syftar till att stärka deras ställning i den kommunala demokratin. Lokalt partistöd är enligt lagstiftarens mening avsett för det lokala partiarbetet.

Redovisning av kommunalt partistöd

Redovisa hur partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Ändamål	Kronor
Expeditionskostnader	15300
Reseersättningar *)	11933
Reklam, sponsring	22326
Möten, marknader	8570
Kurser, konferenser	8004
Serviceavgift till C-distriktet	13365
Övriga kostnader	8257
Valkostnader *)	12245
Summa (= erhållet partistöd)	100000

Övrigt

*) Ytterligare medel för reseersättningar och valkostnader i samband med valet har hämtats från c-kretsens valfond.

Granskningsintyg

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvisande bild av partiets användning av kommunalt partistöd under det gångna året.

Intygas av <i>Tore Olofsson</i>	Namnförtydligande Tore Olofsson, Ingeborg Stierna Wikberg
Datum och ort Strömsund 15 juni 2019	Funktion för partiet Revisorer för c-kretsen

Parti Socialdemokraterna	Organisationsnr 892000-9340	Bankkonto eller bank-/plusgiro 382-5825
Ordförande Gudrun Hansson	Kassör Morgan Johansson	

Erhållet partistöd: 316 000 kr för år 2018

Partistöd är ett ekonomiskt bidrag och stöd till politiska partier som syftar till att stärka deras ställning i den kommunala demokratin. Lokalt partistöd är enligt lagstiftarens mening avsett för det lokala partiarbetet.

Redovisning av kommunalt partistöd

Redovisa hur partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Ändamål	Kronor
Medlemshantering: Medlemskontakter, betalningar, medlemsutskick, administrativt arbete m.m.	117.850,00
Lokalkostnader/hyra, underhåll	59.150,00
Studier/kurser m.m.	23.230,00
Adm.kostnader (tel,porto,copy m.m.)	18.680,00
Material	8.565,00
kampanjer, info, m.m.	10.850,00
Stöd till sidoorganisationer	29.500,00
valet 2018	48.175,00
Summa (= erhållet partistöd)	316.000,00

Övrigt

Motprestationer: Stödet till "sidoorganisationer" är våra lokala S-föreningar, Unga Örnar och SSU i kommunen. Så att dessa ska ha möjlighet att möta våra lokala kommunpolitiker, anordna träffar och informera i kommunen.

Granskningsintyg

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvisande bild av partiets användning av kommunalt partistöd under det gångna året.

Intygas av Gudrun Hansson	Namnförtydligande Gudrun Hansson
Datum och ort Strömsund 27/5-19	Funktion för partiet Ordförande

REDOVISNING AV KOMMUNALT PARTISTÖD

Redovisningen lämnas senast den 30 juni

Parti	Sverigedemokraterna	Organisationsnr	802453-4334	Bankkonto eller bank-/plusgiro	8147-1,923392134-6
Ordförande	Marcus Danielsson	Kassör	Ronny Karlsson		

Erhållet partistöd: 64000 kr för år 2018

Partistöd är ett ekonomiskt bidrag och stöd till politiska partier som syftar till att stärka deras ställning i den kommunala demokratin. Lokalt partistöd är enligt lagstiftarens mening avsett för det lokala partiarbetet.

Redovisning av kommunalt partistöd

Redovisa hur partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Ändamål	Kronor
Avsättning inköp utskick från riks in för kyrkval	9326
Inköp kampanj fält plus material kyrkval, kepsar m.m	32412
Marknad/polis	2000
Resor/utbildning/konferenser/annonser/medlemsvärd	26362
TV lokal	2913
Summa (= erhållet partistöd)	0,00

Övrigt

Granskningsintyg

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvisande bild av partiets användning av kommunalt partistöd under det gångna året.

Intygas av	Namn förtydligande
Steve S	Steve Svensson
Datum och ort	Funktion för partiet
3 Juni 2019	Gruppledare SSD:s kommun Sverigedemokraterna

Redovisningen lämnas senast den 30 juni

Parti	Organisationsnr	Bankonto eller bank-/plusgiro
Moderaterna i Strömsunds kommun		802488-5215
Ordförande	Kassör	STRÖMSUNDS KOMMUN Kommunstyrelsen
Simon Högberg	Anders Andrée	

Erhållet partistöd: 82000 kr för år 2018

Partistöd är ett ekonomiskt bidrag och stöd till politiska partier som syftar till att stärka deras ställning i den kommunala demokratin. Lokalt partidöd är enligt lagstiftarens mening avsett för det lokala partiarbetet.

Redovisning av kommunalt partistöd

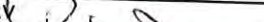
Redovisa hur partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Ändamål	Kronor
Lokal	44.967,00
Kampanj/möten	41.303,00
Administration	34.485,00
Summa (= erhållit partistöd)	120.755,00
Övrigt	

Övrigt

Granskningsintyg

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvisande bild av partiets användning av kommunalt parti-
stöd under det gångna året.

Intygas av 	Namnförtydligande Pia Backman
Datum och ort 2019-04-29	Funktion för partiet Revisor

Strömsunds
Kommun
Stracjmen tjele

STRÖMSUNDS KOMMUN
Kommunstyrelsen

2019-06-24

2019.203

Dpl 042

REDOVISNING AV KOMMUNALT PARTISTÖD

Redovisningen lämnas senast den 30 juni

Parti VÄNSTERPARTIET	Organisationsnr	Bankkonto eller bank-/plusgiro
Ordförande Leif Johansson	Kassör Aron Kjellgren	

Erhållet partistöd: **64 000** kr för år **2018**

Partistöd är ett ekonomiskt bidrag och stöd till politiska partier som syftar till att stärka deras ställning i den kommunala demokratin. Lokalt partistöd är enligt lagstiftarens mening avsett för det lokala partiarbetet.

Redovisning av kommunalt partistöd

Redovisa hur partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Ändamål	Kronor
Annonsering	6890:-
Fika medl. möten	1520:-
Styrelsemöten	2390:-
Resekostn. ersättn.	8440:-
Tryckkostnader	7800:-
Kommundagar Malmö (3 delt.)	2160:-
1 Maj 2018	8600:-
Hyra husvagn	9000:-
	66240:-
Summa (= erhållet partistöd)	0,00

Övrigt

Granskningsintyg

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvisande bild av partiets användning av kommunalt partistöd under det gångna året.

Intygas av [Signature]	Namnförtydligande Peter Frost
Datum och ort Sund 190627	Funktion för partiet Revisor/grp-ledare

 Strömsunds Kommun Straejmien tjjelte	TJÄNSTESKRIVELSE 2019-06-19 Sidan 1 av 3
Förvaltning Miljö- och byggavdelningen	Diarienummer 2019.0584
Utredare/handläggare Anders Bergman, med flera	Nämnd/styrelse Till Kommunstyrelsen

Ärende

Klimatanpassningsplan för Strömsunds kommun, 2019-2030.

Sammanfattning av ärendet

Strömsunds kommun har i ett förvaltningsövergripande samarbete tagit fram en klimatanpassningsplan för kommunen. Planens syfte är att mildra negativa effekter och/eller kostnader för kommunens verksamheter, men också att ta tillvara nya möjligheter, till följd av klimatförändringarna.

Förslag till beslut och motivering

Kommunstyrelsen godkänner förslaget till "Klimatanpassningsplan för Strömsunds kommun, 2019-2030" och skickar det vidare till kommunfullmäktige för antagande.

Underskrift

.....

 Strömsunds Kommun Stræjmien tjjelte	TJÄNSTESKRIVELSE 2019-06-19 Sidan 2 av 3
Förvaltning Miljö- och byggavdelningen	Diarienummer 2019.0584
Utredare/handläggare Anders Bergman, med flera	Nämnd/styrelse Till Kommunstyrelsen

Beskrivning av ärendet

Strömsunds kommun har i ett förvaltningsövergripande samarbete tagit fram en klimatanpassningsplan för kommunen. Arbetsgruppen har bestått av tjänstemän och politiker från kommunens förvaltningar och nämnder, nämnder och styrelser.

Syftet med klimatanpassningsplanen är att mildra negativa effekter och/eller kostnader för kommunens verksamheter, men också att ta tillvara nya möjligheter, till följd av klimatförändringarna.

Klimatanpassningsplanen är begränsad till kommunens verksamhetsområden. Analysen av klimatförändringarnas konsekvenser utgår från de sektorer som behandlas i Klimat- och sårbarhetsutredningen (SOU 2007), med fokus på de områden där anpassningsåtgärder kan vidtas inom kommunens verksamheter.

Målet för klimatanpassningsarbetet i Strömsunds kommun är att:

- Identifiera de verksamheter där ytterligare åtgärder krävs för att stå bättre rustade inför ett framtida klimat.
- Integrera klimatanpassning i kommunens dagliga processer och planering i alla berörda verksamheter, för att bidra till en hållbar utveckling.

Konsekvenserna av klimatförändringarna och behovet av anpassning hänger tätt ihop med arbetet med att minska klimatpåverkande utsläpp. Klimatanpassningsplanen omfattar dock inte åtgärder som görs för att minska klimatpåverkan, då detta istället behandlas inom ramen för kommunens strategiska miljö- och klimatarbete.

I planen har arbetsgruppen identifierat konsekvenser och sårbarheter som bedöms vara klimatrelaterade. Respektive påverkansområde har fördelats mellan de mest berörda förvaltningarna, vilka har fått huvudansvaret för att arbeta vidare med åtgärder och hur förvaltningen ska anpassa sin verksamhet efter de förväntade scenarierna. Gruppen har därefter prioriterat bland åtgärderna och fördelat ansvaret för de olika åtgärderna mellan kommunens förvaltningar.

 Strömsunds Kommun Stræjmien tjjelte	TJÄNSTESKRIVELSE 2019-06-19 Sidan 3 av 3
Förvaltning Miljö- och byggavdelningen	Diarienummer 2019.0584
Utredare/handläggare Anders Bergman, med flera	Nämnd/styrelse Till Kommunstyrelsen

Tidsramar

Planen ska aktualitetsprövas eller revideras under varje mandatperiod, på uppdrag av kommunstyrelsen.

Bilagor

Klimatanpassningsplan för Strömsunds kommun, 2019-2030
Excellfil med prioriterade åtgärder

Klimatanpassningsplan för Strömsunds kommun 2018–2030

1. Bakgrund och genomförande	2
Klimat- och sårbarhetsutredningen SOU 2007:60	3
Länsstyrelsen ska samordna	3
Jämtlands läns klimatstrategi	4
Kommunens roll i arbetet	4
Syfte	4
Mål	4
Projektorganisation	5
Metod	5
Klimatunderlag.....	5
Avgränsningar	6
2. Strömsunds kommun	8
Kommunala dricksvattentäkter	8
Klimatfaktorer som påverkar Strömsunds kommun.....	9
Ökande medeltemperatur	9
Längre vegetationsperiod	10
Värmebölja.....	11
Ökad nederbörd i form av regn, främst vintertid	12
Kraftigare nederbörd	13
Minskat snötäcke	14
Lägre markfuktighet.....	14
Ökade vattenflöden under vinterhalvåret	14
Mindre tjäle.....	14
Extrema vindar.....	15
Grundvatten.....	15
3. Konsekvenser av ett förändrat klimat – hot och möjligheter	16
Tekniska försörjningssystem, infrastruktur	16
Dricksvatten	17
Dagvatten.....	18
Avloppsvatten	19
Fiber	19
Värmebehov.....	20
Vägar	21
Bebyggelse och byggnader	21
Uppvärmning, urban heating	22
Strandnära bebyggelse, översvämning	23
Ras, skred och erosion	24
Byggnadskonstruktion	24
Föroreningsspridning, avfall.....	25
Elsystem, fiber, telefon, kommunikation, värme- och kylbehov	26
Naturmiljö, areella näringar och turism	27
Naturmiljö	28
Areella näringar.....	29
Turism och friluftsliv	30
Kulturmiljö	31
Människors hälsa	32
Hälsoeffekter.....	33
Utomhus- och inomhusmiljö.....	34
Smittspridning.....	35

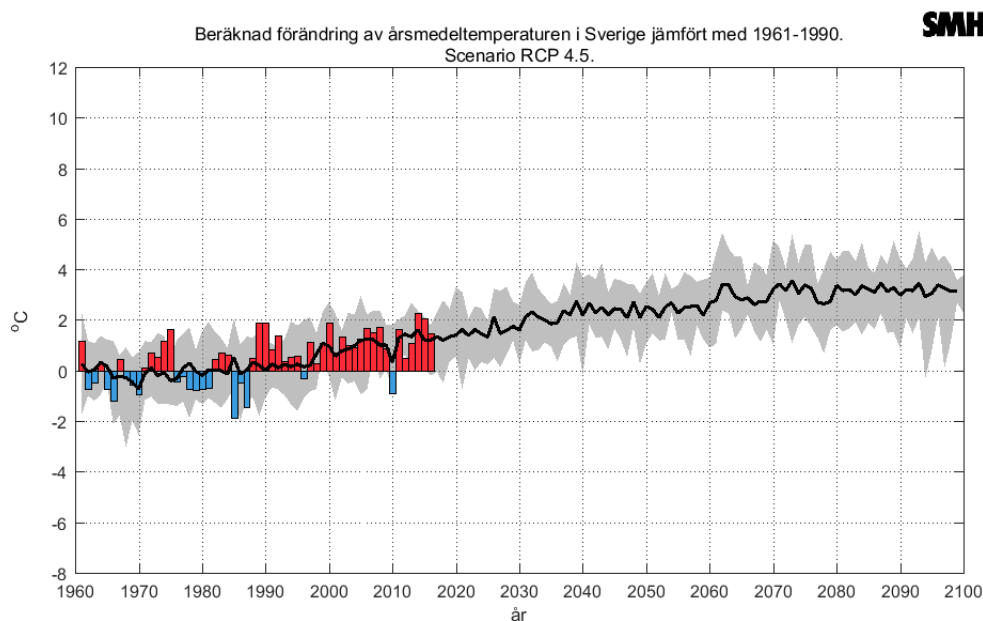
4. Prioriteringar och behov av åtgärder, samt ansvarsförhållanden.....	36
Prioriteringar.....	36
Ansvar	36
Tabellbilaga, prioriteringar kategori 1	37
Aktualitetsprövning av planen	39
Referenser	39

1. Bakgrund och genomförande

Klimatet har alltid varierat och påverkats av naturliga processer som ger variationer mellan varmare och kallare perioder i ett längre perspektiv. Men de förändringar som sker nu är unika genom att de sker så snabbt, har stor omfattning och förväntas få långtgående effekter. De snabba förändringarna gör att den normala anpassningen, både av den naturliga och av samhällets system har svårt att hinna med. Effekterna av den globala uppvärmningen märks på alla kontinenter i form av till exempel stigande havsnivå och mer extremväder som värmeböljor och översvämningar.

Den globala medeltemperaturen har stigit anmärkningsvärt snabbt och kraftigt, jämfört med klimatets förändringar längre tillbaka i tiden. Enligt FN:s klimatpanels (IPCC) rapport från 2007 kommer klimatförändringen, till följd av mänsklighetens utsläpp av växthusgaser, att innebära en global temperaturökning på mellan 1,8 och 6,4 grader till år 2100.

Klimatförändringarna har accelererat och det senaste årtiondet var det varmaste som någonsin uppmäts. Sverige beräknas få en ännu större temperaturökning än globalt och då framförallt i de norra delarna av landet.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

I Sverige kommer temperaturförändringarna generellt att leda till mildare och blötare vintrar, längre somrar och fler värmeböljor. Vinterstormarna förväntas orsaka allt större skada, eftersom tjälperioden blir kortare och tjäldjupet minskar. Städer och andra urbana områden är särskilt sårbara för värmeböljor, översvämningar och torka, vilket kan påverka infrastruktur, människors hälsa och den ekonomiska utvecklingen.

Klimatanpassning är en del av en hållbar samhällsutveckling. Inom varje sektor som påverkas måste man ta hänsyn till klimatförändringarna. Det är ett krav för att bland annat säkra framtida dricksvattentillgång, hantera nederbörd och värmeböljor, samt att utveckla turism, jord- och skogsbruk efter de förutsättningar som ges av klimatet och naturen.

Ur ett globalt perspektiv kommer Sverige och Strömsund trots allt att drabbas lindrigt av klimatförändringarna, eftersom vi har ekonomiska och tekniska möjligheter att vidta åtgärder för att förhindra större skada på våra samhällen och livsmiljöer. Den information som finns idag om klimatförändringar är så pass tillförlitlig att vi måste förhålla oss till den. Anpassningsarbetet måste börja snarast, för att vi ska kunna undvika och förebygga stora kostnader när förändringarna redan skett.

Klimat- och sårbarhetsutredningen SOU 2007:60

I Sverige tillsattes Klimat- och sårbarhetsutredningen 2007, för att beskriva vilka konsekvenser klimatförändringarna kan få. Utredningen visade att i stort sett alla samhällssektorer i Sverige blir påverkade; bebyggelse, infrastruktur, naturmiljö, kvaliteten på vårt dricksvatten, jord- och skogsbruk, människors hälsa och så vidare. I många fall är effekterna negativa, men ett varmare klimat ger också nya möjligheter. Exempelvis innebär ett varmare klimat nya möjligheter för skogs- och jordbruksproduktion. Centrala myndigheter, länsstyrelser, landsting, kommuner, näringsliv och enskilda blir alla berörda av klimatförändringarna och har då också ett ansvar för att hantera de utmaningar och möjligheter som de för med sig.

Ett stort antal centrala myndigheter är genom sina respektive sektorsansvar inblandade i klimatanpassningsarbetet. SMHI har av regeringen fått uppdraget att inrätta ett nationellt kunskapscentrum för klimatanpassning. Andra myndigheter, som till exempel Naturvårdsverket, Boverket, Energimyndigheten, Lantmäteriet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Statens geotekniska institut (SGI), Jordbruksverket, Livsmedelsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Sveriges geologiska undersökning (SGU), arbetar enskilt eller tillsammans med SMHI med klimatanpassningsfrågor.

Länsstyrelsen ska samordna

Länsstyrelsen har på regeringens uppdrag ansvaret att samordna och driva på det regionala klimatanpassningsarbetet. SMHI har på uppdrag av länsstyrelsen utfört en regional analys av klimatförändringar för Jämtlands län. Resultatet redovisas i rapporten Framtidens klimat i Jämtland (SMHI 2015). I analysen beskrivs klimatet i länet utifrån dagens och framtidens temperatur, nederbörd, vattenflöden, snö samt markfuktighet utifrån olika scenarier. De framtida förhållandena redovisas på kort sikt (till år 2050) och på lång sikt (till år 2098). Den regionala analysen har använts som underlag i den här klimatanpassningsplanen.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Dessutom har Länsstyrelsen i Jämtlands län publicerat en Faktasamling om klimatanpassning och risk- och sårbarhetsarbete i Jämtlands län, KARSA (2018). Faktasamlingen ger en överblick och beskriver exempel på hot, risker och möjligheter som kan bli följden av ett framtida förändrat klimat i Jämtlands län. Materialet från denna faktasamling har framför allt använts för att identifiera olika sårbarhetsområden i Strömsunds kommun.

Jämtlands läns klimatstrategi

Jämtlands läns klimatstrategi och dess åtgärdsplaner ska fungera som vägledning i omställningen till förnybar energi och ett energieffektivt samhälle, och till ett långsiktigt robust samhälle som kan hantera sårbarheter och ta vara på möjligheterna i ett förändrat klimat. Strategins vision och målsättningar anger länets viljeinriktning, och visar på de strategiska steg som behöver tas för att genom regional samverkan och lärande skapa en gemensam kunskapsbas. Strategin är en vägledning och ett stöd i samband med upprättande av andra planer och program, vid prioriteringar och beslut.

Den första klimatstrategin för Jämtlands län fastställdes 2014. Tre år senare blev åtgärdsförslagen uppdaterade, och texterna bearbetade. Regeringen gav länsstyrelsen i uppdrag att under 2018 presentera en uppdaterad klimat- och energistrategi som bidrar till att nå de förändrade nationella klimat- och energimålen. Den ska antas hösten 2019.

Kommunens roll i arbetet

Kommunerna spelar en avgörande roll i klimatanpassningsarbetet genom att de ansvarar för att det finns fungerande anläggningar för vatten, avlopp, energi och avfall samt vård, skolor och omsorg. Alla dessa områden kan komma att påverkas av klimatförändringarna. Det är därför viktigt att kommunen identifierar sårbara områden och verksamheter, finner lämpliga åtgärder för att anpassa samhället, gör avvägningar mot andra intressen och prioriterar vilka åtgärder som krävs, på lång och på kort sikt. Klimatanpassning spänner över en stor bredd och berör många olika verksamheter, därför är samarbete mellan olika förvaltningar och aktörer nödvändigt.

Syfte

Syftet med klimatanpassningsplanen är att mildra negativa effekter och/eller kostnader för kommunens verksamheter, men också att ta tillvara nya möjligheter, till följd av klimatförändringarna.

Mål

Målet för klimatanpassningsarbetet i Strömsunds kommun är att:

- Identifiera de verksamheter där ytterligare åtgärder krävs för att stå bättre rustade inför ett framtida klimat.
- Integrera klimatanpassning i kommunens dagliga processer och planering i alla berörda verksamheter, för att bidra till en hållbar utveckling.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Projektorganisation

Strömsunds kommun har under 2016–2017 deltagit i SMHI:s projekt för att arbeta fram en klimatanpassningsplan. Därefter tillsattes en arbetsgrupp, med representation från kommunens förvaltningar och bolag, samt politiker. Gruppen har haft det övergripande ansvaret för att driva kommunens klimatanpassningsarbete. Respektive förvaltning/bolag har inom sin egen verksamhet analyserat de verksamheter, platser och grupper av människor inom Strömsunds kommun som är sårbara för klimatförändringarna. Med en bred representation och deltagande i processen ska kunskapen om klimatförändringar och dess tänkbara konsekvenser spridas i hela organisationen.

Metod

Strömsunds kommun har valt att arbeta med klimatanpassningsplanen parallellt med kommunens risk- och sårbarhetsanalys. De identifierade konsekvenserna och sårbarheterna som bedöms vara klimatrelaterade och förväntas vara relativt regelbundet förekommande har förts till klimatanpassningsplanen. Respektive påverkansområde har fördelats mellan de mest berörda förvaltningarna, vilka har fått huvudansvaret för att arbeta vidare med åtgärder och hur förvaltningen ska anpassa sin verksamhet efter de förväntade scenarierna. Gruppen har därefter prioriterat bland åtgärderna och fördelat ansvaret för dem mellan kommunens förvaltningar.

Klimatunderlag

Strömsunds kommun har i planen valt att arbeta utifrån scenariet RCP4.5. Detta scenario är det som bäst stämmer överens med det antagna klimatscenario kommunen använt sig av i den gällande kommunövergripande översiktsplanen från 2014. I planens diagram har även RCP8.5 tagits med för att visa på ”ytterligheter”.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställt:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Tabell 1. Antaganden som ligger till grund för scenarierna RCP4.5 och RCP8.5

RCP4.5

- Utsläppen av koldioxid ökar något och kulminerar omkring år 2040.
- Befolkningsmängd något under nio miljarder i slutet av seklet.
- Lågt arealbehov för jordbruksproduktion, bland annat till följd av större skördar och förändrade konsumtionsmönster.
- Omfattande skogsplanteringsprogram.
- Låg energiintensitet.
- Kraftfull klimatpolitik.

RCP8.5

- Koldioxidutsläppen är tre gånger dagens vid år 2100 och metanutsläppen ökar kraftigt.
- Jordens befolkning ökar till tolv miljarder, det leder till ökade anspråk på betes- och odlingsmark för jordbruksproduktion.
- Teknikutvecklingen mot ökad energieffektivitet fortsätter, men långsamt.
- Stort beroende av fossila bränslen.
- Hög energiintensitet.
- Ingen tillkommande klimatpolitik.

RCP:er är möjliga utvecklingsvägar för strålningsbalansen med det gemensamma namnet "representativa koncentrationsutvecklingsbanor" från engelskans "Representative Concentration Pathways (RCP)". RCP:erna är namngivna efter den nivå av strålningsdrivning i W/m² som uppnås år 2100. RCP-scenarier låg till grund för IPCC:s rapport 2013.

Avgränsningar

Klimatanpassningsplanen är begränsad till kommunens verksamhetsområden. Analysen av klimatförändringarnas konsekvenser utgår från de sektorer som behandlas i Klimat- och sårbarhetsutredningen (SOU 2007), med fokus på de områden där anpassningsåtgärder kan vidtas inom kommunens verksamheter.

De hot och risker som ett förändrat klimat kan medföra kommer på en övergripande nivå att identifieras och värderas i kommunens risk- och sårbarhetsanalys (RSA). I RSA-arbetet kommer "klimathoten" att värderas och det är sannolikt att några hot då värderas som allvarliga. Klimatanpassningsplanen kan alltså ses som ett dokument parallellt till kommunens RSA, där klimatanpassningsplanen i huvudsak handlar om "vardagshändelser". Det är händelser som vi kan förvänta sker frekvent på grund av förändringarna i klimatet och som påverkar våra medborgare regelbundet. Kommunens RSA kommer att behandla "sällanhändelser", det vill säga händelser av mer extrem karaktär som saknar regelbundenhet. Vissa händelser och scenarier kan naturligtvis beröras i såväl klimatanpassningsplanen som i risk- och sårbarhetsanalysen.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Konsekvenserna av klimatförändringarna och behovet av anpassning hänger tätt ihop med arbetet med att minska klimatpåverkande utsläpp. Klimatanpassningsplanen omfattar dock inte åtgärder som görs för att minska klimatpåverkan, då detta istället behandlas inom ramen för kommunens strategiska miljö- och klimatarbete.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

2. Strömsunds kommun

Strömsunds kommun ligger i Jämtlands län och är landets till ytan sjätte största kommun med sina 11 780 kvadratkilometer, varav 1 315 kvadratkilometer är vatten.

Den till arealen stora kommunen har flera olika naturtyper. Längst i nordväst, med gräns mot Norge, finns fjällnatur. Fjällen är relativt låga med få toppar över 1 200 meter. Fjällnaturen övergår i förfjällsterräng, med delvis sjöfyllda nordväst–sydostliga dalar. Genom Ströms Vattudals 16 mil långsträckta sjösystem rinner Faxälven vidare mot sydost, ner till Ångermanälven. Slättområden i form av skog- och myrmarker finns mellan fjällkedjan och urbergets skogklädda bergskullterräng längst i öster. Drygt hälften av kommunens yta, cirka 600 000 hektar, är produktiv skogsmark. Framför allt i kommunens södra del finns det näringsrik, odlingsbar jord, cirka 5 000 hektar åker och betesmark brukas i kommunen.

Med en befolkning på totalt 11 703 invånare, 5 623 kvinnor och 6 080 män (31 december 2018) bor det endast drygt en invånare per kvadratkilometer. Av dessa bor cirka 60 procent i tätorter, därför finns stora obebodda områden i kommunen. Samtliga större tätorter ligger i anslutning till vatten, även mindre tätorter och enskilda hus ligger oftast i närheten av någon sjö eller vattendrag.

Centralorten, Strömsund, med drygt 3 700 invånare, ligger vid Ströms Vattudal. Andra större tätorter är Hammerdal (cirka 1 300 invånare), Hoting (cirka 800 invånare), Backe (cirka 600 invånare), och Gäddede (cirka 400 invånare). Tio procent av befolkningen bor i små byar (50–200 invånare) och 30 procent i ännu mer glesbefolkade områden.

Kommunens berörs av både Ångermanälvens och Indalsälvens vattensystem. Indalsälvens vattensystem, i de södra delarna av kommunen, utgörs i huvudsak av Amerån, som rinner från Hammerdalssjön ner till Indalsälven. Denna sträcka är oreglerad och omfattas av Natura 2000. Ångermanälvens vattensystem sträcker sig från norska sidan och till kommungränsen i öster. Vattensystemet omfattas av ett flertal stora sjöar, som till exempel Stora Blåsjön, Kvarnbergsvattnet, Tåsjön, Flåsjön och Ströms Vattudal. Vattensystemet är reglerat och det finns ett flertal vattenkraftverk och dammar i kommunen. Från Strömsunds kommun rinner Fjällsjöälven och Faxälven ut i Ångermanälven.

Kommunens västra delar, fjällkedjan, består i huvudsak av sedimentära bergarter som kalksten och olika skifferarter samt kvartsit, medan kommunens östra delar befinner sig på urberg av granit. Den dominerande jordarten är morän, men i närheten av vattensystem och efter isälvssystem förekommer även olika glaciala och postglaciala sediment.

Kommunala dricksvattentäkter

Kommunen har 18 kommunala dricksvattentäkter. Av dessa är 17 grundvattentäkter, medan endast en är en ytvattentäkt. Dessutom finns ett antal ”föreningar” i framför allt byarna som har gemensam vattenförsörjning, här förekommer både yt- och grundvattentäkter. Enskilda hushåll kan ha egen dricksvattenförsörjning från djupborrad brunn, grävd brunn eller ytvatten. För kommunens vattentäkter pågår ett arbete med att införa vattenskyddsområden. Det ska vara klart inom de närmsta åren.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

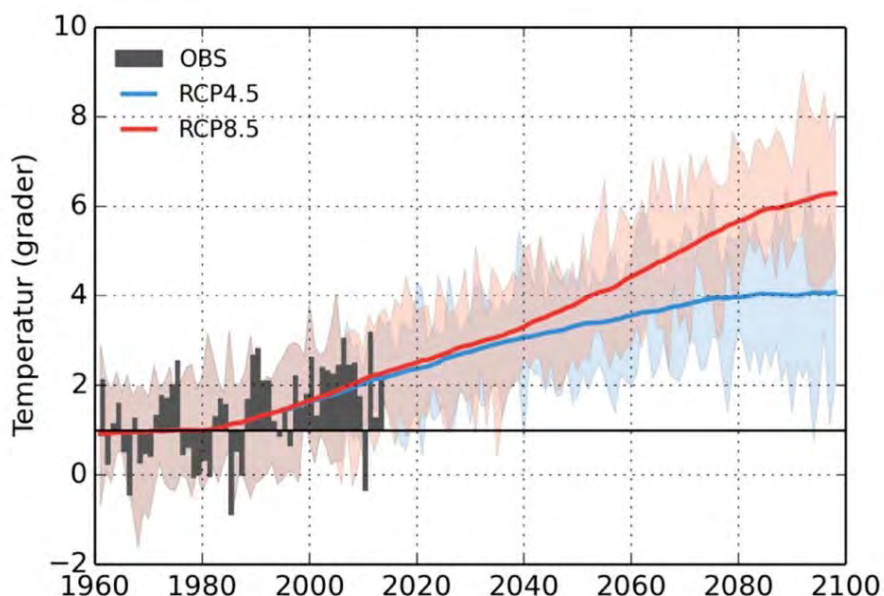
En intention att även skapa vattenskyddsområden för de större gemensamhetsanläggningarna finns uttalad i den kommunövergripande översiktsplanen. I dagsläget bedöms kommunens möjligheter för dricksvattenförsörjning som god, då kommunen har stora sjöar och en förhållandevis god grundvattentillgång.

Klimatfaktorer som påverkar Strömsunds kommun

Fakta om de klimatfaktorer som påverkar vår kommun har vi till största delen hämtat från ”Framtidsklimat i Jämtlands län, SMHI 2015”, en rapport som beskriver dagens och framtidens klimat i Jämtland baserat på observationer och beräkningar utifrån två olika antaganden om atmosfärens innehåll av växthusgaser. Data från internationell klimatforskning är bearbetade för att möjliggöra analyser på lokal skala, inklusive hydrologisk modellering. Resultaten beskrivs i form av olika klimatindex, det vill säga medelvärden, säsongsvariationer och mer extrema förhållanden, baserade på statistiska bearbetningar av data.

Ökande medeltemperatur

Årsmedeltemperaturen i Jämtland ligger idag (1961–1990) på cirka 0°C i fjällen och cirka 1,5°C i lågterräng. Analyserna av framtida klimat visar på en gradvis uppvärmning. I mitten på seklet visar båda RCP-scenarierna en uppvärmning på cirka 2 grader jämfört med perioden 1961–1990. I slutet av seklet visar RCP4.5 en uppvärmning på cirka 3 grader medan RCP8.5 hamnar på cirka 5 grader. Störst uppvärmning väntas ske under vintern.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

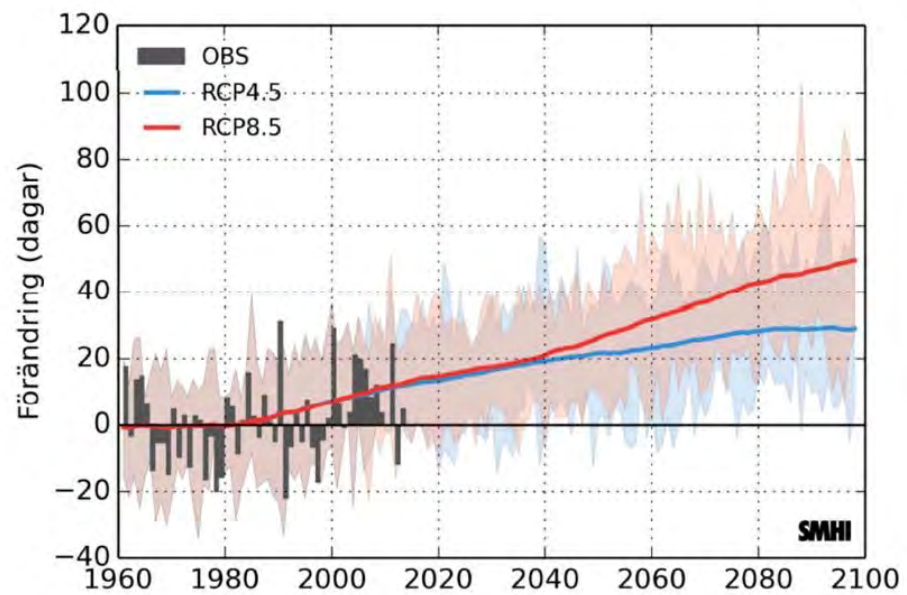
Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Längre vegetationsperiod

I och med uppvärmningen ökar vegetationsperiodens längd, för RCP4.5 med ungefär en månad och för RCP8.5 med cirka 50 dagar.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

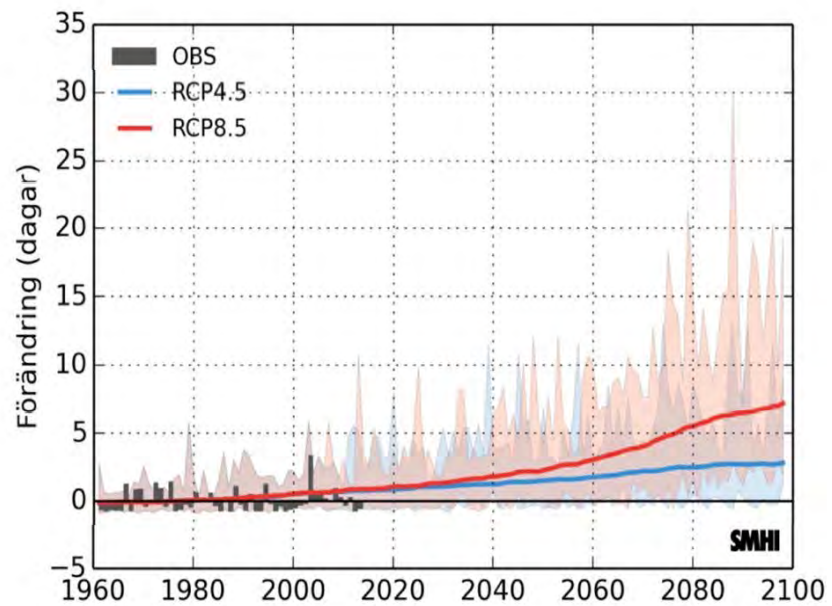
Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Värmebölja

Värmeböljorna förväntas öka då antalet varma dagar blir fler. RCP8.5 visar ett årsmedelvärde på åtta dagar i följd med dygnsmedeltemperaturer på över 20°C, i slutet av seklet. SMHIS:s definition av värmebölja är följande: En sammanhängande period då dygnets högsta temperatur är minst 25.0°C minst fem dagar i sträck.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

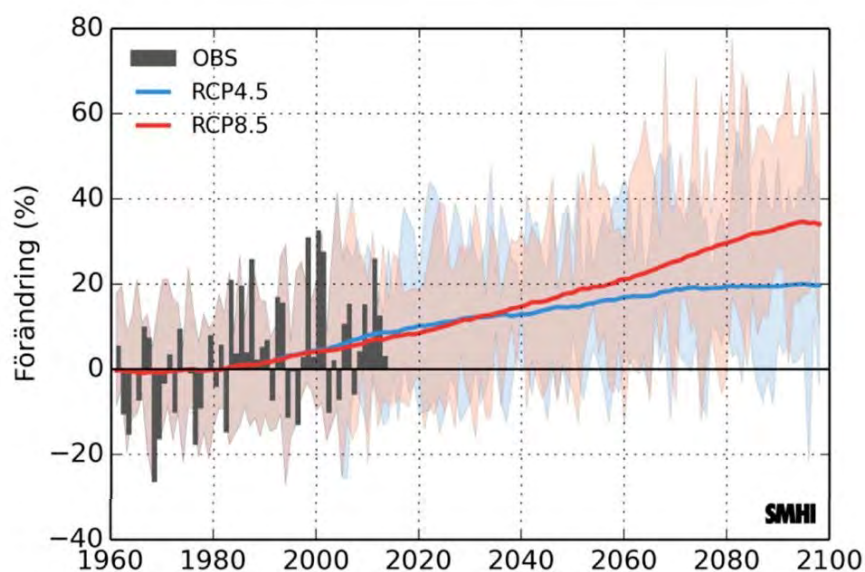
Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Ökad nederbörd i form av regn, främst vintertid

En varmare atmosfär innebär både ökad avdunstning och snabbare cirkulation, vilket ger mer nederbörd. Analyserna av årsmedelnederbörd bekräftar större regnmängder i det framtida klimatet. Årsmedelnederbörden väntas öka med 20 procent för RCP4.5 och drygt 30 procent för RCP8.5. Nederbörden ökar mest vintertid, i den östra delen av länet visar RCP8.5 på cirka 40 procents ökning.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

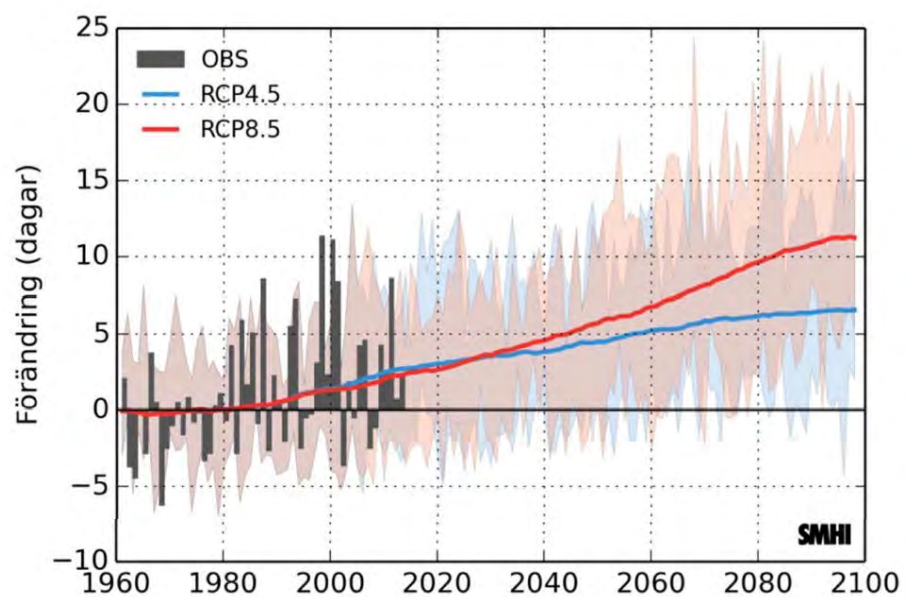
Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Kraftigare nederbörd

Den kraftiga nederbörden ökar också, maximal dygnsnederbörd kan öka med 15–20 procent beroende på RCP-scenario. Kraftigt regn är enligt SMHI:s definition mer än 4 millimeter per timme.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

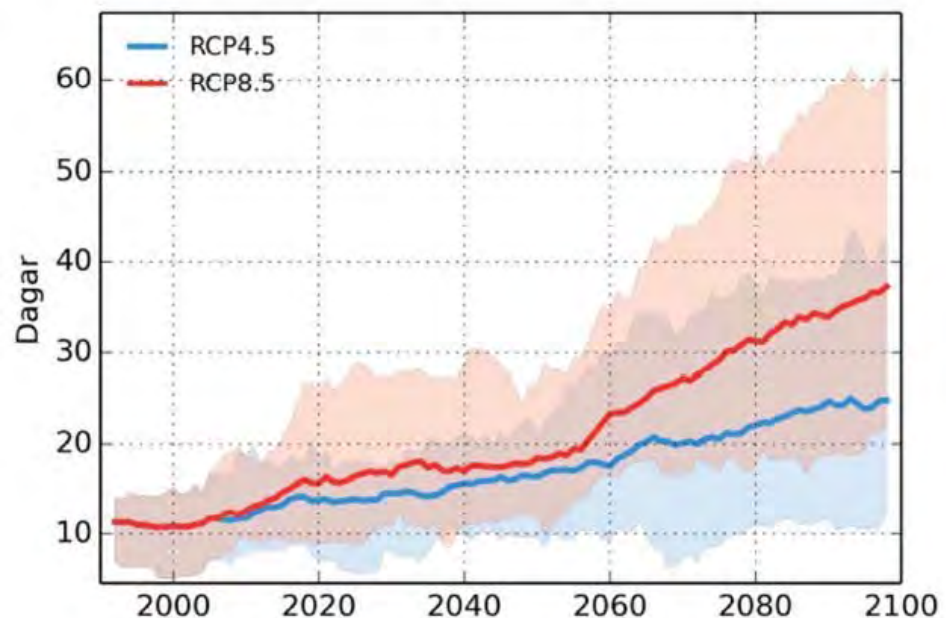
Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Minskat snötäcke

Antalet dagar med snö varierar över länet. Enligt klimatscenerierna minskar snötäcket generellt i länet men främst i de östra delarna. Den västliga delen av länet påverkas i mindre omfattning.

Lägre markfuktighet

Antalet dagar med låg markfuktighet ökar i framtiden. Från dagens åtta till tio dagar till 25–30 dagar (RCP4.5) eller 35–45 dagar (RCP8.5) mot slutet av seklet.

Ökade vattenflöden under vinterhalvåret

För länet ses en ökning av årstillrinningen med uppemot tio procent vid mitten av seklet. Ökningen fortsätter även mot slutet av seklet och är relativt jämnt fördelad över länet. Den största ökningen av tillrinningen sker under vintern och även det lägre scenariot RCP4.5 visar på 40–90 procents ökad tillrinning för vattendragen. Under sommaren förväntas tillrinningen minska.

Vattendragen har under referensperioden haft tydliga årstidsförlopp, med vårflodestopp, låga sommarflöden, högre höstflöden och lägre vinterflöden. Dessa förändras i princip inte enligt framtidsscenerierna men flödet blir något mer utjämnat över året. Vårflödestoppen kommer tidigare och det finns områden som troligen får både lägre och högre vårflodestopp.

Mindre tjäle

Det är stora skillnader mellan tjäle i olika typer av jordar. För sandjordar utvecklas tjälen djupare än i till exempel lerjordar. Snö och markvegetation isolerar och hämmar tillväxten av tjäle. I och med temperaturökningen beräknas säsongen för tjäle bli kortare och tjäldjupet minskar framöver.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Extrema vindar

I Sverige är det mest blåsigt under vinterhalvåret, och minst blåsigt under sommaren. Eftersom det vanligen blåser från väster när det stormar som värst i Sverige, är södra Sverige mest utsatt.

Det finns idag inga säkra svar på hur extrema vindförhållanden kommer att utvecklas i framtiden, även om några beräkningar visar att lågtryckens banor flyttas, vilket leder till regionala minskningar respektive öknings av blåsigt väder. En annan tendens är att de kraftigaste stormarna blir mer intensiva.

Det går alltså inte att ge några säkra svar för Jämtlands län. Ändå finns det anledning att förvänta sig större stormskador i framtiden. Vindfällningar som kan orsaka skogsskador, blockera transportleder och skada luftledningar påverkas av mer än bara av vindstyrkan. Skadorna på skogen blir ofta större vid brist på tjäle och då marken är blöt, förhållanden som väntas bli ännu vanligare i och med mildare vintrar framöver.

Grundvatten

Förändrad nederbörd och ökad avdunstning påverkar grundvattnet, både kvalitativt och kvantitativt. För Sverige i stort ökar grundvattenbildningen och grundvattennivåerna höjs. I större magasin, som sand- och grusåsar, kan nivåökningen bli någon eller några decimeter.

Nivåändringarna följer säsongerna. Vintertid ökar grundvattennivåerna jämfört med referensperioden, i och med att vädret blir mildare och mer av nederbörden kommer som regn. Under sommarperioden och tidig höst (maj–oktober) sänks grundvattennivåerna. Snösmältningen sker tidigare på året och den period då avdunstningen är högre än nederbörden blir längre. Nivåsänkningen under sommaren väntas bli något svagare än höjningen under vintern.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

3. Konsekvenser av ett förändrat klimat – hot och möjligheter

Avsnittet handlar om hur vi kan förvänta att Strömsunds kommuns verksamheter blir påverkade av klimatförändringarna. De flesta verksamheterna i kommunen påverkas direkt, eller indirekt. Påverkan kan vara både positiv och negativ. Respektive förvaltning har identifierat sårbarheter inom de olika verksamhetsområdena. Därefter har projektgruppen gemensamt analyserat olika åtgärder, för att minska och mildra effekterna av sårbarheten. Konsekvenserna av påverkan kommer generellt att leda till ökade krav på kommunen med att hantera förändringar, samt en ökad krisberedskap.

Tekniska försörjningssystem, infrastruktur

Olika tekniska försörjningssystem och en fungerande infrastruktur är avgörande för att vårt samhälle ska fungera, så som vägar, dricksvatten, dagvatten, avlopp, elsystem med mera. Klimatförändringarna ger konsekvenser för alla dessa områden och har analyserats för att hitta åtgärder som kan minska och mildra de effekter de får. Ofta är problemen inte nya, utan redan befintliga problem förvärras av ett förändrat klimat.

Kommunikationer och infrastruktur planeras ofta utifrån ett längre perspektiv, och det är viktigt att vid planering för investeringar ta hänsyn till aktuell kunskap om de förändringar som förväntas ske.

Ett klimat med högre medeltemperatur kan på längre sikt också ge möjligheter. Exempelvis kan vattentillgången öka generellt, likaså infiltrationen till grundvatten. Ett annat exempel är att uppvärmningsbehovet minskar, med minskade kostnader som följd.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Dricksvatten

Konsekvenserna för dricksvattenförsörjningen blir avsevärda. Kvaliteten på råvattnet i vattentäkterna kommer sannolikt att försämrast med ökade humushalter och ökad förorening av mikroorganismer. Risken för avbrott och förorening av dricksvattnet ökar med ökade risker för översvämningar, ras och skred.

Ökad temperatur i sjöar och vattendrag, en tidigare islossning och en ökad avrinning kommer att öka utlakningen av närsalter och humus. Resultatet i form av färgade vatten, ökad övergödning och sannolikt ökad förekomst av alger och cyanobakterier medför en försämrad vattenkvalitet och gör det mycket svårt att nå miljömålen. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Sänkta grundvattennivåer.
- Försämrast grundvattenkvalitet.
- Ökade problem med mikroorganismer.
- Vattenbrist.
- Ökning av föroreningar från:
 - Slam med mera via nederbörd.
 - Ökad användning av bekämpningsmedel.
 - Näringsläckage från jordbruk.
 - Enskilda avloppsanläggningar.
 - Bräddningar i reningsverk.
 - Saltning.
- Elavbrott.
- Avsaknad av reservvattentäkter.
- Färre användbara dricksvattenområden.
- Positiv konsekvens: Färre tjälbrott.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Upprättande av vattenskyddsområden.
- Förstärkt råvattenskydd, eller byte av råvattenkälla – utveckla ytvattenreningsverk.
- Fler säkerhetsbarriärer.
- Ny teknisk övervakning.
- Översyn av provtagningsprogram.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Dagvatten

Extrema skyfall innebär att ledningarna bli överbelastade. Riskerna för bakåtströmmande vatten med källaröversvämningar som följd ökar, liksom bräddning av avloppsvatten med åtföljande hälsorisker. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Ökad skyfallsfrekvens.
- Ökad långvarig nederbörd.
- Mer sedimentavlagringar i ledningsnäten.
- Positiv konsekvens: Mindre snösmältning och vårflood.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Öka dimensioneringen av ledningsnätet.
- Hållbar dagvattenhantering vid industrier och privat mark.
- Vid nyanläggning anpassa förläggning och material till eventuella markrörelser.
- Analys av risknivå vid nya exploateringar.
- Anläggande av "översvämningssytor".

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Avloppsvatten

Avloppssystemen kommer att belastas kraftigt i ett förändrat klimat på grund av ökade regnmängder och en omfördelning av regn till höst, vinter och vår när avdunstningen är låg och marken är vattenmättad. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Bräddning på grund av höga flöden.
- Inläckage från dagvattennätet vid höga flöden.
- Källaröversvämningar.
- Elavbrott.
- Ökad föroreningsrisk – högre belastning på recipienten.
- Behov av anpassning av reningsprocesserna.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Ökning av bräddningsmöjligheter i form av säkerhetssedimentering.
- Hållbar dagvattenhantering.
- Minimera inläckage.

Fiber

Fiberkabeln ligger i rör som skyddar mot yttre påverkan. Det gör att den klarar normala markförskjutningar och sättningar på grund av tjäle. Vid större påverkan går det inte att utesluta skador som kan leda till avbrott.

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Avbrott på grund av kraftigare markförskjutningar.
- Kraftiga översvämningar som sveper med sig jord och massor från kabelgraven, vilket medför att fiberkabeln blottas och kan skadas av flytande föremål.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Redundans.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Värmebehov

Klimatförändringarna kommer kraftigt att påverka värme- och kylbehoven. Värmebehovet kommer att minska kraftigt till följd av temperaturhöjningen medan kylbehovet kommer att öka. Det minskade värmebehovet kommer att innebära stora kostnadsbesparingar i form av minskad energianvändning.

Ökad nederbörd med höjda grundvattennivåer ger ökad risk för markförskjutningar och översvämningar, företeelser som allvarligt kan skada fjärrvärmenäten. Då fjärrvärmesystemen successivt bedöms kunna anpassas till ett förändrat klimat bör de inte i någon större utsträckning påverkas av klimatförändringarna. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Elavbrott.
- Okunskap.
- Ökad konkurrens om skogsbränsle.
- Positiv konsekvens: Minskat värmebehov.
- Positiv konsekvens: Mindre behov av "spetsvärme".

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Inventera och åtgärda möjligheter för kunder att ta emot fjärrvärme vid elavbrott.
- Information.
- Anpassa värmeverken för att kunna elda annat material.
- Taxejusteringar.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Vägar

Den ökande nederbörden och ökade flöden innebär översvämningar, bortspolning av vägar och vägbankar, skadade broar samt ökade risker för ras, skred och erosion. En ökad temperatur innebär att skador förskjuts från tjälrelaterade till värme- och vattenbelastningsrelaterade. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Förstörda/oframkomliga vägar på grund av översvämningar, stormar, snö med mera.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Dimensionering av trummor för framtida flöden.
- Alternativa vägsträckningar – minimera "återvändsgränder".
- Prioritering av snöröjning, sandning med mera.
- Ökade resurser för väghållning.

Bebyggelse och byggnader

Både befintlig bebyggelse och planering av nya områden berörs av klimatförändringarna. Alla skeden i plan- och byggprocessen, från översiktsplan till förvaltningsskedet, måste samverka för att förebygga och mildra negativa effekter av detta. Vid planering och byggande måste man ta hänsyn till kommande klimatförändringar, samtidigt som åtgärder bör vidtas för att begränsa den klimatpåverkan som orsakas av den byggda miljön.

Plan- och bygglagen (PBL) ställer krav på att lokaliseringen av bebyggelse är lämplig med avseende på bland annat översvämningssrisker och risker för människors hälsa. Sedan den nya PBL infördes i maj 2011 ska även hänsyn tas till klimataspekter i planeringen.

I samband med sin översiktsplanering gör kommunen en övergripande bedömning för att avgöra om vissa områden är lämpliga för bebyggelse. Med ett klimatanpassningsperspektiv kan översiktsplanen bli långsiktigt hållbar och bidra till att man undviker risker för till exempel översvämningar, ras och erosion.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Uppvärmning, urban heating

Bebyggda områden är generellt sett varmare än obebyggda områden. Dessa lokala skillnader i temperatur beror främst på byggnadsmaterialens förmåga att absorbera och lagra värme samt hur höga husen är och hur tätt de står. Andra viktiga faktorer är andelen hårdgjorda ytor (det vill säga gator, trottoarer, parkeringsplatser och tak) samt hur mycket värme och luftföroreningar som släpps ut. Bebyggelsen fungerar även som element och utsöndrar värme till omgivningen nattetid.

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Inga extrema platser identifierade. Dock kan ökad strålningsvärme uppkomma i vissa byggnader.
- Ökad vattenförbrukning.
- Saknas tradition av att hantera värmeböljor (okunskap).

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Rumsbyten.
- Information.
- Kylanläggningar.
- Isolerande färg.
- Skuggiga miljöer – trädplantering.
- Markiser, persienner och mörkläggningsgardiner.
- Isolerande fönster.
- Väl dimensionerande vattenverk.
- Planering vid nybyggnation.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Strandnära bebyggelse, översvämning

Landets västra och sydvästra delar väntas få översvämningar längs vattendrag oftare eller mycket oftare i ett förändrat klimat. De ökade 100-årsflödena i fjälltrakterna kan också fortplanta sig längs vattendragen med översvämningar som följd, men här finns en osäkerhet då vattendragen är reglerade. I andra områden minskar risken för översvämningar eller kvarstår på dagens nivå. En höjd havsnivå ställer ökade krav på åtgärder och planering vid nybebyggelse framförallt längs landets södra kuster, men även längs de mellersta. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Översvämning av befintliga byggnader (till exempel i Rossön, Rörström).
- Källaröversvämningar.
- Översvämningar av dricksvattenverk (Hammerdal) och avloppsreningsverk (Gåxsjö).

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Ingen nybyggnation i översvämningshotade, strandnära områden.
- Bra dimensionerat dagvattensystem.
- Invallningar.
- Anpassningar av utsatta vatten- och avloppsverk.
- Se över ventilplaceringar för källare.
- Spola, rengöra befintliga dagvattenledningar.
- Minska hårdgjorda ytor.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Ras, skred och erosion

Klimatförändringarna med större och intensivare nederbördsmängder liksom förändrade grundvattennivåer ökar sannolikt benägenheten för ras, skred och erosion. Särskilt landets sydvästra och västra delar och delar av den östra kusten är utsatta. Framförallt låg bebyggelse ligger inom de skredbenägna områdena. Inom andra områden minskar i stället risken då snösmältningssäsongen blir förlängd och vårfloden minskar liksom de höga flödena. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Inga kända, identifierade riskområden i kommunen där det finns befintlig bebyggelse.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Inventera områden med bebyggelse tillsammans med Statens geologiska institut, SGI, där det kan finnas risk.
- Identifiera områden i bygglovsprocessen.

Byggnadskonstruktion

Klimatförändringarna kan allvarligt påverka befintliga och framtida byggnadskonstruktioner. Ökad nederbörd medför större risk för fukt och mögelskador samt överfulla avloppssystem och översvämningar av källare. Det yttre underhållsbehovet kommer att öka. Den ökade temperaturen ger ett minskat uppvärmningsbehov, men samtidigt kommer kylbehovet att öka. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Ökade underhållskostnader på grund av ökad luftfuktighet, högre temperatur och ökad nederbörd.
- Hållbarhet för snölaster.
- Stormar.
- Bristfällig kunskap kring byggteknik och konstruktion.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Klimatanpassat byggmaterial.
- Information.
- Anpassning av byggnader till kraftigare vindar (till exempel utskott, verandor med mera).

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Föroreningsspridning, avfall

Den ökade risken för översvämningar och särskilt för ras och skred innebär att kemiska ämnen och smittämnen kan spridas från förorenad mark och gamla deponier. Det finns därför en ökad risk för förorening av framför allt lokala vattentäkter och betesmarker. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Kemikalieurlakning (på grund av översvämningar).
- Skadedjur (bättre överlevnad på grund av varmare klimat).
- Smittspridning (exempelvis bräddning av avlopp, översvämning eller inläckage i brunnar).
- Avfallsspridning (exempelvis soptunnor blåser omkull).

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Fastställda, eventuellt utökade vattenskyddsområden.
- Reservvattentäkter.
- Information.
- Inventera och minimera risker för bräddning av avlopp.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Elsystem, fiber, telefon, kommunikation, värme- och kylbehov

Ökade risker för stormfällning påverkar system med luftledningar och även master. Luftledningar kommer att finnas kvar under ett antal år även om utvecklingen går mot radiolösningar och nedgrävning av kablar. De elektroniska kommunikationerna är även kraftigt elberoende. Med hänsyn tagen till både förändringar av klimatet och skogstillståndet samt den pågående ombyggnaden av elsystemet kommer störningar sannolikt fortsatt att drabba de elektroniska kommunikationerna.

Klimatförändringarna innebär ökad nederbörd vilket skapar mycket goda förutsättningar för en successivt ökad vattenkraftproduktion. Detta kommer dock att kräva vissa investeringar i kraftverken. Även vindkraftsproduktionen bedöms kunna öka något. En ökad stormfällning på grund av förändrat skogstillstånd, minskad tjäle och kraftigare vindar kommer säkerligen fortsatt att påverka elnäten negativt, trots den omfattande markförläggning av kablar som nu pågår. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Fler elavbrott.
- Förvaring av mat och livsmedel.
- Kommunikationsproblem.
- Larm och övervakning.
- Ökat kylbehov.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Reservkraft.
- Information.
- Alternativa larm och övervakningssystem.
- Anpassa fjärrvärmen även till fjärrkyla.
- Rakel, satellittelefon.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Naturmiljö, areella näringar och turism

Det är svårt att bedöma hur enskilda växt- och djurarter påverkas av klimatförändringarna. Det kan däremot konstateras att de förväntade klimatförändringarna kommer att ge effekter på den biologiska mångfalden i våra ekosystem.

Jordbruket kan på flera sätt gynnas av klimatförändringarna, genom bland annat längre vegetationsperiod som ger möjlighet till ökade skördar, och användning av nya grödor. Däremot är extremväder en riskfaktor, precis som för många andra sektorer, som kan medföra skördeförluster och brist på bete. Ett mildare klimat gynnar också många skadegörare och ogräs, vilket kan leda till ökat behov av bekämpningsinsatser.

Nya djursjukdomar kan bryta ut när klimatförändringen bidrar till förändringar i ekosystemens sammansättning. Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) bedömer att sannolikheten ökar för att vissa sjukdomar bryter ut. Vid översvämningar ökar även risken för att marken förorenas med smitta.

Skogsbruket kommer sannolikt att gynnas av ett förändrat klimat, genom förlängd vegetationsperiod. Detta ger möjligheter att öka produktionen och uttag av biomassa och bioenergi. Det ger också förutsättningar för att använda nya trädslag. Samtidigt ökar skaderiskerna genom att skadeinsekter, svampar och sjukdomar gynnas av ett varmare och fuktigare klimat. Förekomsten av tjäle minskar vilket kan öka risken för stormfällning av skog och även påverka transportvägar i skogen.

Vinterturismen i kommunen kan få sämre möjligheter, då antal dagar med snötäckt mark troligtvis kommer att minska. Samtidigt kan det skapas nya möjligheter för sommarturism. De ökande temperaturerna kan medföra att fler väljer att turista i Sverige. En ökad satsning på besöksnäringen, med större fokus på sommarturism, med ett större utbud och en större variation kan därför vara aktuell.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Naturmiljö

Landekosystemen i Sverige står inför stora omvälvningar och förlusten av biologisk mångfald kan komma att öka på grund av klimatförändringarna. Åtgärder för anpassning till ett förändrat klimat riskerar också leda till negativ påverkan på biologisk mångfald, men de negativa effekterna kan begränsas. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Förändringar i ekosystem – förändrad artsammansättning.
- Varmare vatten och luft.
- Torka.
- Höga flöden.
- Längre växtsäsong.
- Bränder.
- Främmande arter.
- Ekosystemtjänster försvinner.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Återskapa, nyskapa våtmarker.
- Beredskap för skogsbränder.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Areella näringar

Konsekvenserna för den svenska skogen och skogsbruket kommer att bli betydande. Ökad tillväxt ger större virkesproduktion, men ökad frekvens och omfattning av skador från främst insekter, svampar och storm samt blötare skogsmark kan föra med sig stora kostnader.

Förutsättningarna för jordbruket förbättras i huvudsak med klimatförändringarna. Längre växtsäsonger ger ökade skördar och möjlighet för nya grödor. Samtidigt kommer fler skadegörare och ogräs in och nya behov av bevattning och dränering kan uppstå på grund av de ändrade nederbördsmönstren. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Problem med körning och transporter vid avverkningar på grund av minskad tjäle.
- Fler skogsbränder.
- Ökning av skadedjur, skadesvampar och skadeväxter.
- Längre perioder med torka.
- Fler och kraftigare stormar.
- Ökade kostnader för livsmedel.
- Positiv konsekvens: Längre vegetationsperiod ger ökad tillväxt.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Information, riktlinjer för skogsbruk.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Turism och friluftsliv

Den snabbt växande turistnäringen kan få ytterligare ökade möjligheter i ett förändrat klimat med varmare somrar och högre badtemperaturer. Vattenresurser och kvalitet blir dock en nyckelfråga. Vinterturism och friluftsliv kommer att möta successivt snöfattigare vintrar, särskilt i de södra fjällen. Med framsynt anpassning kan konkurrenskraften sannolikt bibehållas under åtminstone de närmaste decennierna. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Ökad vattentemperatur påverkar fiskbestånd och tillväxt av alger.
- Kortare skid- och skotersäsong (vinterturism).
- Mer sårbar mark.
- Höjd trädgräns.
- Sämre vägar.
- Ökad brandrisk.
- Eld- och grillningsförbud.
- Sämre badvattenkvalitet.
- Ökade mängder mygg och fästingar.
- Vattenbrist.
- Positiv konsekvens: Ökad sommarturism.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Begränsa eller förbjuda övergödande verksamheter.
- Regleringsområde för snöskoteråkning.
- Hjälpa företagare att erbjuda "barmarksalternativ".
- Spånga leder.
- Reglering, kvotering av markutnyttjande.
- Information om matlagning i naturen.
- Information om och provtagning av badvatten.
- Uppsättning av fågelholkar.
- Bekämpning av mygg.
- Vaccinationskampanjer.
- Information om återhållsamhet med vatten.
- Snålspolande duschar, toaletter med mera.
- Tillvaratagande av regnvatten.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Kulturmiljö

Väder, vind och nederbörd påverkar byggnader på olika sätt. Kulturmiljöer kan påverkas av både klimatförändringen i sig men även av anpassningsåtgärder som genomförs med anledning av det förändrade klimatet. Klimatförändringen kan komma att få en effekt på nedbrytningstakten av vårt kulturarv då kulturmiljöer är anpassade till dagens klimatförhållanden och kan bli svårare att bevara på samma sätt som tidigare.

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Kulturmiljöer förstörs på grund av översvämningar och fukt, röta.
- Förändrade villkor för rennäringen.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Vädersäkra viktiga kulturmiljöer.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Människors hälsa

Ett varmare klimat kan ge både positiva och negativa effekter på människors hälsa. Olika individer och grupper av individer kommer att drabbas på olika sätt.

Perioder av höga temperaturer blir vanligare och maxtemperaturerna blir högre än idag. Långvariga värmeböljor kan leda till ökad dödlighet, särskilt bland sårbara grupper som äldre och sjuka. Det är viktigt att identifiera sårbara grupper så att man når ut med vård och information. Ett mildare vinterklimat kan å andra sidan leda till minskat antal köldrelaterade dödsfall och förfrysningar. Personer med kroniska hjärt- och lungsjukdomar, kärlkramp samt reumatiska besvär mår också bättre av ett varmare klimat.

Ett varmare och våtare klimat innebär ökad risk för att nya sjukdomar sprids, när deras värdjur ökar i antal och utbredningsområde.

Varmare somrar ökar kraven på livsmedelshygien för att förhindra smittspridning. Det finns även risk att dricksvatten förorenas på grund av extrem nederbörd och högre temperaturer.

Pollensäsongen förlängs och blir mer intensiv, eftersom vegetationsperioden blir längre.

Vård och omsorg är beroende av att samhällets tekniska system fungerar. Det kan till exempel bli svårt för hemtjänstpersonal att utföra sitt arbete i glesbygd under extrema väderförhållanden.

Att systemen för vatten och avlopp fungerar är en grundläggande förutsättning för att upprätthålla hygien, och om de slutar att fungera kan det medföra ökad risk för smittspridning.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställt:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Hälsoeffekter

Perioder med höga temperaturer blir vanligare och de högsta temperaturerna högre än i dag, vilket leder till en ökad dödlighet, särskilt för sårbara grupper. Framtida värmeböljor kan bli ett betydande problem som kräver motåtgärder. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Ökad dödlighet för vissa utsatta grupper.
- Ökad eller förändrad arbetsbelastning för personal inom äldreomsorg och barnomsorg.
- Psykiska påfrestningar, depressioner, ökad trötthet, infektioner och fallskador kan öka.
- Överkänslighetsreaktioner.
- Försämrade framkomlighet kan innebära utebliven hemtjänst och hemsjukvård.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Handlingsplan för värmebölja och höga temperaturer
- Riktlinje för utevistelse.
- Bordsfläktar eller AC-aggregat.
- Information.
- Utbildningsinsats för personal.
- Centrala kylsystem.
- Omprioriteringar i verksamheterna.
- Evakueringsplaner.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Utomhus- och inomhusmiljö

Perioder med höga temperaturer blir vanligare och de högsta temperaturerna högre än i dag, vilket leder till en ökad dödlighet, särskilt för sårbara grupper. Det blir viktigare att utifrån ett hälsoperspektiv planera för vistelse i sol och värme.

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Ökad temperatur inomhus under sommaren.
- Bristfällig hantering och förvaring av livsmedel.
- Höjd luftfuktighet.
- Ökad solexponering.
- Förlängd och förändrad pollenperiod.
- Allergier och infektioner ökar.

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Behov av skuggiga platser.
- Klimatanläggningar för kyla.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Smittspridning

Ett varmare klimat med ökad nederbörd ger en ökad risk för smittspridning. Spridningsmönster för smittsamma sjukdomar kommer sannolikt att förändras och helt nya sjukdomar och sjukdomsbärare kan komma in i landet. Osäkerheterna och risken för överraskningar är dock stora. (SOU 2007:60)

Konsekvenser och sårbarheter i vår kommun

- Ökad risk för smittat dricksvatten.
- Vissa sjukdomar ökar när badvattnets temperatur ökar (badplatser, bas-sänger).
- Förlängd röttnad ger fler infektioner och matöverförda sjukdomar. Främst drabbas barn, äldre och sjuka.
- Borrelia, TBE (fästingburen hjärninflammation), allergiska besvär och hudinfektioner ökar (fler myggor, fästingar med mera).

Tänkbara åtgärder i vår kommun

- Skapa vattenskyddsområden (dricksvatten) anpassade för extrem-nederbörd (delvis).
- Ge information till de med enskilda brunnar.
- Identifiera föroreningskällor och riskområden (delvis).
- Ge information till allmänheten om risker vid badplatser.
- Se över kylförvaring.
- Vaccinationer.

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

4. Prioriteringar och behov av åtgärder, samt ansvarsförhållanden

Prioriteringar

Projektgruppen har samlat samtliga identifierade åtgärder, för respektive konsekvens och sårbarhet från kapitel 3, ”Konsekvenser av ett förändrat klimat – hot och möjligheter”, i en tabellbilaga. Åtgärderna har därefter prioriterats utifrån en bedömning av hur akut åtgärden bedöms vara, med tanke på vilka konsekvenser som kan uppstå.

Prioriteringarna är gjorda utifrån fem olika kategorier:

0. Av kommunen redan genomförda åtgärder.
1. Existerande, stora problem. Kommunen behöver påbörja eller intensifiera arbetet omgående (under innevarande och nästkommande mandatperiod). I kategori ett ingår även påbörjade, men ännu inte avslutade åtgärder.
2. Vi kan se effekter idag som kommer att öka enligt de modeller som finns. Kommunen bör påbörja arbete inom de närmsta åren (under kommande mandatperioder).
3. Framtida förväntade effekter som kommunen bör bevaka.
4. Bedöms inte som kommunens ansvarsområde.

Våren 2019 fördelar sig de olika kategorierna enligt följande:

0. Utförda	5 procent
1. Innevarande och nästa mandatperiod	28 procent
2. Kommande mandatperiod	18 procent
3. För bevakning	21 procent
4. Inte kommunens ansvarsområde	25 procent

Åtgärderna som är prioriterade för innevarande och nästkommande mandatperiod är redovisade i tabellen nedan.

Ansvar

Ansvar för de identifierade åtgärderna är i första hand förvaltningsövergripande, då det är av stor vikt att alla förvaltningar och avdelningar i möjligaste mån arbetar med de prioriterade klimatanpassningsåtgärderna. För att tydliggöra ansvaret har dock arbetsgruppen identifierat de förvaltningar och avdelningar som bör hålla i huvudansvaret för respektive åtgärd. Tabellen nedan redovisar de olika förvaltningarnas och avdelningarnas huvudansvar.

I projektgruppens analys har inte ingått att göra kostnadsbedömning och utse kostnadsansvar för de identifierade och prioriterade åtgärderna. Kostnaderna bör lämpligen omhändertas inom respektive nämnds eller styrelses internbudget, alternativt budgeteras med speciellt avsatta medel från kommunstyrelsen.

Tabellbilaga, prioriteringar kategori 1

Den text som är rödmarkerad i kolumn tre, tänkbara åtgärder, indikerar redan påbörjade åtgärder.

Klimatfaktor, effekt	Konsekvens och sårbarhet	Tänkbara åtgärder	Ansvar
Värmeböljor	Inga extrema platser identifierade i kommunen. Dock kan strålningsvärme uppkomma i vissa byggnader	Markiser, persienner och mörkläggningsgardiner	TSF
Värmeböljor	Inga extrema platser identifierade i kommunen. Dock kan strålningsvärme uppkomma i vissa byggnader	Planering vid nybyggnation, skuggiga miljöer - trädplantering	MoB, TSF
Värmeböljor	Saknas tradition att hantera	Information, kylanläggningar	TSF
Lågt grundvattenstånd	Vattenbrist	Förstärkt råvattenskydd	TSF
Lågt grundvattenstånd	Försämrade grundvattenkvalitet	Förstärkt råvattenskydd	TSF
Torka	Ökat vattenbehov	Förstärkt råvattenskydd	TSF
Värmeböljor	Ökat vattenbehov	Förstärkt råvattenskydd	TSF
Långvariga regn	Slam, Bräddning	Ny teknisk övervakning	TSF
Skyfall	Slam	Ny teknisk övervakning	TSF
Slamströmmar	Föroreningar	Ny teknisk övervakning	TSF
Stormar	Elavbrott	Reservverk	TSF
Lågt grundvattenstånd	Försämrade grundvattenkvalitet	Upprättande av vattenskyddsområden	TSF
Värmeböljor	Ökat kylbehov	Kylanläggningar	TSF
Brand	Eld och grillningsförbud	Information	KLF
Översvämning (vattendrag)	Kemikalieurlakning	Fastställda, ev utökade vattenskyddsområden	TSF
Torka	Ökad solexponering	Behov av skuggiga platser	VSF, BKU, TSF
Vegetationsperiod	Förlängd/förändrad pollenperiod	Pollenfilter	TSF
Torka	Längre perioder av torka	Slåtter på kommunalt ägd mark	TSF

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställt:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Klimatfaktor, effekt	Konsekvens och sårbarhet	Tänkbara åtgärder	Ansvar
Långvariga regn	Inläckage från dagvatten-nätet	Hållbar dagvattenhantering. Mini-mera inläckage	TSF
Långvariga regn	Källaröversvämningar	Hållbar dagvattenhantering	TSF
Skyfall	Inläckage från dagvatten-nätet	Hållbar dagvattenhantering. Mini-mera inläckage.	TSF
Skyfall	Källaröversvämningar	Hållbar dagvattenhantering	TSF
Stormar	Elavbrott	Information	KLF
Förändrat snötäcke	Oframkomliga vägar	Ökad snöröjning	TSF
Nollgenomgångar	Hala vägar	Ökad halkbekämpning	TSF
Översvämning (hav/sjö)	Översvämning av dricks-vattenverk (Hammerdal) och avloppsreningsverk (Gåxsjö)	Anpassning av utsatta verk	TSF
Översvämning (vattendrag)	Översvämning av befintliga byggnader. Jfr Ros-sön, Rörström	Ingen nybyggnation i dessa områden	MoB
Översvämning (vattendrag)	Smittspridning	Inventera/minimera risker för bräddning av avlopp	TSF, MoB
Värmeböljor	Ökad/förändrad arbets-belastning för personal	Bordsfläktar/AC aggregat. Om-prioriteringar i verksamheterna.	VSF, BKU
Värmeböljor	Ökad dödlighet för ut-satta grupper	Handlingsplan för värmebölja/höga temperaturer. Riktlinje för utevis-telse.	VSF, BKU
Långvariga regn	Ökad risk för smittat dricksvatten	Identifiera föroreningskällor och risk-områden. Skapa vattenskyddsområ-den.	TSF, MoB
Värmeböljor	Psykiska påfrestningar, depressioner, ökad trötthet, infektioner, ök-ning av fallskador	Information	KLF
Värmeböljor	Ökad inomhusvärme sommartid	Klimatanläggningar för kyla	TSF
Stormar	Försämrad framkomlig-het	Omprioriteringar i verksamheterna	Alla
Översvämning (vattendrag)	Ökad risk för smittat dricksvatten	Skapa vattenskyddsområden	TSF, MoB

Titel: Klimatanpassningsplan för Strömsunds
kommun 2018–2030

Version: XX

Typ: Plan
Fastställd:

Giltighetstid: Tills vidare
Tid för uppdatering:

Aktualitetsprövning av planen

Denna plan ska aktualitetsprövas alternativt revideras under varje mandatperiod, på uppdrag av kommunstyrelsen. Då tillkommer nya åtgärder och förhoppningsvis går det att föra över åtgärder till kategori 0, redan genomförda åtgärder.

Referenser

IPCC 2007. *Climate Change 2007*. The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change. Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA

IPCC 2013. *Climate Change 2013*. The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change. Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA

KARSA - *En faktasamling om klimatanpassning och risk- och sårbarhetsarbete i Jämtlands län*. Länsstyrelsen i Jämtlands län. 2018.

Klimatstrategi Jämtlands län 2018–2024. Länsstyrelsen i Jämtlands län. 2018.

Framtidsklimat i Jämtlands län – enligt RCP scenarier. SMHI 2015.

SOU 2007:60. *Sverige inför Klimatförändringarna – hot och möjligheter*. Slutbetänkande av Klimat- och sårbarhetsutredningen. Miljödepartementet. Statens offentliga utredningar.

Översiktsplan för Strömsunds kommun. Strömsund 2014.

Motion - Ett IT-Gymnasium i Strömsund, Ett lyft för kommunen

IT är framtidens bransch och vi lever redan idag i framtiden. Denna bransch ger oss inte bara innovativa lösningar som förenklar vår vardag utan också otroligt stora möjligheter till jobb.

Strömsunds kommun behöver inte bara fler jobb, utan också fler ungdomar. Genom att starta ett program inom IT på gymnasiet i Strömsund så ökar vi ~~kommunens~~ kommunens utveckling genom utbildning, skapar på sålt stora arbetsmöjligheter som skapar välfärd. Men framför allt så ger vi våra barn, ungdomar möjligheten att stanna i kommunen, bo & jobba här inom en bransch utan gränser.

Oscar Hammar

Oscar.hammar-3c@outlook.com

0769 478182

2018-12-11

Utifrån detta föreslår jag,

Attstats: Att utreda möjligheterna att
förlägga ett IT-gymnasium i Strömsunds
kommun.

Motion om översyn av kommunens administration

Strömsunds kommun står inför en svårare tid framöver när det gäller ekonomin om inga större åtgärder vidtas. Det är många saker som måste ses över för att kommunen ska kunna bedriva en bra verksamhet med en stramare budget.

Moderaterna i Strömsunds kommun föreslår därför:

- Att Strömsunds kommun ska gå igenom de system och plattformar som vi idag använder oss av inom administration, ärendehantering, betalningar, löner etc. och se över vad kommunen bör uppdatera.
- Att Strömsunds kommun kartlägger vad marknaden erbjuder inom digital välfärd samt moderna och användarvänliga administrationssystem.
- Att Strömsunds kommun avsätter en rimlig summa pengar för att utreda ovanstående punkter med hjälp av en extern-, sakkunnig aktör.
- Att all information löpande sker till kommunstyrelsen eller kommunstyrelsen arbetsutskott.

Simon Högberg (M)

Maria Sandberg (M)

Lars-Erik Bergman (M)

Jan-Olof Olofsson (M)

NU TAR
VI TAGI
STRÖM
SUND

nysa
STRÖMSUNDS KOMMUN

Till Kommun Fullmäktige Strömsunds Kommun.

Många Folkets Hus Föreningar o Samhällsföreningar M,f,l i Norrlands inland brottas med en allt Äldre Befolkning som skall försöka hålla liv i Föreningslivet. Man brottas även med dålig Ekonomi P,g,a Neddragna bidrag och Bygdemedel ,Svårt att få evangemang att gå ihop, Det får till följd att Underhåll och Skötsel av lokalerna eftersätts, Dom här lokalerna är ju viktiga för byarna i många avseenden.

Strömsunds Kommun inget undantag , När jag nu har förstått att Kommunens Ekonomi är hårt ansträngd och man måste Prioritera Skola Vård och Omsorg, Så blir det allt mer viktigt att Mäniskor jobbar idielt , inom så väl Föreningslivet och Andra Aktiviteter Som en del i Demokratisk Fostran , Och ett Arbete för Byarnas Bästa .

Mitt Medborgar förslag är Följande ,**För att visa alla som Arbetar idielt hur viktigt Strömsunds Kommun ser på deras Arbete , Och när nu Ekonomin är Hårt Ansträngd** . Då tror jag att det skulle ha ett stort Symbolvärde i att även Kommunledningen ställer upp och Arbetar idielt E,x Vis Utan Arvode vid ett Kommun fullmäktige möte . Jag ser fram emot ett Skriftligt svar på mitt Förslag .

Mvh : Kenneth Sjödin
Öhnvägen 15
880 51 Rossön

Mob :073/ 0375679

 Strömsunds Kommun Straejmien tjjelte	TJÄNSTESKRIVELSE Datum Sidan 1 av 4
Förvaltning Teknik- och serviceförvaltningen	Ärendenr/diarienr
Utredare/handläggare Malin Vennstrand, säkerhetssamordnare	Nämnd/styrelse Kommunstyrelsen

Ärende

Strömsunds kommuns risk- och sårbarhetsanalys

Sammanfattning av ärendet

Strömsunds kommun ska inför varje ny mandatperiod analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen samt hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Detta framgår av lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Genom att kommunen arbetar med risk- och sårbarhetsanalyser kan krisberedskapen utvecklas och förmågan att hantera allvarliga störningar stärkas.

Inte någon del av dokumentet som bifogas, som utgör Strömsunds kommuns risk- och sårbarhetsanalys är belagt med sekretess och är öppet för allmänheten att ta del av. Det finns fyra bilagor som innefattar sekretess och som redovisas separat vid sammanträdet.

Beslutet skickas till

Anneli Svensson
Richard Persson
Malin Vennstrand

Förslag till beslut

Föreslås att kommunstyrelsen godkänner Risk- och sårbarhetsanalys för Strömsunds kommun.

Underskrift

.....

 Strömsunds Kommun Stræjmien tjælte	TJÄNSTESKRIVELSE Datum Sidan 2 av 4
Förvaltning Teknik- och serviceförvaltningen	Ärendenr/diariennr
Utredare/handläggare Malin Vennstrand, säkerhetssamordnare	Nämnd/styrelse Kommunstyrelsen

Beskrivning av ärendet

Strömsunds kommun ska inför varje ny mandatperiod analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen samt hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Detta framgår av lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Sammanställningen av resultatet ska beskrivas i en rapport som ska lämnas in till länsstyrelsen i Jämtlands län senast den 31 oktober 2019.

Rapporten följer Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) föreskrifter om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser (MSBFS 2015:5).

Säkerhetssamordnaren har tillsammans med representanter från varje förvaltning, Jämtlandsvärme AB och Strömsundshyresbostäder AB bildat riskhanteringsgruppen som tillsammans arbetat med kommunens risk- och sårbarhetsanalys. Arbetsgruppen har identifierat, värderat och analyserat vilka extraordinära händelser som kan inträffa inom kommunens geografiska område. I arbetet har det framkommit sårbarheter i kommunens krisberedskap och med den utgångspunkten har förslag på åtgärder tagits fram. Åtgärdsförslagen redovisas i separata bilagor vid sammanträdet. En aktivitetsplan kommer att arbetas fram under hösten 2019 för att tydliggöra åtgärder, ansvar och tidsåtgång.

Målet med analysen är att kommunen ska ha:

- En god kunskap om och en samlad bild av risker och sårbarheter som kan påverka kommunens verksamhet.
- God kännedom och en samlad bild om samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område samt vilka kritiska beroenden som finns för dessa.
- En planering för hur risker och sårbarheter ska elimineras, minskas eller hanteras.
- En planering för hur kommunen ska hantera konsekvenserna av en extraordinär händelse.
- Möjlighet att verka för samordning av all krishantering, i det förebyggande arbetet och i ett akut skede, som berör aktörer inom kommunens geografiska område.

Rapporten har varit ut på en remissrunda till kommunens ledningsgrupp samt till riskhanteringsgruppen.

 Strömsunds Kommun Straejmien tjielte	TJÄNSTESKRIVELSE Datum Sidan 3 av 4
Förvaltning Teknik- och serviceförvaltningen	Ärendenr/diariennr
Utredare/handläggare Malin Vennstrand, säkerhetssamordnare	Nämnd/styrelse Kommunstyrelsen

Initierare

Malin Vennstrand, säkerhetssamordnare

Kostnadskalkyl

Bedömning görs att de allra flesta planerade åtgärdsförslagen för perioden år 2020-2023 kan finansieras inom den statliga ersättningen gällande krisberedskap som delas ut till kommunerna varje år, samt inom vissa projekt kopplat till krisberedskap som länsstyrelsen i Jämtlands län driver.

Det som inte får finansieras av den statliga ersättningen för krisberedskap är bland annat inköp av Rakelutrustning, abonnemangskostnader för Rakel, större investeringar som till exempel inköp av reservkraft till kommunens samhällsviktiga verksamheter. Sådana investeringar ska finansieras med kommunens egna medel och inte med de statliga ersättningarna.

Konsekvensanalys

Strömsunds kommun behöver prioritera och stärka sitt arbete med krisberedskap för att lättare kunna motstå och hantera allvarliga händelser. Verksamhet och personal kommer att behöva arbeta mer med frågor som rör krisberedskap i sitt dagliga arbete genom att identifiera och analysera vilka risker som påverkar deras verksamheter och därefter planera och förbereda sig för extraordinära händelser. Detta för att också ha en grundläggande beredskap inför planeringen av det civila försvaret.

Konsekvens av icke-beslut

Om kommunstyrelsen inte godkänner risk- och sårbarhetsanalysen och de föreslagna åtgärderna kan konsekvenserna av en händelse bli mer omfattande för människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, grundläggande värden som rättssäkerhet och demokrati samt skador på miljö och egendom.

Tidsramar

Förslag till verkställande och återredovisning.

Bilagor

Strömsunds kommuns Risk- och sårbarhetsanalys

 Strömsunds Kommun Straejmien tjielte	TJÄNSTESKRIVELSE Datum Sidan 4 av 4
Förvaltning Teknik- och serviceförvaltningen	Ärendenr/diariennr
Utredare/handläggare Malin Vennstrand, säkerhetssamordnare	Nämnd/styrelse Kommunstyrelsen

Bilagor som redovisas separat vid sammanträdet:

- Bilaga 3 – Erfarenheter från inträffade händelser
- Bilaga 4 – Bedömning av kommunens förmåga att hantera scenariot kraftig storm
- Bilaga 5 – Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom Strömsunds kommun och dess geografiska område
- Bilaga 6 – Behov av åtgärder med anledning av risk- och sårbarhetsanalysens resultat

Risk- och sårbarhetsanalys för Strömsunds kommun

Datum den xx 2019

Fastställd av xx

Innehåll

1. Inledning	5
1.1 Kommunens uppgifter i krisberedskapssystemet	6
1.2 Mål	6
1.3 Risk- och sårbarhetsanalysens osäkerheter	8
2. Beskrivning av kommunen och dess geografiska område	8
2.1 Kommunens ansvarsområde och uppgifter	8
2.2 Kommunens organisation inklusive hel- eller delägda bolag och förbundssamarbeten	9
2.2.1 Politisk organisation	9
2.2.2 Kommunala bolag	10
2.2.3 Förvaltningsorganisation	11
2.2.4 Avdelningar i kommunen	12
2.2.5 Kommunalförbund	13
2.3 Övergripande beskrivning av Strömsunds kommuns geografiska område ur ett krisberedskapsperspektiv	14
2.3.1 Människors liv och hälsa	14
2.3.2 Samhällets funktionalitet	14
2.3.3 Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter	16
2.3.4 Miljö och ekonomiska värden	16
2.3.5 Nationell suveränitet	16
3. Beskrivning av arbetsprocess och metod	17
3.1 Arbetsprocess för risk- och sårbarhetsanalysarbetet	17
3.2 Metoder som använts i RSA-arbetet	19
3.3 Vägledning som använts i RSA-arbetet	20
3.4 Funktioner som medverkat i RSA-arbetet	21
3.5 Material och underlag som använts för arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen	21
3.6 Avgränsningar och motivering	21
3.7 Sekretess	22

4. Identifierad samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område	23
4.1 Inom kommunens verksamhet	23
4.2 Inom kommunens geografiska område	24
5. Identifierade kritiska beroenden för Strömsunds kommuns samhällsviktiga verksamhet	26
6. Identifierade och analyserade risker för Strömsunds kommun och dess geografiska område	28
6.1 Riskmatris	28
6.1 Naturolyckor	30
6.1.1 Stormar	30
6.1.2 Skogsbränder	32
6.1.3 Snö	33
6.1.4 Höga vattenflöden och översvämningar	34
6.2 Andra olyckor	34
6.2.1 Bränder	35
6.2.2 Industrier och farliga ämnen	36
6.2.3 Dammbrott	36
6.2.4 Trafikolyckor och olyckor	37
6.2.5 Farligt gods	38
6.3 Antagonistiska hot och social oro	40
6.3.1 Ryktesspridning	40
6.3.2 Skjutning	41
6.3.3 Kriminalitet	42
6.3.4 Våldsbejakande extremism	43
6.3.5 Terrorism	43
6.3.6 Dataintrång	44
6.4 Teknisk infrastruktur och försörjningssystem	46

6.4.1 Långvarigt elavbrott	46
6.4.2 Långvarigt avbrott i elektronisk kommunikation – (Rakel, fast telefoni, mobiltelefoni, TV, radio, IT)	47
6.4.3 Långvarigt avbrott i dricksvattenförsörjningen	48
6.4.4 Långvarigt avbrott i fjärrvärmeförsörjningen	49
6.4.5 Otjänligt vatten	49
6.5 Sjukdomar	50
6.5.1 Influensa, epidemi och pandemi	50
6.5.2 Epizooti och Zoonos.....	51
7. Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom Strömsunds kommun och dess geografiska område.....	53
8. Behov av åtgärder med anledning av risk- och sårbarhetsanalysens resultat.....	53

1. Inledning

Det huvudsakliga syftet med att upprätta en risk- och sårbarhetsanalys är att skapa en säker och trygg miljö för de som vistas och bor i kommunen. Beslutsfattare och verksamhetsansvariga måste ha god kännedom om kommunens risker och sårbarheter, för att kunna verka för att minska antalet inträffade olyckor och andra oönskade händelser. En risk- och sårbarhetsanalys för kommunen fungerar även som underlag för att utveckla förmågan att kunna hantera oönskade händelser, eftersom god kännedom om vad som kan inträffa, ökar möjligheten att bygga upp en god krishanteringsförmåga.

Det är också viktigt att kommunens medborgare känner till de risker och sårbarheter som finns i kommunen, eftersom de utifrån lagstiftning har ett ansvar att förebygga och hantera olyckor som inträffar. Genom att informera medborgarna om kommunens riskbild kan riskmedvetenheten öka och därmed möjligheten att hantera en oönskad händelse.

Bakgrund

Enligt lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, ska varje kommun identifiera, värdera och analysera de oönskade händelser som kan inträffa i kommunen. Det ska sedan sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har gett ut kompletterande föreskrifter (MSBFS 2015:5) om vad risk- och sårbarhetsanalysen ska innehålla och hur den ska rapporteras till länsstyrelsen.

Varje kommun ska också, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod, fastställa en plan för hur kommunen ska hantera extraordinära händelser.

Syftet med risk- och sårbarhetsanalysen är att

- öka medvetandet och stärka kunskapen hos kommunens beslutsfattare och verksamhetsansvariga om vilka hot och risker som finns i kommunen,
- ge ett underlag för information om samhällets risker till allmänheten och kommunens anställda,
- ge underlag för samhällsplaneringen, samt
- bidra till en riskbild för hela samhället.

1.1 Kommunens uppgifter i krisberedskapssystemet

Risk- och sårbarhetsanalys

Strömsunds kommun ska inför varje ny mandatperiod analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen samt hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

Planering

Kommunen ska också, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, fastställa en plan för hur kommunen ska hantera allvarigare och extraordinära händelser. Planen ska utgöra en del i kommunens styrdokument för krisberedskapsarbetet.

Geografiskt områdesansvar

Strömsunds kommun har ett lokalt geografiskt områdesansvar, som innebär att kommunen ska verka för att olika aktörer inom kommunens geografiska område samverkar och uppnår samordning före, under och efter en händelse. Kommunen har också ansvaret att samordna information till allmänheten och att ta initiativ till att en samlad lägesbild tas fram i samband med extraordinära händelser.

Utbildning och övning

Kommunen ansvarar för att anställda och förtroendevalda får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser.

Rapportering

I det pågående krisberedskapsarbetet så väl som vid samhällsstörningar ska kommunen hålla länsstyrelsen informerad om vidtagna åtgärder samt om läget.

Höjd beredskap

Strömsunds kommun ska vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap.

1.2 Mål

Målet med analysen är att kommunen ska ha:

- En god kunskap om och en samlad bild av risker och sårbarheter som kan påverka kommunens verksamhet.

- God kännedom och en samlad bild om samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område samt vilka kritiska beroenden som finns för dessa.
- En planering för hur risker och sårbarheter ska elimineras, minskas eller hanteras.
- En planering för hur kommunen ska hantera konsekvenserna av en extraordinär händelse.
- Möjlighet att verka för samordning av all krishantering, i det förebyggande arbetet och i ett akut skede, som berör aktörer inom kommunens geografiska område.

Resultatet av arbetet ska skapa en god säkerhetskultur för kommunens verksamheter. Strömsunds kommuns risk- och sårbarhetsanalys ska ge en övergripande bild av risker och sårbarheter inom kommunen och dess geografiska område. Sammanställningen ska sedan användas i arbetet med att ta fram förslag på åtgärder.

Målgrupp

Denna rapport är i huvudsak riktad till kommunens beslutsfattare och verksamhetsansvariga, för att skapa ett underlag för den fortsatta planeringen. Den utgör också en viktig källa för information till kommunens medborgare och anställda. Rapporten ska även rapporteras in till länsstyrelsen senast den 31 oktober under det första kalenderåret efter ordinarie val till kommunfullmäktige.

1.3 Risk- och sårbarhetsanalysens osäkerheter

I arbetet med riskidentifiering inom en kommun bör det tas i beaktning att det råder viss osäkerhet. Kommunal verksamhet speglas av komplexitet, då många verksamheter bedrivs över ett stort geografiskt område. Det kan därför uppstå osäkerheter i arbetet med värdering och bedömning av risker, identifiering av sårbarhet och analysering av hanteringsförmågan.

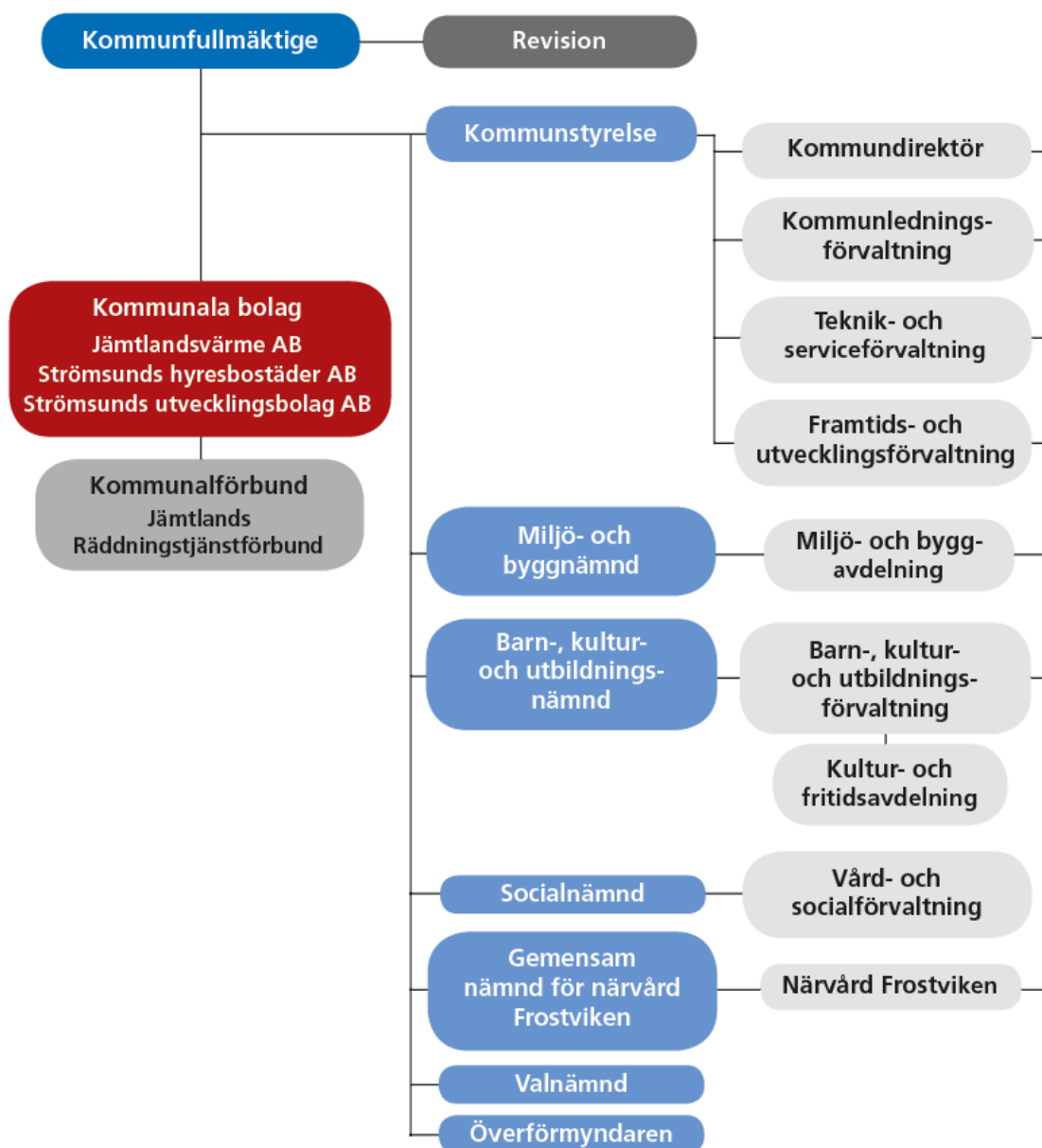
Samtliga som arbetat fram risk- och sårbarhetsanalysen är medvetna om att de antaganden, värderingar och bedömningar som gjorts är förknippade med osäkerheter. Det går inte att helt säkert veta om eller när något inträffar och vilka konsekvenser det kan få.

2. Beskrivning av kommunen och dess geografiska område

2.1 Kommunens ansvarsområde och uppgifter

Strömsunds kommun är en av landets 290 kommuner som har ansvar för funktioner som är viktiga i samhället, som socialtjänst (äldreomsorg, personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg), för-, grund- och gymnasieskola, plan- och byggfrågor, miljö- och hälsoskydd, avfallshantering och renhållning, vatten och avlopp, underhåll av kommunala gator och parker, räddningstjänst, ordning och säkerhet, civilt försvar, biblioteksverksamhet och bostäder.

2.2 Kommunens organisation inklusive hel- eller delägda bolag och förbundssamarbeten

2.2.1 Politisk organisation

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ.

Kommunfullmäktige kan liknas med kommunens riksdag. De avgör ärenden som är av övergripande och principiell natur eller som är särskilt

betydelsefulla. Strömsunds kommun har 35 ledamöter och 22 ersättare i kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige väljs via allmänna val vart fjärde år.

Alla kommuner måste ha en styrelse, en valnämnd, en krisledningsnämnd och en överförmyndarnämnd alternativt en överförmyndare, enligt kommunallagen.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och kan liknas vid kommunens regering med ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. De har ett arbetsutskott som bereder ärenden före kommunstyrelsens beslut.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. Den har arbetsgivaransvaret för alla anställda i kommunförvaltningen. De ansvarar för gymnasieskola, vuxenutbildningsfrågor, sysselsättnings- och näringslivsfrågor, fastighetsfrågor, kommunens centrala informationsverksamhet, konsumentverksamheten samt alla behandlingar av personuppgifter inom sitt verksamhetsområde.

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd, krisledningsnämnd, trafiknämnd och arkivmyndighet.

Övriga nämnder

Förutom kommunstyrelsen, finns det fem politiska nämnder i Strömsunds kommun, dessa är barn-, kultur- och utbildningsnämnden, miljö- och byggnämnden, gemensam nämnd för Närvård Frostviken, socialnämnden och valnämnden.

Nämnderna består av förtroendevalda som har särskilda ansvarsområden. De leder och samordnar sin verksamhet och styr vad förvaltningen ska utföra och hur budgeten ska fördelas, de ska också bevaka att målen uppfylls.

Kommunrevision

Kommunrevisionen har i uppdrag att granska kommunens verksamhet och de kommunala bolagen. De kontrollerar att kommunen sköter sitt uppdrag och tar ansvar för ekonomin. Strömsunds kommun har sju revisorer som är politiskt valda av kommunfullmäktige.

2.2.2 Kommunala bolag

Kommunen har tre helägda dotterbolag. Målsättningen för kommunala bolag är att erbjuda service och tjänster inom respektive område, och samtidigt bära

sina egna kostnader eller ge vinst. Strömsunds kommun har bolag med verksamhet inom fjärrvärme, bostäder och näringslivsutveckling:

- Jämtlandsvärme AB (JVAB)
- Strömsunds hyresbostäder AB (SHB)
- Strömsunds utvecklingsbolag AB (Suab)

2.2.3 Förvaltningsorganisation

Det finns fem förvaltningar i Strömsunds kommun med ett antal enheter samt tre avdelningar med olika ansvarsområden. De utför det arbete som politikerna fattat beslut om.

Kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen samordnar, utvecklar och stödjer kommunens förvaltningar och bolag. De har bland annat ansvar för övergripande frågor som rör ekonomi, HR, kansli, kvalitet och kommunikation.

Strömsund turism ingår i kommunledningsförvaltningen och ansvarar för kommunens turismfrågor, driver Strömsunds camping och Folkets hus i Strömsund samt ger extern information och konsumentrådgivning.

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen ansvarar för förskolan, förskoleklassen, grundskolan, fritidshemmen och kultur- och fritidsverksamheten i kommunen. Förvaltningen består av nio grundskolor, som är fördelade på sju rektorsområden.

Förskoleverksamheten består av 17 förskolor, som är fördelade på fem förskoleområden.

Teknik- och serviceförvaltningen

Teknik- och serviceförvaltningen sköter drift och underhåll av kommunens fastigheter, VA-anläggningar, avfall och återvinning, gator, vägar, parker och industrispår. Övriga uppdrag innefattar att förvalta kommunens skog, ha teknisk beredskap, köp och försäljning av mark och fastigheter, åtgärder för bostadsanpassning, färdtjänstären, parkeringstillstånd för funktionsnedsatta, reception/kundtjänst, IT, försäkringsavtal, lokalvård samt kostverksamhet.

Teknik- och serviceförvaltningen samordnar Strömsunds kommuns arbete med krisberedskap, men samtliga förvaltningar har ett ansvar att verka för att minska sårbarheten i verksamheterna och att ha en god förmåga att hantera en

inträffad krissituation. Även funktionen tjänsteperson i beredskap (TiB) leds av förvaltningen.

Framtids- och utvecklingsförvaltningen

Framtids- och utvecklingsförvaltningen ansvarar för gymnasieskola, vuxenutbildning, Lärcentrum och Akademi Norr. De ger inflyttarservice till nyinflyttade och blivande kommuninvånare och ansvarar även för att introducera nyanlända invånare genom kommunens flyktningmottagning.

Vård- och socialförvaltningen

Vård- och socialförvaltningens uppdrag är att ge vård och omsorg till äldre och funktionsnedsatta samt att ge olika typer av stöd till personer och familjer. Förvaltningen ansvarar för hemsjukvård, det vill säga hälso- och sjukvård i hemmet som personalen ger.

2.2.4 Avdelningar i kommunen

Kultur- och fritidsavdelningen

Avdelningen ansvarar för kultur- och fritidsfrågor och har till uppgift att stötta, främja och samordna kultur- och fritidsintressen samt ungdoms- och idrottsverksamhet i kommunen.

Miljö- och byggavdelningen

Miljö- och byggavdelningen är underställd miljö- och byggnämnden. Nämnden fullgör kommunens uppgifter i frågor som rör skydd av miljö och hälsa enligt speciallagstiftningar. Nämnden fullgör också kommunens uppgifter inom plan- och byggområdet och vad som i lag, författning etc. sägs om byggnadsnämnd. Miljö- och byggnämnden ska genom planläggning, lämplighetsprövning och rådgivning främja en från allmän synpunkt god bebyggelseutveckling, verka för en god hushållning med naturresurserna inom kommunen, samt lämna råd och service till myndigheter, företag och kvinnor och män, flickor och pojkar. Miljö- och byggnämnden ska informera om miljö- och hälsoskydd samt plan- och byggfrågor enligt ansvarsområdet. Nämnden ska även bedriva ett aktivt samarbete med statliga och övriga kommunala myndigheter i miljö- och hälsoskyddsfrågor, plan- och byggfrågor, samt frågor som rör hushållning med naturresurser.

Arbetet med skydd av människors hälsa och miljö

Miljö- och byggavdelningens arbete med miljö- och hälsoskyddsfrågor sker utifrån miljöbalken och dess följdförfattningar samt livsmedelslagstiftningen.

Miljöbalken finns för att;

- skydda människors hälsa och miljön mot skador och olägenheter,
- bevara och vårda värdefulla natur- och kulturmiljöer,

- bevara den biologiska mångfalden
- tillse att mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att långsiktig god hushållning tryggas
- återanvändning och återvinning, liksom hushållning med material råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås

Miljö- och byggavdelningen kontrollerar att livsmedelsföretagarna i kommunen följer livsmedelslagstiftningen, vilken syftar till att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenternas intressen när det gäller livsmedel.

Arbetet med plan- och byggfrågor

Plan- och bygglagen innehåller bestämmelser om planläggning av mark och vatten och om byggande. Bestämmelserna syftar till att, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

Miljö- och byggavdelningen upprättar och underhåller byggnads- och adressregister samt administrerar kommunens arbete med geografiskt informationssystem, GIS.

Arbete med alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Avdelningen prövar också ansökningar om tillstånd enligt alkohollagen och lagen om tobak och liknande produkter, samt har tillsynsansvar över serveringstillstånd, tobak, folköl och vissa receptfria läkemedel. Detta arbete utförs för socialnämnden.

2.2.5 Kommunalförbund

Räddningstjänstförbundet Jämtland

Räddningstjänsten Jämtland är ett kommunalförbund där kommunerna Berg, Bräcke, Härjedalen, Krokom, Ragunda, Strömsund och Östersund samverkar. Samarbetet inleddes 2004, och syftet med förbundet är att optimera de resurser som finns utspridda i kommunerna.

Förbundets beslutande församling kallas för direktion, och består av förtroendevalda från de olika medlemskommunerna. Kommunerna har i och med bildandet av förbundet, överlämnat ansvaret för de uppgifter som fastställs i förbundsordningen till direktionen.

Förbundet ska identifiera risker, förhindra olyckor och medverka till en miljö där människor känner sig trygga. De ska genomföra räddningsinsatser på ett professionellt sätt, med bra utrustning och med största möjliga miljöhänsyn.

Strömsunds kommuns deltidstationer finns i Backe, Gäddede, Hammerdal, Hoting och Strömsund.

2.3 Övergripande beskrivning av Strömsunds kommuns geografiska område ur ett krisberedskapsperspektiv

Strömsunds kommun är den nordligaste av Jämtlands läns åtta kommuner. Den gränsar till tre andra kommuner i Jämtlands län och har Krokoms kommun till väst och Ragunda kommun och Östersunds kommun i söder. I norr gränsar kommunen till Dorotea kommun och Vilhelmina kommun som ligger i Västerbottens län och i öst till Sollefteå kommun i Västernorrlands län. Den gränsar även till Norge i nordväst till de norska kommunerna Røyrvik och Lierne i Trøndelag fylke. Riksgränsen består av fjäll med några vägövergångar.

Strömsunds kommun hade år 2018 enligt Statistiska Centralbyrån 11 703 invånare.¹ Befolkningstätheten är låg, cirka en invånare per km². Omkring 60 procent av befolkningen bor i tätorter, vilket innebär att det finns stora obebodda områden i kommunen. Centralorten, Strömsund, med drygt 3 700 invånare, är belägen vid Ströms Vattudal. Andra större tätorter är Hammerdal (cirka 1 200 invånare), Hoting (cirka 700 invånare), Backe (cirka 600 invånare) och Gäddede (cirka 400 invånare).

2.3.1 Människors liv och hälsa

Region Jämtland Härjedalen driver hälso- och sjukvård i länet. I Strömsunds kommun bedriver Region Jämtland Härjedalen Backe hälsocentral och Strömsunds hälsocentral. Men även Närvård Frostviken finns beläget i Gäddede, som är ett samarbetsavtal mellan Strömsunds kommun och Region Jämtland Härjedalen. Verksamheten omfattar bland annat primärvård vid hälsocentral och ambulans. Även Nya Närvården AB finns i Hoting och Strömsund. Ambulansstationer finns i Gäddede och Strömsund.

Jämtlands räddningstjänstförbund åker förutom på vanliga larm som bränder och trafikolyckor, även på IVPA-larm (i väntan på ambulans) och utgör ytterligare en livräddande insats.

2.3.2 Samhällets funktionalitet

Inom Strömsunds kommun finns samhällsviktig verksamhet inom både den privata och offentliga sektorn.

Genom kommunen passerar E45 i nord-sydlig riktning, en europaväg från Gelas på Sicilien till Karesuando i norra Sverige. Vägen är utpekad som

¹ Statistiska centralbyrån, 2018 www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/kommuner-i-siffror/#?region1=2313®ion2 (Hämtad 2019-07-25)

riksintresse av Trafikverket och är även av särskild nationell och internationell betydelse. Väg 342 sträcker sig från kommunens östra till västra delar. Väg 346 och E45 är rekommenderad färdväg för farligt gods. E45an går igenom tätorterna Hammerdal, Strömsund och Hoting och blandas med gång- och cykeltrafik, samt med lokal centrumtrafik. Inlandsbanan ger tillgång till järnvägskapacitet i kommunen och är en viktig förutsättning för industri och turism. På järnvägen transporteras framförallt timmer och massaved samt flis och torv, flera dagar i veckan. Godstågen går mellan orter i söder och norr och vidare från inlandet ut till kusten via de tvärbanorna som ansluter till Inlandsbanan. Kommunens viktigaste flygplatser är Åre-Östersunds flygplats på Frösön och Vilhelmina flygplats.

Väg 346 är av särskild betydelse för regional eller interregional trafik och är av Trafikverket utpekad som riksintresse, på grund av att den är en viktig förbindelse mellan kusten Sundsvall/ Härnösand och norra Jämtland/Västerbottensfjällen. Vägen är även ett stråk för godstransporter nationellt och regionalt i öst-västlig riktning i norra Jämtland. Vägen har koppling till järnvägen Forsmo-Hotingbanan och är rekommenderad färdväg för farligt gods.

Väg 342, vildmarksvägen, via Strömsund och Gäddede, är en viktig transportled i öst-västlig riktning, framförallt för transporter mellan Norge och Sverige. Vägen är även av stort riksintresse, då vildmarksvägen fortsätter norrut från Gäddede, över kalvfjäll, vid Stekenjokk, och vidare in i Västerbotten till Klimpfjäll i Vilhelmina kommun. Vägen är avstängd under vinterhalvåret och öppnar under juni månad.

E45 och väg 346 är utpekade som riksintresse för vägtrafik.

Under högsäsong så som vinter och sommar, ökar antalet transporter på vägarna eftersom det är många besökande turister som vill ta del av Strömsunds kommun.

Vatten och avlopp

Kommunen ansvarar för vatten och avlopp och arbetar med tre olika typer av vatten: dricksvatten, avloppsvatten och dagvatten. De flesta invånarna i kommunens tätorter är anslutna till det kommunala vattnet och avloppet. Men det finns även de som har eget vatten och avlopp. Kommunen har för närvarande fem beslutade vattenskyddsområden, som är till för att minska risken för olyckor och mildra konsekvenserna om en olycka sker.

Avfall

Kommunen sköter även tömning och transport av hushållssopor för drygt 6 000 åretruntbostäder. Det finns fem åretruntöppna återvinningscentraler i kommunen.

Energi och uppvärmning

Strömsunds kommun har ett kommunalt bolag, Jämtlandsvärme AB, som arbetar för att ge värme till hushållen i Strömsunds kommun.

Kraftnät

Kommunens elnät drivs av E.ON och Blåsjönnät AB. E.ON har senaste åren investerat i kommunen för att öka leveranssäkerheten.

Bredband och IT

Kommunen har beslutat att bygga ett bredbandsnät med optofiber. Utbyggnaden av det ortssammanbindande nätet är påbörjad.

2.3.3 Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter

Detta skyddsvärde handlar om människors tilltro till demokratin och rättsstaten samt förtroende för samhällets institutioner och det politiska beslutsfattandet, ledningsförmåga på olika nivåer, avsaknad av korruption och rättsövergrepp.

Strömsunds kommun ligger inom Polismyndighetens region Nord, polisområde Jämtland Härjedalen. En bemannad polisstation finns i Strömsunds tätort.

2.3.4 Miljö och ekonomiska värden

Kommunen har en översiktsplan som bland annat syftar till att skapa beredskap för framtida förändringar och att säkerställa olika typer av bevarandevärden inom kommunen.

2.3.5 Nationell suveränitet

Med nationell suveränitet menas kontroll över nationens territorium och över de politiska beslutsprocesserna i landet samt säkrande av nationens försörjning med förnödenheter. Militärregion Nord omfattar länen Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland.

De regionala staberna har som uppgift att leda bevaknings- och skyddsuppgifter, genomföra civil-militär samverkan samt stöd till samhället. De regionala cheferna med stab ska stödja samhällets krisberedskap både vid händelser i fred, vid kris vid och krig.

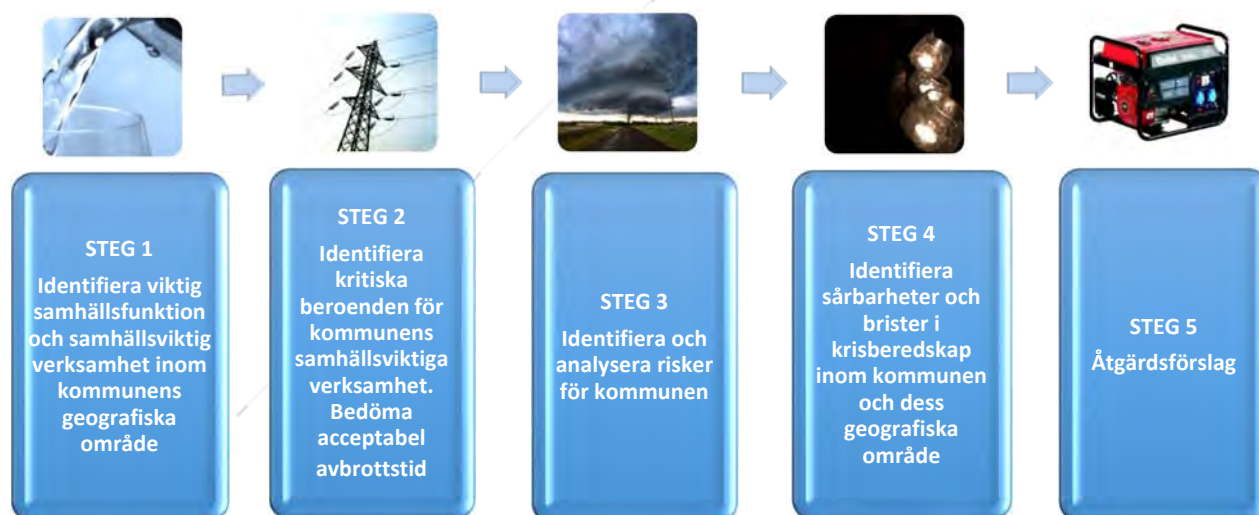
3. Beskrivning av arbetsprocess och metod

3.1 Arbetsprocess för risk- och sårbarhetsanalysarbetet

Med utgångspunkt i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser har Strömsunds kommun använt sig av ROSA-metoden, som Växjö kommun har arbetat fram. Metoden har tagits fram så att den ska kunna tillämpas och användas av andra kommuner. Strömsunds kommun har tagit idéer från metoden och utvecklat en egen process för arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen. Grundidén i ROSA-metoden är att det inte går att identifiera alla de tusentals specifika händelser som kan inträffa i en kommun. Metoden bygger på scenarier efter att de viktigaste riskerna och hoten har identifierats.

Strömsunds kommuns analys utgår från gemensamma begrepp, definitioner och exempel på händelser och som används i kommunens RSA-arbete.

Strömsunds kommuns RSA-process:

I Strömsunds kommun har säkerhetssamordnaren startat upp arbetet med att ha en information för kommunens ledningsgrupp om kommuners krisberedskap, vad arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen innebär samt hur arbetet ska bedrivas. Därefter har säkerhetssamordnaren startat upp riskhanteringsgruppen med representanter från samtliga förvaltningar, Strömsunds hyresbostäder och Jämtlandsvärme AB.

Vid det första mötet med riskhanteringsgruppen informerades gruppen om det svenska krishanteringssystemet, kommunens ansvar vad gäller krisberedskap, kommande arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen samt syftet med arbetet. Vi gick också igenom syftet med gruppen, vad gruppen ska arbeta med samt uppgifter och mandat som representanterna har.

Vid ett andra arbetsmöte identifierades viktiga samhällsfunktioner och samhällsviktiga verksamheter på övergripande nivå inom kommunen och dess geografiska område. Detta gjordes tillsammans i diskussioner med hjälp av MSBs vägledning för samhällsviktig verksamhet.²

Vid ett tredje arbetsmöte identifierades beroenden för de samhällsviktiga verksamheterna.

Vid det fjärde arbetsmötet identifierades de hot och risker som kan inträffa i kommunen. Detta gjordes genom att gruppen fick brainstorma fram risker på post-it lappar utifrån kategorierna:

- Naturolyckor
- Andra olyckor
- Teknisk infrastruktur- och försörjningssystem
- Antagonistiska hot och social oro
- Sjukdomar

Dessa sammanställdes och numrerades därefter. Sedan delades representanterna in i grupper där de tilldelades cirka fyra till fem risker vardera att gå vidare med för att göra en riskbedömning. Där fick de i uppgift att utveckla riskerna till en scenariorubrik om högst två-tre ord. Till exempel om den identifierade risken var storm så utvecklades den till rubriken "Kraftig storm". Uppgiften innehöll också att bedöma sannolikhet och konsekvens på en skala mellan 1-5 samt att anteckna vad sannolikhet- och konsekvensbedömningen baseras på.

Efter det fick grupperna presentera sina rubriker och bedömningar och sedan gick gruppen gemensamt igenom varje riskbedömning för att komma fram till konsensus. Vi placerade sedan in bedömningarna i en riskmatris, och valde ut 12 risker som sedan utvecklades till scenarier av säkerhetssamordnaren.

På det fjärde arbetsmötet presenterades 12 scenarier, där vi diskuterade utformning i stort och ändrade tills alla var överens. Därefter beslutade vi vilket

² Vägledning för samhällsviktig verksamhet. Att identifiera samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden samt bedöma acceptabel avbrottstid, MSB620 – januari 2014.

scenario som vi skulle gå vidare med för att analysera djupare i varje verksamhet. Riskscenarierna finns att läsa i bilaga 2.

Utifrån det scenario vi valde att prioritera för att analysera djupare fick gruppen i uppgift att presentera riskscenariot i sin förvaltning eller bolag och diskutera om verksamheten och kommunen kan hantera händelsen med avseende på till exempel information internt och externt, ledningsförmåga, skola, omsorg, resurser med mera, samt om det finns några svaga punkter inom verksamheten. För att kunna svara på dessa frågor, gavs gruppen stödfrågor att svara på för att lättare komma igång med diskussioner. Nedan visas de stödfrågor som gruppen kunde använda sig av:

- Hur påverkas er verksamhet av händelsen?
- Vilka konsekvenser får händelsen? Vad händer till exempel med verksamheten om ett beroende till verksamheten inte fungerar?
- Vad behöver verksamheten för att kunna upprätthålla sin leverans? Saknas det några resurser?
- Finns det alternativa sätt att tillgodose behov, utan den verksamhet eller resurs man är beroende av?
- Hur länge kommer verksamheten klara sig utan den verksamhet eller resurs den är beroende av vid händelser?
- Hur kommer kommunen i stort att klara händelsen?

Nedanstående skala fick förvaltningarna använda som stöd i bedömningen hur påverkad den samhällsviktiga verksamheten var av scenariot:

Nivå	Påverkan
1	Mycket liten påverkan
2	Liten påverkan
3	Normal påverkan
4	Stor påverkan
5	Mycket stor påverkan

Vid det femte arbetsmötet presenterade varje representant förmågor, sårbarheter och brister som identifierats i diskussionerna om kommunens krishanteringsförmåga. Mötet avslutades med förslag på åtgärder.

3.2 Metoder som använts i RSA-arbetet

Sannolikhet- och konsekvensskalorna som har använts i arbetet med att bedöma identifierade risker, baseras på Länsstyrelsen Jämtlands läns rekommendationer.³

³ Kommentarer till MSB:s föreskrifter för risk- och sårbarhetsanalyser, 2015-03-09, diarienummer 451-2049-2015, Länsstyrelsen Jämtlands län.

Sannolikhetskalan delas in i:

Nivå	Sannolikhet	Tidsintervall
1	Mycket låg sannolikhet	1 gång per 100 år (eller mindre)
2	Låg sannolikhet	1 gång per 50-100 år
3	Medelhög sannolikhet	1 gång per 10-50 år
4	Hög sannolikhet	1 gång per 1-10 år
5	Mycket hög sannolikhet	1 gång per år (eller mer)

Konsekvensskalan delas in i: *(det räcker att en av indikatorerna i beskrivningen är uppfylld)*

Nivå	Konsekvenser	Beskrivning
1	Mycket begränsade	Små direkta hälsoeffekter, mycket begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot enskild samhällsfunktion.
2	Begränsade	Måttliga direkta hälsoeffekter, begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot flera samhällsinstitutioner.
3	Allvarliga	Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter, allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
4	Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
5	Katastrofala	Katastrofala direkta eller mycket stora indirekta hälsoeffekter, extrema störningar i samhällets funktionalitet, grundmurad misstro mot samhällsinstitutioner och allmän instabilitet.

3.3 Vägledningar som använts i RSA-arbetet

- MSBFS 2015:5 Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser
- Vägledning för risk- och sårbarhetsanalyser, MSB245, april 2011
- Vägledning för samhällsviktig verksamhet. Att identifiera samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden samt bedöma acceptabel avbrottstid, MSB620, januari 2014.
- ROSA – en metod för risk- och sårbarhetsanalyser, Länsstyrelsen Kronobergs län, 2003-10-27.
- Handbok för kommunalt RSA-arbete, Länsstyrelsen Västra Götalands län, FOI, FOI-R – 4656 – SE, December 2018.

3.4 Funktioner som medverkat i RSA-arbetet

- Kommundirektör med ledningsgrupp.
- Representanter från teknik- och serviceförvaltningen, barn- kultur- och utbildningsförvaltningen, vård- och socialförvaltningen, framtids- och utvecklingsförvaltningen, miljö- och byggavdelningen och kommunledningsförvaltningen.
- Representanter från Strömsunds hyresbostäder AB och Jämtlandsvärme AB.
- Säkerhetssamordnare.

3.5 Material och underlag som använts för arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen

I arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen har följande material använts:

- Strömsunds kommuns tidigare risk- och sårbarhetsanalys.
- Strömsunds kommuns webbplats och informationsmaterial.
- Strömsunds kommuns översiktsplan.
- Riskanalyser inom kommunens förvaltningar och bolag.
- Andra kommuners risk- och sårbarhetsanalyser.
- Befolkningsstatistik från SCB.
- Styrel.
- Regionala analyser.
- Nationella analyser och underlag.

3.6 Avgränsningar och motivering

Detta är resultatet av Strömsunds kommuns risk- och sårbarhetsanalys enligt 2 kap. 1§ i lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, och omfattar extraordinära händelser utifrån sitt geografiska områdesansvar avseende perioden fram till och med år 2022. Rapporten följer dispositionen som anges i 4 §, MSBFS 2015:5, föreskrifter om risk- och sårbarhetsanalyser. Strömsunds kommun har valt att inte integrera klimatanpassning så mycket i risk- och sårbarhetsanalysen, utan har arbetat fram en separat klimatanpassningsplan. Klimatanpassningsplanen kan ses som ett parallellt dokument till kommunens risk- och sårbarhetsanalys.

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor har inte beaktats i denna risk- och sårbarhetsanalys. Den har hanterats i särskild ordning av Jämtlands räddningstjänstförbund som upprättat ett handlingsprogram utifrån de fastställda kraven.

I arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen och i denna rapport används vedertagna begrepp och skalor för bedömningar vilka återfinns i bilaga 1.

3.7 Sekretess

Inte någon del av detta dokument, som utgör Strömsunds kommuns risk- och sårbarhetsanalys är belagt med sekretess och är öppet för allmänheten att ta del av. Det finns fyra bilagor som innefattar sekretess.

4. Identifierad samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område

Nedan redovisas en bild av identifierad samhällsviktig verksamhet som finns inom kommunens geografiska område. Sådan verksamhet ägs och bedrivs inte enbart av det offentliga, utan även privata aktörer har ett ansvar.

Med samhällsviktig verksamhet avses en verksamhet som uppfyller minst ett av följande villkor:

- Ett bortfall av eller en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort tid leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.
- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

4.1 Inom kommunens verksamhet

Samhällssektor	Viktig samhällsfunktion	Samhällsviktig verksamhet
Energiförsörjning	Värmeförsörjning	Fjärrvärmeverk och ledningar
Finansiella tjänster	Betalningar, löneutbetalningar	Ekonomienheten
Hälso- och sjukvård samt omsorg	Akutsjukvård Primärvård och hemsjukvård Funktionsnedsatta och äldre Individ- och familjeomsorg Smittskydd Omsorg om barn	Ambulans Hälsocentral, äldreboenden, särskilt boende, gruppboenden, hemtjänst, personlig assistans, hemsjukvård Socialtjänst Hälsoskydd Förskolor inkl. "nattis", fritidshem, dagbarnvårdare
Information och kommunikation	IT-infrastruktur Produktion och distribution av information internt och externt Elektronisk kommunikation	IT-enheten Kommunens webbplats Sociala medier Kommunväxeln Rakel
Kommunalteknisk försörjning	Dricksvattenförsörjning Avlopp Renhållning	Vattenverk Vattentäkt Ledningsnät för vatten och avlopp

	Väghållning Lokalvård Fastighetsförvaltningen	Reningsverk Slamhantering Vägunderhåll (snöröjning, sandning mm) Lokalvård Fastighetsförvaltningen Teknisk beredskap
Livsmedel	Distribution av livsmedel Kontroll av livsmedel	Produktionskök Miljö- och hälsoskydd
Offentlig förvaltning - Ledningsfunktioner - Stödfunktioner	Lokal ledning	Kommunens krisledning och krisledningsplats
Skydd och säkerhet	Räddningstjänst Krisledning	Jämtlands räddningstjänstförbund Brandstationer Tjänsteperson i beredskap (TiB)

4.2 Inom kommunens geografiska område

Samhällssektor	Viktig samhällsfunktion	Samhällsviktig verksamhet
Energiförsörjning	Elförsörjning Drivmedelsförsörjning	Elnätföretagens verksamhet Drivmedelsföretagens verksamhet (Bensinstationer, depåer mm)
Finansiella tjänster	Betalningar Tillgång till kontanter	Kontanthanterare Värde transporter Banker
Handel och industri	Detaljhandel	Bensinmackar Apotek
Hälso- sjukvård samt omsorg	Akutsjukvård Primärvård Läkemedels- och materielförsörjning	Ambulans Hälsocentraler Apotek
Information och kommunikation	Fast telefoni Mobil telefoni Internet Radio- och tv-kommunikation Post	Servanets verksamhet (fiberdragningar), Teleoperatörers verksamhet Rakel VMA Radiomaster Postnords verksamhet

Livsmedel	Distribution av livsmedel Tillverkning av livsmedel Primärproduktion Kontroll av livsmedel	Livsmedelsbutiker Leverantörer av livsmedel Livsmedelsverket, Länsstyrelsen
Offentlig förvaltning	Begravningsverksamhet	Begravningsbyråer Bårhus Transporter
Skydd och säkerhet	Polis (fjällräddning) Bevaknings- och säkerhetsverksamhet Alarmeringstjänst Militär verksamhet	Polismyndigheten Bevakningsföretag SOS Alarm Hemvärnet
Transporter	Kollektivtrafik Järnvägstransport Vägtransport	Länstrafiken Järnvägsföretags verksamhet Trafikverket Speditionsföretag

5. Identifierade kritiska beroenden för Strömsunds kommuns samhällsviktiga verksamhet

Kommunen har utifrån den samhällsviktiga verksamhet som kommunen själv förvaltar, identifierat kritiska beroenden. Med kritiska beroenden menas sådant som är avgörande för att samhällsviktiga verksamheter ska kunna fungera. Vid ett bortfall av eller en störning i leveransen av sådana beroenden kan följden bli att en extraordinär händelse inträffar. Kritiska beroenden kan betraktas som sårbarheter som varje verksamhet bör känna till och kunna hantera⁴.

När identifieringen genomfördes delades beroendena in i fem olika kategorier, enligt nedan:

- Infrastruktur.
- Verksamhetsnära system.
- Personal.
- Kapital, varor och tjänster.
- Information.

En övergripande sammanställning av de beroenden som kommunens verksamheter identifierat visar att fler beroenden är externa än interna. Identifieringen visar att infrastruktur och personal är de beroenden som är mest kritiska för verksamheterna. Inom området infrastruktur har bland annat elförsörjning, elektroniska kommunikationer, drivmedel och stora delar av kommunal teknisk försörjning identifierats. Inom området personal har verksamheterna identifierat att det vid en händelse kan vara en lägre bemanning än vardagen, men det handlar inte bara om bemanningen, utan också om att ha rätt personal, mandat och kompetens.

Även kategorin varor och tjänster är ett område som de flesta verksamheter är beroende av i form av till exempel livsmedel och läkemedel. Tjänster kan till exempel omfatta samarbeten med upphandlade leverantörer, samarbeten med grannkommuner och andra myndigheter samt samhällstjänster.

Inom kategorin verksamhetsnära system har tillgång till vissa datasystem identifierats, där tillgången är väldigt viktig för många av kommunens verksamheter, främst inom vård- och socialförvaltningen.

Kategorin information handlar till mestadels om att kunna dela lägesbilder, sprida eller motta information för att kunna bedriva verksamheten, och har främst identifierats inom lokal ledning, men också inom verksamheterna för att kunna planera för sin verksamhet den kommande tiden.

⁴ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, 2015, MSBs föreskrifter om kommuner och landstings risk- och sårbarhetsanalyser, MSBFS: 2015:5

En slutsats att dra är att de allra flesta verksamheter är beroende av personal, vilket bedöms som det mest kritiska av gruppen. Utan personal fungerar inte verksamheterna. En annan slutsats som dragits är att alla verksamheter är beroende av varandra, därför är det av stor vikt att verksamheterna samverkar före, under och efter i risk- och krishanteringsarbetet.

6. Identifierade och analyserade risker för Strömsunds kommun och dess geografiska område

Nedan redovisas en bild över identifierade och värderade risker. Syftet är att identifiera de risker som finns inom Strömsunds kommuns geografiska område, som skulle kunna utvecklas till extraordinära händelser och som innebär en risk för människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet och grundläggande värden.

Värderingen har, som nämnts under kapitel 3.2 "Metoder som använts i RSA-arbetet", skett utifrån rekommendationer från Länsstyrelsen i Jämtlands län, och ska enbart ses som en uppskattning. Anledningen är att det för extraordinära händelser i många fall är omöjligt att bedöma sannolikheten.

Vid identifieringen delades riskerna in i följande riskområden:

- Naturolyckor
- Andra olyckor
- Teknisk infrastruktur och försörjningssystem
- Antagonistiska hot och social oro
- Sjukdomar

6.1 Riskmatris

Riskmatrisen på sida 25 har valts att användas vid värdering av identifierade risker. Det är två sammanlagda skalor som används för bedömning av hur troligt det är att en risk inträffar och vad konsekvenserna blir. Riskmatrisen lägger större vikt vid konsekvenserna än vid sannolikheten när den sammantagna risken värderas.

Riskmatrisen ger en överskådlig redovisning av den sammantagna riskbilden och har utgjort ett underlag för prioritering för vilka risker riskhanteringsgruppen valde att gå vidare med och utveckla till riskscenarier, för att göra fördjupade analyser på. Den röda färgen beskriver att risken är oacceptabel och den gröna att risken är acceptabel.

Att använda en riskmatris kan vara problematiskt på grund av att det är relativt lätt att styra resultatet. Trots detta är riskmatrisen ett vanligt verktyg som lämpar sig väl för att ge en grov överblick av samtliga risker som har identifierats. Det är också viktigt att komma ihåg att risk- och sårbarhetsanalysen omfattar extraordinära händelser, vilket innebär att de identifierade riskerna kommer att ge allvarliga konsekvenser, och hamnar då oftast längre till höger i matrisen än till vänster. Nedan presenteras kommunens värdering av identifierade risker.

Nedan redovisas de identifierade riskerna och bedömning av riskerna inplacerade i riskmatrisen.

Naturolyckor	Andra olyckor
1.1 Kraftig storm	2.1 Större brand i fastighet
1.2 Större skogsbrand	2.2 Utsläpp giftigt ämne
1.3 Kraftigt snöfall	2.3 Allvarligt dammbrott
1.4 Höga vattenflöden/ översvämningar	2.4 Större allvarlig trafikolycka
	2.5 Olycka farligt gods

Antagonistiska hot och social oro	Teknisk infrastruktur och försörjningssystem
3.1 Ryktesspridning	4.1 Långvarigt elavbrott
3.2 Skjutning	4.2 Långvarigt avbrott i elektronisk kommunikation
3.3 Grov kriminalitet	4.3 Långvarigt avbrott i dricksvattenförsörjningen
3.4 Våldsbejakande extremism	4.4 Långvarigt fjärrvärmeavbrott
3.5 Terror	4.5 Otjänligt vatten
3.6 Dataintrång	

Sjukdomar
5.1 Stort influensautbrott
5.2 Pandemi
5.3 Epidemi
5.4 Epizooti
5.5 Zoonos

Mycket hög 5			3.4		
Hög 4			3.1	2.5, 5.1, 5.3	1.1, 1.4
Medelhög 3		3.3	1.3, 2.2, 2.4	3.6, 4.1, 4.2, 5.2	2.1
Låg 2				1.2, 3.2, 4.4, 4.3	2.3, 4.5
Mycket låg 1					3.5
Sannolikhet	Mycket begränsade konsekvenser 1	Begränsade konsekvenser 2	Allvarliga konsekvenser 3	Mycket allvarliga konsekvenser 4	Katastrofala konsekvenser 5
Konsekvens					

Sannolikheten för epizooti⁵ och zoonos⁶ är svårt att bedöma, då dessa innefattar flera olika sjukdomar som kan smitta från djur till människa, och som är olika utbredda. Konsekvenserna kan också variera mellan mycket begränsade konsekvenser till katastrofala konsekvenser beroende på vilken smitta det handlar om.

6.1 Naturolyckor

Idag ser vi att vi har snabba klimatförändringar att vänta de närmaste årtiondena, vilket kommer påverka samhället på olika sätt. Genom att stegvis anpassa samhället efter klimatförändringarna kan vi i viss utsträckning hantera konsekvenserna som klimatförändringarna för med sig. Om vi inte klarar av att anpassa samhället i lagom takt och omfattning, kommer risken för olika typer av olyckor, störningar och problem, att öka. Resultatet kan bli att klimatförändringarna förstärker olika slags hot och risker, vilket gör att arbetet inom samhällsskydd och beredskap blir ännu viktigare.

Det förändrade klimatet påverkar samhällsskydd och beredskap genom att det bidrar till ökad risk för extrema väderhändelser och naturolyckor.

Klimatförändringarna kan indirekt även öka risken för störningar och avbrott i samhällsviktiga verksamheter. Större påfrestningar på bebyggelse och infrastruktur ökar risken för skador och förstörelse.

Om extrema väder, skogsbränder, översvämningar och andra naturolyckor blir mer vanliga ökar inte bara kraven på den direkt hanterande räddningstjänsten, utan även kraven på geografiskt områdesansvariga och krisberedskapen i stort, till exempel i form av ledning, samordning, information och prioritering av resurser.⁷

6.1.1 Stormar

Under senare tid har omfattningen av stormskador ökat i Sverige, men även i Europa. Ett exempel är stormen Gudrun som inträffade år 2005, med omfattande skador på skog, byggnader, infrastruktur, annan egendom, olyckor och då 18 personer miste livet.

Det är osäkert hur stormarna kommer att se ut framöver, men det går inte att utesluta att det kan bli blåsigare. Stormarna skulle kunna bli både mer intensiva och med högre vindhastigheter samt omfatta större geografiska områden.⁸

⁵ Epizooti innebär en allvarlig smittsam djursjukdom som kan utgöra ett hot mot människors eller djurs hälsa. Exempel på epizootier är fågelinfluensa, mjältbrand, mul- och klövsjuka och tuberkulos m.fl.

⁶ Zoonoser är sjukdomar eller smittämnen som kan spridas mellan djur och människor på ett naturligt sätt. Exempel på zoonoser är fästingspridda sjukdomar, rabies, toxoplasmos m.fl.

⁷ Wahlberg, Maria, Jacobsson, Kristin, Jansson, Benny, Klimatförändringarnas konsekvenser för samhällsskydd och beredskap, en översikt, MSB, 2012.

⁸ Postgård, Ulrika, Skador och effekter av storm – en kunskapsöversikt, MSB, 2013.

År 2013 drabbades Jämtlands län och värst Strömsunds kommun av stormen Hilde, som medförde stora skador på skog, bebyggelse och infrastruktur. Många var utan ström och telefoni en längre tid.

Viktiga samhällsfunktioner som kan beröras av risken:

- Dricksvattenförsörjning.
- Elförsörjning.
- Värmeförsörjning.
- Hälso- och sjukvård samt omsorg.
- Kommunikation.
- Livsmedelsförsörjning.
- Transporter.
- Vägar.
- Räddningstjänst, polis och ambulans.

Kritiska beroenden som kan beröras av risken

- El och värme.
- Dricksvatten och avlopp.
- Personal.
- IT.
- Vaghållning.
- Livsmedel.
- Kommunikation och information.
- Drivmedel.
- Journalsystem.

Risken kan få konsekvenser på eller för

- Skador på fastigheter, skog och infrastruktur
- Människors liv och hälsa
- Svårt att bedriva de samhällsviktiga verksamheterna utan personal och kompetens

Sannolikheten för att en kraftig storm ska uppstå bedöms som hög.

4	Hög	1 gång per 1-10 år
---	-----	--------------------

Konsekvenserna av en kraftig storm bedöms kunna bli katastrofala. Den fullständiga analysen av scenario kraftig storm finns i sekretessbelagd bilaga.

5	Katastrofala	Katastrofala direkta eller mycket stora indirekta hälsoeffekter, extrema störningar i samhällets funktionalitet, grundmurad misstro mot samhällsinstitutioner och allmän instabilitet.
---	--------------	--

6.1.2 Skogsbränder

Varje år inträffar mellan 3 000 och 4 000 bränder i skog och mark i Sverige, omfattningen varierar men oftast berörs över 2000 hektar årligen.

Människors aktiviteter utomhus, som till exempel att elda gräs, grilla, barns lek med eld eller anlagda bränder, är den främsta orsaken till att gräs- och skogsbränder uppstår. Men det beror också på miljön och vädret. Gnistbildning som uppstår från till exempel tåg och skogsmaskiner kan göra att det uppstår brand i skog och mark, även åska och blixtnedbör gör att bränder uppstår.⁹

Risken för skogsbränder ökar med ett varmare klimat, både ytan samt skogsbrändernas antal kan komma att öka, samt förlängd brandrisksäsong. Framkomlighet på vägar och järnvägar kan begränsas av skogsbränder, det kan också skada system för kraftmatning, system med luftledningar, master och även eldistribution.¹⁰

Skogsbränder sker under sommaren, oftast under perioden maj-juli. Risken för antändning och spridningshastigheten beror då på förutsättningarna i vädret och miljön. Gräsbränder förekommer framförallt tidigt under våren, när snön har smält bort torkar marken upp fort och torrt fjolårsgräs kan därför lätt antändas.¹¹

Under sommaren 2018 drabbades bland annat Jämtlands län av stora svårsläckta skogsbränder, och flera byar fick utrymmas. Temperaturen var väldigt hög under lång tid och det förekom inte så mycket nederbörd, vilket gjorde att brandrisken tidvis nådde rekordhöga nivåer.¹² I Strömsunds kommun finns det stora områden med skog, vilket kan bli problematiskt för räddningstjänsten, om en skogsbrand uppstår långt ifrån farbara vägar. Spridningsrisken är därmed stor.

Utifrån den utredning av hanteringen av skogsbränderna som presenterades den 7 februari 2019, står det att insatserna i stort sett fungerade bra men att fler aktörer behöver bli snabbare på att agera på uppkomna bränder.¹³

Sannolikheten för att större skogsbränder ska uppstå bedöms som låg.

⁹ SMHI, 2018 www.smhi.se/kunskapsbanken/brandrisker-idag-och-imorgon-1.87501 (Hämtad 2019-07-25)

¹⁰ Wahlberg, Maria, Jacobsson, Kristin, Jansson, Benny, Klimatförändringarnas konsekvenser för samhällsskydd och beredskap, en översikt, MSB, 2012.

¹¹ SMHI, 2018 www.smhi.se/kunskapsbanken/brandrisker-idag-och-imorgon-1.87501 (Hämtad 2019-07-25)

¹² Krisinformation.se, 2018 www.krisinformation.se/handelser-och-storningar/2018/brandrisk2018 (Hämtad 2019-07-25)

¹³ Krisinformation.se, 2019 <https://www.krisinformation.se/nyheter/2019/februari/utredning-om-sommarens-skogsbrander-klar> (Hämtad 2019-07-25)

2	Låg	1 gång per 50-100 år
---	-----	----------------------

Konsekvenserna av större skogsbränder bedöms kunna bli mycket allvarliga. Djupgående analys av riskscenario "Större skogsbrand" är ännu inte genomförd.

4	Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	-------------------	---

6.1.3 Snö

Snö i stora mängder kan orsaka skador på byggnader, ledningar och träd, vägar kan bli svårframkomliga och kommunikationer får stängas ner. Problemen brukar bli värre tillsammans med kraftig vind samt om snön är blöt och tung.¹⁴

Snötäckets varaktighet beräknas minska i samband med klimatförändringarna. Trots det så förekommer det fortfarande år då det kommer stora mängder snö på kort tid, som får negativa konsekvenser på viktiga samhällsfunktioner. Den 1-3 februari 2018, orsakade blåst och stora snömängder problem utmed Norrlandskusten. Det största uppmätta snödjupet blev 175 centimeter i Gåltjärn i Ångermanland den 2 februari. Blåsten medförde drivbildning och trafikläget var besvärligt. Även Jämtland hade rikligt med snö under vintersäsongen 2017/2018, men snön föll i omgångar, vilket gjorde att snöfallet gick att hantera med normala resurser.

Strömsunds kommun har drabbats av störningar i samband med snöfall och även tillsammans med hård vind. Konsekvenserna har bland annat inneburit strömbavbrott på grund av träd på ledning, isbildning på ledningar med mera. Eftersom elbolagen satsar mer på att vädersäkra elnätet, förväntas störningar i elleveransen minska i kommunen framöver. Den stora utmaningen kan istället då vara extremväder som klimatförändringarna för med sig, vilket skulle kunna resultera i andra typer av skador på elnätet.

Sannolikheten för att kraftiga snöfall ska uppstå bedöms som medelhög.

3	Medelhög	1 gång per 10-50 år
---	----------	---------------------

Konsekvenserna av kraftiga snöfall bedöms kunna bli allvarliga. Djupgående analys av riskscenario "Kraftigt snöfall" är ännu inte genomförd.

3	Allvarliga	Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter, allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	------------	--

¹⁴ SMHI, 2017 www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/sno-1.34086 (Hämtad 2019-07-25)

6.1.4 Höga vattenflöden och översvämningar

Ett mildare vinterklimat ökar risken för extrema väder som till exempel översvämningar och skyfall. Ökad nederbörd, översvämningar, förändrade grundvattennivåer och skyfall ökar risken för översvämningar av bebyggelser och byggnader, överbelastning av ledningar för avlopp, vilket kan leda till källaröversvämningar och ökat behov av bräddning av avloppsvatten med åtföljande hälsorisker.

Det innebär även en ökad risk för översvämningar av vägar och tunnlar och att dessa samt broar och vägbankar riskerar att spolats bort. Även anläggningar och ledningsnät kan bli översvämmade om det är höga flöden i vattendrag och sjöar. De kan också rasera elstolpar och nätstationer och de elektroniska kommunikationerna är väldigt elberoende och påverkas av avbrott i elförsörjningen.

Risken för skador på vattenledningar och föroreningar av dricksvattnet ökar på grund av ökad risk för översvämningar. Det finns även en risk att betesmarker förorenas vid översvämningar. Översvämningar riskerar också skador på anläggningar för kraftproduktion och fjärrvärmenäten.¹⁵

Efter en snörik vinter 2009/2010, så kom vårfloden under 2010 i Sveriges nordligaste delar igång i mitten av maj efter ett temperaturomslag till högsommarvärme och stora regnmängder. I Strömsunds kommun har främst oreglerade vattendrag svämmat över i samband med vårfloden när det har varit en snörik vinter, samt då avsmältningen i skog och fjäll skett samtidigt.

Sannolikheten för att höga flöden och större översvämningar ska uppstå bedöms som hög.

4	Hög	1 gång per 1-10 år
---	-----	--------------------

Konsekvenserna av höga flöden och större översvämningar bedöms kunna bli katastrofala. Djupgående analys av riskscenario "Höga vattenflöden" är ännu inte genomförd. Erfarenheter från våren 2010 då det var höga flöden i Hammerdalssjön i Strömsunds kommun finns i bilaga.

5	Katastrofala	Katastrofala direkta eller mycket stora indirekta hälsoeffekter, extrema störningar i samhällets funktionalitet, grundmurad misstro mot samhällsinstitutioner och allmän instabilitet.
---	--------------	--

6.2 Andra olyckor

¹⁵ Wahlberg, Maria, Jacobsson, Kristin, Jansson, Benny, Klimatförändringarnas konsekvenser för samhällsskydd och beredskap, en översikt, MSB, 2012.

År 2010 skrev MSB i "Olyckor och kriser 2009/2010 (MSB 0170-10) att dödsfall orsakat av olyckor minskat sedan 1970-talet men att det efter 1990-talet ökat. Stora olyckor, där fem eller flera personer omkommer, har minskat både vad gäller antal och omfattning. De flesta större olyckorna sker i vägtrafiken. Sannolikheten för att människor ska omkomma i olyckor i samband med kriser eller extraordinära händelser är väldigt låg.¹⁶

6.2.1 Bränder

Varje år inträffar cirka 30 000 bränder i Sverige, varav cirka 100 bränder med dödlig utgång. Under år 2017 miste 113 personer livet på grund av bränder.¹⁷ Personer över 65 år är överrepresenterade av befolkningen som löper störst risk att dö i bränder. Att bo kvar i sin egen lägenhet eller hus kan vara en trygghet för många äldre men det innebär också en fara om man inte kan hantera riskerna med bränder.¹⁸

När det gäller skolbränder, sticker Sverige ut som ett av de värst drabbade länderna i världen vad gäller anlagda bränder. Det kan handla om vandalisering som utförs av unga killar i grupp men även av tjejer. Motivet kan vara förstörelse, hat eller att man vill slippa ett prov eller läxförhör.¹⁹

I Jämtlands län har det inträffat fem stora bränder under 2000-talet i offentliga byggnader, som har kostat totalt cirka 89 miljoner kronor. De byggnader som bland annat brunnit är Brunflobadet 2007, Racklöfska skolan 2008, Lövstaskolan 2008, Svegs ishall 2010 samt Hackås skola 2012.

År 1987 anlades en brand på Hjalmar Strömerskolan i Strömsund av en elev.

Jämtlands räddningstjänstförbund samverkar tillsammans inom projektet ZamZynZ med polisen, kommunerna, regionförbundet, länsförsäkringar Jämtland och Brandskyddsföreningen Jämtland. Arbetssättet ska motverka bränder i skolmiljöer som är anlagda av barn och ungdomar.

Sannolikheten för att en större brand i fastighet ska uppstå bedöms som medelhög.

3	Medelhög	1 gång per 10-50 år
---	----------	---------------------

¹⁶ Olyckor och kriser 2009/2010 (MSB 0170-10)

¹⁷ Brandskyddsföreningen, 2017 www.brandskyddsforeningen.se/om-oss/pressrum/dodsbrandstatistik/statistik-per-ar/ (Hämtad 2019-07-25)

¹⁸ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2016 www.msb.se/sv/Om-MSB/Nyheter-och-press/Nyheter/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2016/Doda-i-brander-minskar---en-trend/ (Hämtad 2019-07-25)

¹⁹ Höjer, Henrik, Forskning och Framsteg, 2012-08-07 <https://fof.se/tidning/2012/7> (Hämtad 2019-07-25)

Konsekvenserna av en större brand i fastighet i Strömsunds kommun bedöms kunna bli katastrofala. Djupgående analys av riskscenario "Större brand i fastighet" är ännu inte genomförd.

5	Katastrofala	Katastrofala direkta eller mycket stora indirekta hälsoeffekter, extrema störningar i samhällets funktionalitet, grundmurad misstro mot samhällsinstitutioner och allmän instabilitet.
---	--------------	--

6.2.2 Industrier och farliga ämnen

I Strömsunds kommun finns det anläggningar som hanterar farliga ämnen, men de är inte många. En del anläggningar omfattas av Sevesolagstiftningen. Sevesolagstiftningen ska förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Skulle anläggningar med farliga ämnen börja brinna har vi bedömt att det kan få allvarliga konsekvenser. Det kan få konsekvenser för människors liv och hälsa, vårt dricksvatten, förorenad mark med mera.

Exempel på anläggningar som finns i kommunen som hanterar farliga ämnen är bland annat industriföretag, företag som lagrar mycket stora mängder däck, drivmedelsstationer samt återvinningscentraler. Det finns ett antal täkter i kommunen som omfattas av Sevesolagstiftningen.

Sannolikheten för att ett utsläpp med giftigt ämne ska uppstå bedöms som medelhög.

3	Medelhög	1 gång per 10-50 år
---	----------	---------------------

Konsekvenserna av ett utsläpp av giftigt ämne i Strömsunds kommun bedöms kunna bli allvarliga.

3	Allvarliga	Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter, allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	------------	--

6.2.3 Dammbrott

Det finns cirka 1 000 dammanläggningar i Sverige bland Sveriges Energis medlemsföretag. Som nämnts tidigare rinner Faxälven genom Ströms Vattudal, som ingår i Ångermanälvens avrinningsområde, samt Fjällsjöälven som rinner genom Tåsjöbygden och är en biflod till Ångermanälven. En stor risk i kommunen är dammar för kraftproduktion.

Kommunen samarbetar med aktörer inom Ångermanälvens hela avrinningsområde, för att klarlägga var det finns risk för att vattennivån höjs vid höga flöden. En beredskapsplan finns framtagen av Länsstyrelsen i Västernorrland, vars syfte är att ge en övergripande beskrivning av

konsekvenser, ansvar och roller, samt samverkan och planering av åtgärder och då främst utrymningsplanering. Det åligger respektive organisation i området att utarbeta egna planer.

Sannolikheten för ett dammhaveri inom kommunen bedöms som mycket låg.

1	Mycket låg	1 gång per 100 år (eller mindre)
---	------------	----------------------------------

Skulle ett dammhaveri ändå inträffa på någon av de större regleringsdammarna bedöms det kunna få katastrofala konsekvenser. Denna bedömning gör även länsstyrelsen, som klassificerat dammarna som en så kallad "tvåfyra", som innebär att ägaren till en sådan anläggning eller den som utövar verksamhet vid anläggningen är skyldig att hålla och bekosta särskild beredskap för att hindra eller begränsa skador vid en olycka. Djupgående analys av riskscenario "Allvarligt dammbrott" är ännu inte genomförd.

5	Katastrofala	Katastrofala direkta eller mycket stora indirekta hälsoeffekter, extrema störningar i samhällets funktionalitet, grundmurad misstro mot samhällsinstitutioner och allmän instabilitet.
---	--------------	--

6.2.4 Trafikolyckor och olyckor

Under år 2017 omkom 253 personer i vägtrafikolyckor. Under år 2018 omkom elva personer i vägtrafikolyckor i Jämtlands län, en ökning med en person jämfört med år 2017.²⁰ Som nämnts tidigare går Europaväg 45 genom Strömsunds kommun, vilket innebär att det både transporteras farligt gods men också en hel del turistbussar under sommarsäsongen, men också under vinterhalvåret när skidsäsongen är igång.

Det är sannolikt att allvarliga olyckor kommer att ske i vår kommun och att konsekvenserna kan bli allvarliga, främst för människors liv och hälsa. Kommunen har erfarenhet av mindre dödsolyckor i kommunen där Posom²¹ (psykiskt och socialt omhändertagande) har aktiverats för att ge krisstöd till bland annat anhöriga och vittnen. Vid en större olycka med många skadade och döda, ställs det stora krav på kommunens krishanteringsarbete vad gäller samordning och samverkan inom det geografiska området.

Sannolikheten för att en större trafikolycka med många inblandade ska uppstå bedöms som hög.

4	Hög	1 gång per 1-10 år
---	-----	--------------------

²⁰ Transportstyrelsen, 2019 www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/statistik/Olycksstatistik/official-statistik-polisrapporterad/ (Hämtad 2019-07-25)

²¹ Krisstöd för de människor som berörs av olyckor eller större katastrofer, utan att själva vara skadade, till exempel anhöriga och vittnen.

Konsekvenserna av att en större trafikolycka med många inblandade inträffar i Strömsunds kommun bedöms kunna bli allvarliga.

3	Allvarliga	Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter, allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	------------	--

6.2.5 Farligt gods

Det transporteras farligt gods genom Strömsunds kommun och det sker främst på E45:an. Det är framförallt drivmedel, det vill säga brandfarliga vätskor som är den största mängden farligt gods. Men det förekommer även brandfarliga fasta ämnen, giftiga ämnen och frätande ämnen.²²

Om en olycka med farligt gods skulle inträffa i Strömsunds kommun skulle konsekvenserna kunna bli att stora mängder giftiga eller farliga ämnen sprids i miljön, vilket kan påverka människors liv och hälsa inom det berörda området. Beroende på vad det är som transporteras, vilken mängd och andra omständigheter, varierar konsekvenserna om en olycka skulle ske.

Konsekvenserna av en olycka med farligt gods kan innebära att dricksvattenförsörjningen kontamineras av kemikalier och petroleumprodukter. Livet i sjöar och vattendrag kan skadas eller dö av till exempel formalin, klorättiksyra och ammoniak, som är giftiga ämnen för organismer och växter.

De konsekvenser som människor kan drabbas av skulle kunna vara dödliga skador, om personer befinner sig utomhus på över hundra meters avstånd vid en explosion. Det kan också bildas ett brandfarligt gasmoln som kan spridas och antändas en bit ifrån platsen där olyckan inträffat. Transporter som har giftiga gaser som till exempel klor, kan vid en olycka bilda gasmoln som skulle kunna spridas längre sträckor, men är också beroende på vädret.²³

År 1997 inträffade en allvarlig olycka med farligt gods i Kälarne i Bräcke kommun, då ett godståg spårade ut. Tåget var lastat med bland annat ammoniak, acetaldehyd, etylenoxid, svaveloxid och frätande syra. Centrala Kälarne evakuerades då det fanns risk för att en vagn med stora mängder ammoniak skulle börja läcka i samband med bärgning och utsätta människor i närheten för giftig gas.²⁴

²² Översiktsplan, Strömsunds kommun, antagen av kommunfullmäktige 2014-06-11

²³ Länsstyrelsen (2018), Kartläggning av transporter med farligt gods i Jämtlands län, Diarienummer: 450-8189-2018.

²⁴ Sveriges radio (2017), www.sverigesradio.se/sida/avsnitt/1082891?programid=3103 (Hämtad 2019-07-25)

Sannolikheten för att en olycka med farligt gods ska uppstå bedöms som hög.

4	Hög	1 gång per 1-10 år
---	-----	--------------------

Konsekvenserna av att en olycka med farligt gods inträffar i Strömsunds kommun bedöms kunna bli mycket allvarliga.

4	Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	-------------------	---

6.3 Antagonistiska hot och social oro

Antagonistiska hot och social oro är ämnen som vi påminns om daglig dags. Nya säkerhetshot som vi står inför idag är bland annat cyberattacker, spionage, IT-brottslighet, digitala propagandakrig som kan inverka på antagonistiska hot och social oro. Säkerhetspolisen har även de senaste åren redogjort för den våldsbejakande extremismen i Sverige.

Antagonistiska hot kan beskrivas som hot som uppstår på grund av mänskligt agerande som fördelar sig längs en bred skala av händelser. Det kan sträcka sig från organiserad brottslighet till konflikter mellan stater. En allvarlig form av antagonistiskt hot är terrorhot.

Social oro kan beskrivas uppstå när en social obalans i samhället möter sociala risker och resulterar i händelser som påverkar samhällets institutioner och skapar obalans i det offentliga rummet. I ett samhälle med social obalans finns det risk att situationen kan övergå till social oro. Det kan ske väldigt fort och sprida sig över stora geografiska områden. En internationell händelse kan skapa oro lokalt och en lokal händelse kan få internationell spridning.

6.3.1 Ryktesspridning

Rykten är obekräftade uppgifter som sprids på grund av osäkerhet i situationen och individen. Det är bland annat massmedier, samhällskulturen och värderingar som påverkar ryktesspridningen samtidigt som individens ångest, osäkerhet och godtrogenhet är viktiga faktorer som underlättar spridningen av rykten. Det kan finnas både positiva och negativa rykten. Positiva rykten uttrycker en förhoppning om en positiv eller önskvärd utkomst, medan negativa rykten fokuserar på de hemska eller oönskade konsekvenserna.

Ett exempel på ryktesspridning som fick negativa konsekvenser är Instagram-upploppet i Göteborg 2012. Ett konto skapades på Instagram i syfte att publicera skvaller och elakheter genom tips. Följarna till kontot steg snabbt, från noll till cirka 8 000 följare på drygt ett dygn. Kontot ledde till upplopp, misshandel och brustna relationer.²⁵ Här är ett typexempel på när social oro uppstår fort och sprids snabbt.

²⁵ Sveriges radio, P3 dokumentär "Instagramupploppen Göteborg", 29 maj 2015.

Att ryktesspridning skulle inträffa i Strömsunds kommun bedöms som högt sannolikt. En händelse som Instagram-upploppet i Göteborg skulle kunna inträffa i Strömsunds kommun. Det kan också handla om ryktesspridning som uppkommer efter en händelse som inträffat, till exempel som vid terrorattacken på Drottninggatan i Stockholm april 2017, då det spreds i olika medier att det pågick skjutningar i en annan del av Stockholm strax efter vansinneskörningen på Drottninggatan, som sedan visade sig inte stämma. Precis efter att en händelse ägt rum finns det oftast väldigt lite bekräftad information, därför kan obekräftade uppgifter som skrivs i medier, senare visa sig vara felaktiga.

Sannolikheten för att ryktesspridning ska uppstå bedöms som hög.

4	Hög	1 gång per 1-10 år
---	-----	--------------------

Konsekvenserna av ryktesspridning bedöms kunna leda till allvarliga konsekvenser för en eller flera människors liv.

3	Allvarliga	Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter, allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	------------	--

6.3.2 Skjutning

BRÅs (brottsförebyggande rådet) statistik över anmällda brott för år 2018 visar att fullbordat mord och dråp samt misshandel med dödlig utgång med användning av skjutvapen i Sverige, mot kvinnor var sex stycken, motsvarande 103 stycken för män. Försök till mord med användning av skjutvapen mot kvinnor var 44 stycken, och motsvarande 245 stycken mot män.²⁶ I Strömsunds kommun finns inget brott anmält under dessa kategorier under 2018.²⁷

Sannolikheten att skjutningar ska inträffa i kommunen bedöms som låg men som skulle kunna få mycket allvarliga konsekvenser om det inträffade, särskilt om det är många skadade eller döda.

Sannolikheten för att en eller flera skjutningar ska uppstå bedöms som låg.

2	Låg	1 gång per 50-100 år
---	-----	----------------------

²⁶ BRÅ, Anmällda brott årsvis, 2019 www.bra.se/statistik/kriminalstatistik/anmalda-brott.html (Hämtad 2019-07-25)

²⁷ BRÅ, Anmällda brott i kommunerna, 2019 www.bra.se/statistik/kriminalstatistik/anmalda-brott.html (Hämtad 2019-07-25)

Konsekvenserna av en eller flera skjutningar bedöms kunna leda till mycket allvarliga konsekvenser för en eller flera människors liv. Djupgående analys av riskscenario "skjutning" är ännu inte genomförd.

4	Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	-------------------	---

6.3.3 Kriminalitet

Att begå en kriminell handling innebär att på något sätt bryta mot lagen. Utan riktig kontroll över sitt område, på grund av en gränslösare värld, gör det lättare för den organiserade brottsligheten. Det kan handla om narkotika-, vapen-, och människohandel som utförs av kriminella organisationer i större eller mindre skala. En del terrorgrupper finansierar sin verksamhet genom olika typer av organiserad kriminalitet.²⁸

"Organiserad brottslighet utförs av någon form av kriminell grupp som begår brott i syfte att göra vinst. Eftersom syftet framförallt är att tjäna pengar är vissa brott mer givna än andra." Den organiserade brottsligheten är ofta inriktad på häleri och smuggling av olika eftertraktade varor och agerar på en marknad. Det handlar främst om alkohol, cigaretter och narkotika men även prostitution förekommer, som kan drivas i organiserad form. Den organiserade brottsligheten är en kriminell affärsverksamhet där brotten begås systematiskt och för vinnings skull.²⁹

I Strömsunds kommun förekommer ovanstående brott, precis som i övriga Sverige, det finns problem med bland annat narkotika, alkohol och tobak. Strömsunds kommun har dock inga problem med att den organiserade brottsligheten har gått över i grova våldshandlingar, som skjutningar och grovt våld. Kommunen samverkar tillsammans med polisen i det brottsförebyggande arbetet och arbetar för att minska de problem som identifieras utifrån en gemensam lägesbild.

Sannolikheten för att grov kriminalitet ska uppstå bedöms som medelhög.

3	Medelhög	1 gång per 10-50 år
---	----------	---------------------

Konsekvenserna av kriminalitet bedöms som begränsade.

2	Begränsade	Måttliga direkta hälsoeffekter, begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot flera samhällsinstitutioner.
---	------------	--

²⁸ Krisberedskapsmyndigheten, Att förbereda sig på det värsta <https://www.msb.se/RibData/Files/pdf/21544.pdf> (Hämtad 2019-07-25)

²⁹ BRÅ, 2019, www.bra.se/statistik/statistik-utifran-brottstyper/organiserad-brottslighet.html (Hämtad 2019-07-25)

6.3.4 Våldsbejakande extremism

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning. Det handlar om att bejaka och bruka våld för att förverkliga extrema ideologiska åsikter och idéer. Den våldsbejakande extremismen kan ta sig olika uttryck – från att på olika sätt stödja eller uppmana andra till att utföra våldshandlingar och attentat – till att delta i finansiering, planering, förberedelse och genomförande av olika våldshandlingar.³⁰

I Strömsunds kommun finns det personer som har kopplingar till extremistmiljöer främst inom högerextremism och den islamistiska våldsbejakande extremismen, vilket i sig kan väcka alla sorters extremism.

Kommunerna har ett ansvar att arbeta förebyggande kring dessa frågor och att arbeta efter en handlingsplan. Strömsunds kommun har en "lokal plan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism – med handlingsplan" som uppdaterades den 13 juni 2018. Den finns att läsa på Strömsunds kommuns webbplats. Kommunen har utsett en lokal samordnare mot våldsbejakande extremism som driver arbetet framåt och som arbetar förebyggande i samverkan med olika relevanta aktörer, bland annat polis, säkerhetspolis, berörda verksamheter i kommunen, myndigheter med flera. En samverkansgrupp i kommunen träffas regelbundet för att arbeta förebyggande tillsammans kring dessa frågor.

Sannolikheten för att det ska finnas våldsbejakande extremism i Strömsunds kommun bedöms som mycket hög.

5	Mycket hög	1 gång per 1-10 år
---	------------	--------------------

Konsekvenserna av våldsbejakande extremism bedöms som allvarliga.

3	Allvarliga	Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter, allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	------------	--

6.3.5 Terrorism

Inom svensk lagstiftning definieras terroristbrott som handlingar som allvarligt kan skada en stat eller mellanstatlig organisation om de syftar till att:

1. Injaga allvarlig fruktan hos en befolkning eller befolkningsgrupp.
2. Tvinga offentliga organ eller en mellanstatlig organisation att vidta eller avstå från att vidta en åtgärd.

³⁰ Nationell strategi mot våldsbejakande extremism, 2016-06-29, Diarienummer: Ku2016/01651/D

3. Destabilisera eller förstöra grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturer.³¹

Terrorismens internationalisering betyder ökad rörlighet för personer som är knutna till terroristorganisationer samt att dess verksamhet är global. Genom dagens informationsteknik är det lättare för terroristorganisationer att sprida sina idéer och budskap över hela världen.

Under 2000-talet har två terroristhandlingar utförts, bombdådet i Stockholm 2010 då en person sprängde sig själv till döds och attacken på Drottninggatan i Stockholm 2017, då fyra människor dog och 15 skadades. Innan dess var senaste händelsen år 1976 då RAF-terrorister försökte kidnappa arbetsmarknadsminister Anna-Greta Leijon. Sverige har haft nio händelser sedan början av 1900-talet, alltså över en 100 års-period. Det är vid två av dessa händelser som personer har omkommit, totalt nio personer. I ett globalt perspektiv är det låga siffror, då över 60 000 människor har dödats och skadats i terrorattacker i världen bara under år 2015.³²

Att ett terrorattentat skulle inträffa i Strömsunds kommun bedöms som mycket låg sannolikhet.

1	Mycket låg	1 gång per 100 år (eller mindre)
---	------------	----------------------------------

Skulle ett terrorattentat ändå inträffa i Strömsunds kommun så skulle det få katastrofala konsekvenser på bland annat människors liv och hälsa, stor påverkan på samhällets funktionalitet och vår demokrati.

5	Katastrofala	Katastrofala direkta eller mycket stora indirekta hälsoeffekter, extrema störningar i samhällets funktionalitet, grundmurad misstro mot samhällsinstitutioner och allmän instabilitet.
---	--------------	--

6.3.6 Dataintrång

Idag bearbetas, lagras, kommuniceras och mångfaldigas en större mängd information. För att vår vardag ska fungera, används mängder av information av individer och samhället. Dagens informationshantering utförs i hög grad med stöd av IT och över Internet. Beroendet av informationsteknik (IT) innebär ökade risker, så som dataintrång, bedrägerier och spridning av skadlig kod. De aktörer som ligger bakom detta utgörs av enskilda individer, organiserad brottslighet, terrorister och statsmakter.³³

³¹ Säkerhetspolitik.se, 2015 www.sakerhetspolitik.se/Hot-och-risker/Terrorism/Vad-ar-terrorism/ (Hämtad 2019-07-25)

³² Johansson, Roland, Göteborgsposten, www.gp.se/nyheter/sverige/terrordåd-i-sverige-genom-tiderna-1.4237313 (Hämtad 2019-07-25)

³³ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2018 www.msb.se/sv/Forebyggande/Informationssakerhet/Informationssakerhet-i-samhallet/ (Hämtad 2019-07-25)

Dataintrång handlar om att utan lov eller tillstånd, ge sig själv tillgång till information som lagras digitalt. Hackande, spridande av virus och överbelastningsattacker är några exempel på handlingar som utgör brott enligt paragrafen om dataintrång. Systemet kan alltså stå helt öppet utan krav på autentisering och man begår ett brott.³⁴

Cyberattacker, kan gälla dataintrång, olika former av sabotage eller att utnyttja it-systemet för att angripa tredje part. Just cyber används ofta när det gäller krig och terrorism, och därför förekommer cyberattack ofta när det misstänks att vanliga hackare inte ligger bakom.³⁵

Att ett dataintrång skulle inträffa i Strömsunds kommun bedöms som medelhög sannolikhet.

3	Medelhög	1 gång per 10-50 år
---	----------	---------------------

Skulle ett dataintrång eller cyberattack ske mot system i Strömsunds kommuns verksamheter kan det få mycket allvarliga konsekvenser. Skulle ett intrång eller cyberattack ske mot system i kommunens verksamheter kan det få mycket allvarliga konsekvenser. Känslig information kan läcka ut till individer eller statsmakter som inte ska ha tillgång till den, vilket kan minska tilliten till kommunen. Det kan leda till stora störningar i olika system som verksamheterna och invånarna är beroende av, men det kan också innebära fara för människors liv och hälsa. Strömsunds kommun arbetar för att stärka både informationssäkerheten och säkerhetsskyddet i verksamheterna. Djupgående analys av riskscenario "dataintrång i styr- och övervakningssystem" är ännu inte genomförd.

4	Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	-------------------	---

³⁴ Sentor, 2019 www.santor.se/kunskapsbank-it-sakerhet/dataintrang/ (Hämtad 2019-07-25)

³⁵ IT-ord, 2017 <https://it-ord.idg.se/ord/cyberattack/> (Hämtad 2019-07-25)

6.4 Teknisk infrastruktur och försörjningssystem

6.4.1 Långvarigt elavbrott

Idag är så gott som alla verksamheter beroende av elförsörjningen. Är det avbrott i elen, riskerar även andra system att påverkas, till exempel vatten, värme, kommunikation, finansiella system med mera.

Långvariga elavbrott skulle kunna få stora konsekvenser för många av kommunens verksamheter. Exempel på verksamheter som är beroende av el är bland annat livsmedelssektorn, avloppssystem, drivmedelsförsörjning, äldreomsorg, transportsektorn med mera. Telenätet påverkas vid längre elavbrott, då det blir störningar eller helt avbrott, bara efter några timmar. Strömsunds kommun har de senaste åren varit drabbad av återkommande och långvariga elavbrott. För varje timme som går blir konsekvenserna större för verksamheterna. Det är dock ovanligt med avbrott som överstiger flera dygn.

Elleverantören E.ON har senaste åren investerat i kommunen för att öka leveranssäkerheten på grund av de återkommande elavbrotten. Under år 2019 satsar E.ON 27 miljoner kronor i Strömsunds kommun, vilket ger 45 kilometer ombyggt lokalnät. Från år 2016 till år 2019 förväntas bolaget ha investerat i 101 miljoner kronor i kommunen.

Efter stormen Mats den 24 februari 2019, var ett av kommunens äldreboenden utan el och värme i cirka 14 timmar. Avbrottet orsakade inga allvarliga problem, då lokalen hållit sig varm och personalen varit väl förberedd. Hade avbrottet varat längre och det hade varit minusgrader, hade det dock kunnat få mycket allvarliga konsekvenser.

Kommunen har prioriterat de samhällsviktiga verksamheterna inom sitt geografiska område, som behöver el vid en eventuell eleffektbrist, i samband med planeringsprocessen för Styrel. Styrel är en planeringsprocess där statliga myndigheter, länsstyrelser, kommuner, privata aktörer och elnätsföretag samarbetar för att ta fram underlag för att kunna prioritera samhällsviktiga el-användare vid en manuell förbrukningsfråkoppling. Syftet är att lindra samhällskonsekvenserna som uppstår om det behövs en manuell förbrukningsfråkoppling (FMK) vid en eleffektbrist. Elnätsföretagen måste då på väldigt kort varsel koppla från vissa delar av nätet för att inte elförsörjningen i hela landet ska kollapsa.³⁶

Sannolikheten för att ett långvarigt elavbrott skulle inträffa, som sträcker sig över flera dygn för de samhällsviktiga verksamheterna bedöms som medelhög.

³⁶ Energimyndigheten, 2016 www.energimyndigheten.se/trygg-energiforsorjning/el/eleffektbrist/ (Hämtad 2019-07-25)

3	Medelhög	1 gång per 10-50 år (eller mindre)
---	----------	------------------------------------

Skulle ett långvarigt elavbrott som sträcker sig över flera dygn inträffa, kan det få mycket allvarliga konsekvenser för människors liv och hälsa, stora störningar i samhällets funktionalitet och även misstro mot flera samhällsinstitutioner bedöms kunna uppstå.

4	Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	-------------------	---

6.4.2 Långvarigt avbrott i elektronisk kommunikation – (Rakel, fast telefoni, mobiltelefoni, TV, radio, IT)

Långvariga avbrott i elektroniska kommunikationer som telefoni och bredband med mera får snabbt konsekvenser eftersom det till exempel inte går att handla eller tanka bilen, och de flesta butiker måste stänga eftersom de inte kan ta betalt. Reservkraften som behövs för att kunna upprätthålla de elektroniska kommunikationerna under ett längre elavbrott, är inte lika uppbyggt på landsbygden som i storstäderna, vilket innebär att Strömsunds kommun med mycket landsbygd kommer att påverkas snabbare och i större utsträckning än i tätorter.

Kommunen har erfarenhet av längre bortfall i elektronisk kommunikation i bland annat telefoni och IT, på grund av oväder men också av grävda fiberkablar. Bara efter någon timme efter att ett strömavbrott inträffat så blir det även störningar eller avbrott i telefonin eftersom det inte finns tillräckligt med reservkraft på en del ställen i kommunen.

Sannolikheten för att ett långvarigt avbrott i elektronisk kommunikation skulle inträffa, som sträcker sig över flera dygn bedöms som medelhög.

3	Medelhög	1 gång per 10-50 år (eller mindre)
---	----------	------------------------------------

Skulle ett långvarigt avbrott i elektronisk kommunikation som sträcker sig över flera dygn inträffa, kan det få mycket allvarliga konsekvenser för människors liv och hälsa, stora störningar i samhällets funktionalitet och även misstro mot flera samhällsinstitutioner bedöms kunna uppstå.

4	Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	-------------------	---

6.4.3 Långvarigt avbrott i dricksvattenförsörjningen

Konsekvenserna kan bli stora när det blir avbrott i dricksvattenförsörjningen. Människan är beroende av dricksvatten för att överleva och att det finns i en viss mängd och med bra kvalitet. Vi förbrukar cirka 140 liter vatten per person och dygn i Sverige, till personlig hygien, toalettspolning, disk, tvätt, mat och dryck med mera. Enligt MSB behöver varje person minst tre till fem liter per dygn under en krissituation, vilket räcker till dryck och det allra nödvändigaste de första dagarna, därefter behövs det mer. Finns det husdjur i hemmen så går det åt mer vatten även till dem.³⁷

Vattentillgången är även en förutsättning för att avloppssystemen ska fungera som vanligt. Toaletter och andra avloppsfunktioner kommer bland annat vara det som först skapar problem, om det är brist på vatten i systemen.

Strömsunds kommun anses ha en god förmåga att kunna upprätthålla och leverera dricksvatten i kommunen. Det som kan bli problem vid längre strömbavbrott är att få drivmedel till reservkraften, vilket då kan leda till att det inte går att få fram rent vatten. Kommunen har dock möjlighet att köra ut vattentankar, men vid en krissituation kommer mängden vatten per person att begränsas. Kommunen saknar idag en nödvattenförsörjningsplan, en sådan bör tas fram för att höja förmågan ytterligare.

Kommunen har också möjlighet att ta hjälp av VAKA vid en större dricksvattenkris. VAKA är en nationell vattenkatastrofgrupp som består av personer från hela Sverige. De ska vara ett stöd till kommuner och regioner när de drabbas av kriser av lite mer besvärligt slag.³⁸

Sannolikheten för att ett långvarigt avbrott i dricksvattenförsörjningen skulle inträffa, som sträcker sig över flera dygn bedöms som låg.

2	Låg	1 gång per 50-100 år (eller mindre)
---	-----	-------------------------------------

Skulle ett långvarigt avbrott i dricksvattenförsörjningen som sträcker sig över flera dygn inträffa, kan det få mycket allvarliga konsekvenser för människors liv och hälsa, stora störningar i samhällets funktionalitet och även misstro mot flera samhällsinstitutioner bedöms kunna uppstå.

4	Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	-------------------	---

³⁷ Svenskt vatten, 2019 www.svensktvatten.se/fakta-om-vatten/dricksvattenfakta/ (Hämtad 2019-07-25)

³⁸ Krisinformation.se, 2019 www.krisinformation.se/detta-gor-samhallet/samhallets-ansvar/kommuner/dricksvattenforsorjning (Hämtad 2019-07-25)

6.4.4 Långvarigt avbrott i fjärrvärmeförsörjningen

Skulle ett långvarigt avbrott i fjärrvärmeförsörjningen ske under vintersäsong när det är kallt kan det få mycket allvarliga konsekvenser för människors liv och hälsa, då villor, vårdhem, skolor och andra offentliga inrättningar står utan värme.

Strömsunds kommun klarar av att driva anläggningarna med hjälp av reservkraft, men en del av kommunens samhällsviktiga verksamheter kan i dagsläget inte ta emot värmen in i fastigheten. Personal måste kunna ta sig till anläggningarna för att fylla på reservkraftverken. När det är teleavbrott måste personalen fysiskt kunna åka till bränsleleverantören för beställning. Om vägarna inte är framkomliga är risken stor att anläggningarna fryser sönder då det inte är möjligt att ta sig fram. Larm och kommunikation kommer inte att fungera vid ett avbrott i fibern.

Sannolikheten för att ett långvarigt avbrott i fjärrvärmeförsörjningen skulle inträffa, som sträcker sig över flera dygn bedöms som låg.

2	Låg	1 gång per 50-100 år (eller mindre)
---	-----	-------------------------------------

Skulle ett långvarigt avbrott i fjärrvärmeförsörjningen som sträcker sig över flera dygn inträffa, kan det få mycket allvarliga konsekvenser för människors liv och hälsa, stora störningar i samhällets funktionalitet och även misstro mot flera samhällsinstitutioner bedöms kunna uppstå.

4	Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	-------------------	---

6.4.5 Otjänligt vatten

Mikrobiologiska föroreningar kan ge mag- och tarmsjukdomar och andra akuta hälsoeffekter. Mikroorganismer kan i sällsynta fall orsaka allvarliga kroniska skador hos vissa människor. Kemiska ämnen i dricksvatten kan på längre sikt innebära effekter på hälsan, till exempel olika cancerformer. Ibland kan också akuta effekter förekomma.

Klimatförändringarna kommer i framtiden att ge problem för den framtida vattenförsörjningen, på grund av att riskerna för smittspridning och förorening av dricksvattentäkter blir större.³⁹

De typer av bakterier som finns är escherichia coli (E. coli), koliforma bakterier, mikroorganismer.

³⁹ Livsmedelsverket, 2019 www.livsmedelsverket.se/livsmedel-och-innehall/mat-och-dryck/dricksvatten/egen-brunn/dricksvattenkvalitet---egen-brunn (Hämtad 2019-07-25)

I november 2010 drabbades Östersunds kommun av cryptosporidium, där cirka 27 000 personer bedöms ha blivit infekterade. Under tre månader fick invånarna i kommunen koka sitt kranvatten, till dess att det gick att konstatera att det inte förekom några parasiter i vattnet längre.⁴⁰

Sannolikheten för att det skulle uppstå otjänligt vatten i någon av Strömsunds kommuns vattentäcker bedöms som låg.

2	Låg	1 gång per 50-100 år (eller mindre)
---	-----	-------------------------------------

Konsekvenserna bedöms kunna bli katastrofala om det otjänliga vattnet påverkar en stor mängd människor som insjuknar och i värsta fall leder till döden. Det kommer även att bli störningar i samhällets funktionalitet. Djupgående analys av scenariot "olycka farligt gods" där dricksvattnet blir otjänligt har ännu inte genomförts.

5	Katastrofala	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	--------------	---

6.5 Sjukdomar

6.5.1 Influensa, epidemi och pandemi

Influensa är en luftvägsinfektion som dyker upp varje vintersäsong. Det brukar vara många som drabbas, vilket leder till hög sjukfrånvaro men också överdödlighet bland äldre personer. Influenzaviruset kan förändra sig och kan orsaka större epidemier en del år. Exempel på epidemiska utbrott är bland annat pest, Ebola, kolera med flera. Influenzavirus från andra djurarter kan förändras, vilket gör att det kan infektera människor, det innebär att en pandemi kan uppstå.⁴¹ En pandemi innebär en stor spridning av en ny typ av influensavirus som troligtvis kommer påverka stora delar av samhället. Influenzavirus som orsakat pandemier har oftast kommit från fåglar som anpassats vidare till grisar eller blandats med säsongsinfluenzavirus. Våren 2009 upptäcktes A(H1N1)pdm09 i Mexico, som snabbt spred sig över hela världen. I augusti 2010 befann sig världen i en postpandemisk fas, och den betraktas idag som en av de cirkulerande säsongsinfluensorna.⁴²

⁴⁰ Folkhälsomyndigheten, 2014 www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/utbrottsarkiv/cryptosporidium-ostersund-2010/ (Hämtad 2019-07-25)

⁴¹ Folkhälsomyndigheten, 2017 www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/influensa/ (Hämtad 2019-07-25)

⁴² Folkhälsomyndigheten, 2018 www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/krisberedskap/pandemiberedskap/pandemisk-influensa/ (Hämtad 2019-07-25)

Under säsongen 2017-2018 nådde antalet rapporterade fall av influensa, en mycket hög nivå. Den dominerades av influensa B/Yamagata med en efterföljande våg av influensa A.⁴³

Sannolikheten för att ett stort influensautbrott och epidemi skulle inträffa bedöms som hög, medan sannolikheten för att en pandemi ska inträffa bedöms som medelhög.

3-4	Medelhög - Hög	1 gång per 1-10 år, 1 gång per 10-50 år (se matris)
-----	----------------	--

Om Strömsunds kommun drabbas av en epidemi eller pandemi och om många medarbetare blir sjuka samtidigt inom samhällskritiska verksamheter så kan konsekvenserna bli mycket allvarliga både för verksamheter och för samhället i stort. Strömsunds kommun har upprättat en plan för hantering av en epidemi eller pandemi, som kommunstyrelsen antog 16 september 2014. Djupgående analys av scenariot "pandemi" har ännu inte genomförts.

4	Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
---	-------------------	---

6.5.2 Epizooti och Zoonos

Epizooti innebär en allvarlig smittsam djursjukdom som kan utgöra ett hot mot människors eller djurs hälsa. Exempel på epizootier är fågelinfluensa, mjältbrand, mul- och klövsjuka och tuberkulos med flera.⁴⁴

Zoonoser är sjukdomar eller smittämnen som kan spridas mellan djur och människor på ett naturligt sätt. Exempel på zoonoser är fästingspridda sjukdomar, rabies, toxoplasmos med flera.⁴⁵

I och med att människor, djur, foder och animaliska produkter transporteras allt längre och oftare, så ökar riskerna för att mer omfattande epidemier och zoonoser ska bryta ut.

Överföringen av sjukdom från djur till människa kan ske på flera sätt, bland annat genom livsmedel, direkt kontakt med smittbärande djur och indirekt kontakt med smittbärande djur, till exempel insektsbett.

Socialstyrelsen har uppdrag genom smittskyddslagen, att vara samordnande myndighet i nationellt smittskyddsarbete inom folkhälsan. Jordbruksverket

⁴³ Folkhälsomyndigheten, 2019 www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/statistikdatabaser-och-visualisering/sjukdomsstatistik/inflyensa/ (Hämtad 2019-07-25)

⁴⁴ Statens veterinärmedicinska anstalt, 2018 www.sva.se/djurhalsa/epizootier (Hämtad 2019-07-25)

⁴⁵ Statens veterinärmedicinska anstalt, 2018 www.sva.se/djurhalsa/zoonoser (Hämtad 2019-07-25)

har motsvarande uppdrag när det gäller den veterinära sidan. Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA, är en expertmyndighet som främjar djurs och människors hälsa, svensk djurhållning och vår miljö genom diagnostik, forskning, beredskap och rådgivning.⁴⁶

Sannolikheten för epizooti och zoonos är svårt att bedöma, då dessa innefattar flera olika sjukdomar som kan smitta från djur till människa, och som är olika utbredda. Konsekvenserna kan också variera mellan mycket begränsade konsekvenser till katastrofala konsekvenser beroende på vilken smitta det handlar om. Djupgående analys av scenariot "smitta mellan djur och människa" har ännu inte genomförts.

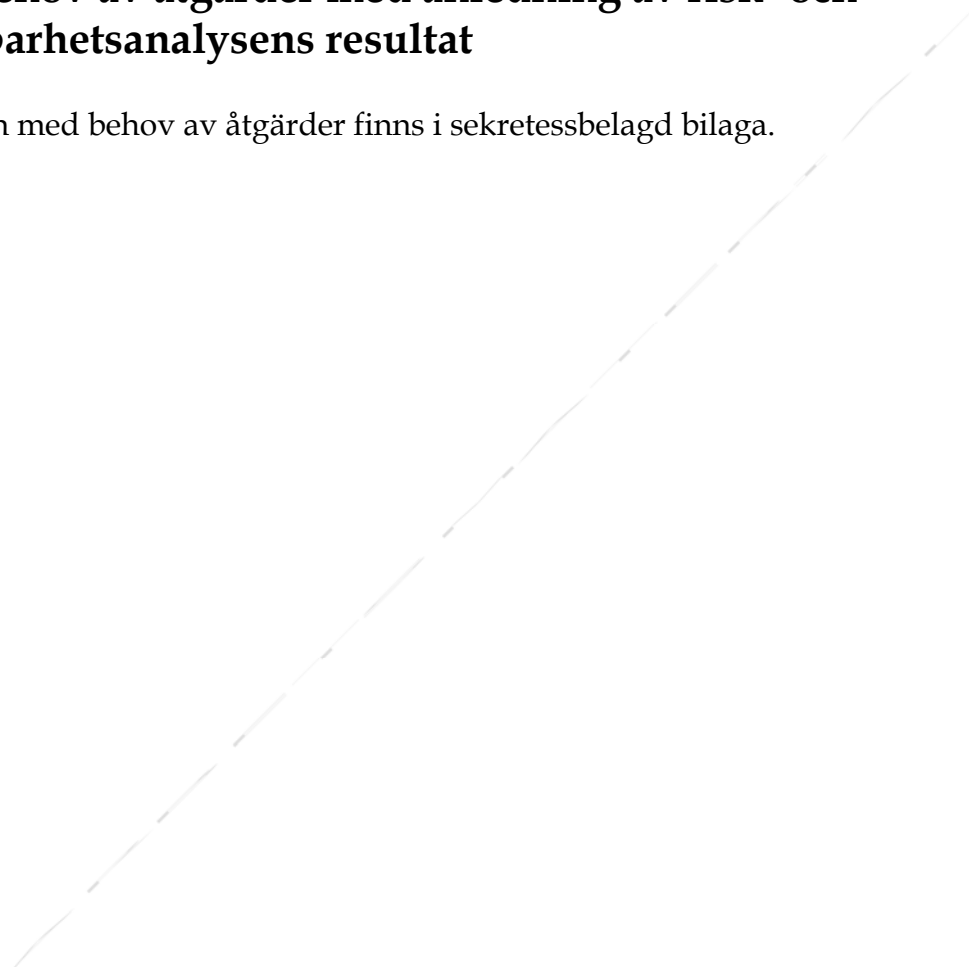
⁴⁶ Säkerhetspolitik, 2015 www.sakerhetspolitik.se/Hot-och-risker/Epidemier-och-epizootier/Zoonoser-och-epizootier/ (Hämtad 2019-07-25)

7. Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom Strömsunds kommun och dess geografiska område

Beskrivningen av Strömsunds kommuns identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom kommunen och dess geografiska område finns i en sekretessbelagd bilaga.

8. Behov av åtgärder med anledning av risk- och sårbarhetsanalysens resultat

Listan med behov av åtgärder finns i sekretessbelagd bilaga.

9. Referenslista

Brandskyddsföreningen, 2017 www.brandskyddsforeningen.se/om-oss/pressrum/dodsbrandstatistik/statistik-per-ar/ (Hämtad 2019-07-25)

BRÅ, 2019 www.bra.se/statistik/statistik-utifran-brottstyper/organiserad-brottslighet.html (Hämtad 2019-07-25)

BRÅ, Anmällda brott i kommunerna, 2019 www.bra.se/statistik/kriminalstatistik/anmalda-brott.html (Hämtad 2019-07-25)

BRÅ, Anmällda brott årsvis, 2019 www.bra.se/statistik/kriminalstatistik/anmalda-brott.html (Hämtad 2019-07-25)

Energimyndigheten, 2016 www.energimyndigheten.se/trygg-energiforsorjning/el/eleffektbrist/ (Hämtad 2019-07-25)

Folkhälsomyndigheten, 2014 www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/utbrotsarkiv/cryptosporidium-ostersund-2010/ (Hämtad 2019-07-25)

Folkhälsomyndigheten, 2017 www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/influensa/ (Hämtad 2019-07-25)

Folkhälsomyndigheten, 2018 www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/krisberedskap/pandemiberedskap/pandemisk-influensa/ (Hämtad 2019-07-25)

Folkhälsomyndigheten, 2019 www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/statistikdatabaser-och-visualisering/sjukdomsstatistik/influensa/ (Hämtad 2019-07-25)

Höjer, Henrik, Forskning och Framsteg, 2012-08-07 <https://fof.se/tidning/2012/7> (Hämtad 2019-07-25)

IT-ord, 2017 <https://it-ord.idg.se/ord/cyberattack/> (Hämtad 2019-07-25)

Johansson, Roland, Göteborgsposten, www.gp.se/nyheter/sverige/terrordåd-i-sverige-genom-tiderna-1.4237313 (Hämtad 2019-07-25)

Kommentarer till MSB:s föreskrifter för risk- och sårbarhetsanalyser, 2015-03-09, diarienummer 451-2049-2015, Länsstyrelsen Jämtlands län.

Krisberedskapsmyndigheten, Att förbereda sig på det värsta
<https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/21544.pdf> (Hämtad 2019-07-25)

Krisinformation.se, 2018 www.krisinformation.se/handelser-och-storningar/2018/brandrisk2018 (Hämtad 2019-07-25)

Krisinformation.se, 2019 www.krisinformation.se/detta-gor-samhället/samhällets-ansvar/kommuner/dricksvattenforsorjning (Hämtad 2019-07-25)

Krisinformation.se, 2019
<https://www.krisinformation.se/nyheter/2019/februari/utredning-om-sommarens-skogbrander-klar> (Hämtad 2019-07-25)

Livsmedelsverket, 2019 www.livsmedelsverket.se/livsmedel-och-innehall/mat-och-dryck/dricksvatten/egen-brunn/dricksvattenkvalitet---egen-brunn (Hämtad 2019-07-25)

Länsstyrelsen (2018), Kartläggning av transporter med farligt gods i Jämtlands län,
Diarienummer: 450-8189-2018.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, 2015, MSBs föreskrifter om kommuner och landstings risk- och sårbarhetsanalyser, MSBFS: 2015:5

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2016 www.msb.se/sv/Om-MSB/Nyheter-och-press/Nyheter/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2016/Doda-i-brander-minskar---en-trend/ (Hämtad 2019-07-25)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2018
www.msb.se/sv/Forebyggande/Informationssakerhet/Informationssakerhet-i-samhället/ (Hämtad 2019-07-25)

Nationell strategi mot våldsbejakande extremism, 2016-06-29, Diarienummer: Ku2016/01651/D

Olyckor och kriser 2009/2010 (MSB 0170-10)

Postgård, Ulrika, Skador och effekter av storm – en kunskapsöversikt, MSB, 2013.

Sentor, 2019 www.sentor.se/kunskapsbank-it-sakerhet/dataintrang/ (Hämtad 2019-07-25)

SMHI, 2017 www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/sno-1.34086 (Hämtad 2019-07-25)

SMHI, 2018 www.smhi.se/kunskapsbanken/brandrisker-idag-och-imorgon-1.87501 (Hämtad 2019-07-25)

Statens veterinärmedicinska anstalt, 2018 www.sva.se/djurhalsa/epizootier (Hämtad 2019-07-25)

Statens veterinärmedicinska anstalt, 2018 www.sva.se/djurhalsa/zoonoser (Hämtad 2019-07-25)

Statistiska centralbyrån, 2018 www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/kommuner-i-siffror/#?region1=2313®ion2 (Hämtad 2019-07-25)

Svenskt vatten, 2019 www.svensktvatten.se/fakta-om-vatten/dricksvattenfakta/ (Hämtad 2019-07-25)

Sveriges radio, P3 dokumentär "Instagramuppluppen Göteborg", 29 maj 2015.

Sveriges radio (2017),
www.sverigesradio.se/sida/avsnitt/1082891?programid=3103 (Hämtad 2019-07-25)

Säkerhetspolitik, 2015 www.sakerhetspolitik.se/Hot-och-risker/Epidemier-och-epizootier/Zoonoser-och-epizootier/ (Hämtad 2019-07-25)

Säkerhetspolitik.se, 2015 www.sakerhetspolitik.se/Hot-och-risker/Terrorism/Vad-ar-terrorism/ (Hämtad 2019-07-25)

Transportstyrelsen, 2019
www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/statistik/Olycksstatistik/officiell-statistik-polisrapporterad/ (Hämtad 2019-07-25)

Vägledning för samhällsviktig verksamhet. Att identifiera samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden samt bedöma acceptabel avbrottstid, MSB620 – januari 2014.

Wahlberg, Maria, Jacobsson, Kristin, Jansson, Benny, Klimatförändringarnas konsekvenser för samhällsskydd och beredskap, en översikt, MSB, 2012.

Översiktsplan, Strömsunds kommun, antagen av kommunfullmäktige 2014-06-11

Bilaga 1 – Definitioner och begrepp

Kritiska beroenden	Beroenden som är avgörande för att samhällsviktiga verksamheter ska kunna fungera. Sådana beroenden karaktäriseras av att ett bortfall eller en störning i levererande verksamheter relativt omgående leder till funktionsnedsättningar, som kan få till följd att en extraordinär händelse inträffar.
Risk	En sammanvägning av sannolikheten för att en händelse ska inträffa och de konsekvenser händelsen kan leda till.
Samhällsviktig verksamhet	En verksamhet som uppfyller minst ett av följande villkor. - Ett bortfall av eller en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort tid leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället. - Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt. <i>(Med samhällsviktig verksamhet avses de verksamheter, anläggningar, noder, infrastrukturer och tjänster som är av avgörande betydelse för upprätthållandet av viktiga samhällsfunktioner.</i> <i>Endast verksamhet som absolut behövs för upprätthållandet av viktiga samhällsfunktioner vid allvarliga händelser eller kriser bör identifieras som samhällsviktig.</i> <i>Samhällsviktig verksamhet kan vara av nationell, regional eller lokal betydelse. Lokalt samhällsviktig verksamhet är verksamhet som vid ett bortfall eller en störning i verksamheten kan leda till allvarliga lokala konsekvenser.)</i>
Sårbarhet	De egenskaper eller förhållanden som gör ett samhälle, ett system, eller egendom mottagligt för de skadliga effekterna av en händelse.
Krisberedskap	Förmågan att genom utbildning, övning och andra åtgärder samt genom den organisation och de strukturer som skapas före, under och efter en kris förebygga, motstå och hantera krissituationer.

Samhällssektor och viktig samhällsfunktion (exempel)	1. Energiförsörjning - Produktion av el, distribution av el, produktion och distribution av fjärrvärme, produktion och distribution av bränslen och drivmedel 2. Finansiella tjänster - Betalningar, tillgång till kontanter, centrala betalningssystemet, värdepappershandel 3. Handel och industri - Bygg- och entreprenadverksamhet, detaljhandel, tillverkningsindustri 4. Hälso- och sjukvård samt omsorg - Akutsjukvård, läkemedels- och materielförsörjning, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre, primärvård, psykiatri, socialtjänst, smittskydd för djur och människor 5. Information och kommunikation - Telefoni (mobil och fast), Internet, radiokommunikation, distribution av post, produktion och distribution av dagstidningar, webbaserad information, sociala medier 6. Kommunalteknisk försörjning - Dricksvattenförsörjning, avloppshantering, renhållning, väghållning 7. Livsmedel - Distribution av livsmedel, primärproduktion av livsmedel, kontroll av livsmedel, tillverkning av livsmedel 8. Offentlig förvaltning - Lokal ledning, regional ledning, nationell ledning, begravningsverksamhet, diplomatisk och konsulär verksamhet 9. Skydd och säkerhet - Domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, alarmeringstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll, bevaknings- och säkerhetsverksamhet 10. Socialförsäkringar - Allmänna pensionssystemet, sjuk- och arbetslöshetsförsäkringen 11. Transporter - Flygtransport, järnvägstransport, sjötransport, vägtransport, kollektivtrafik.
Skyddsvärden	• Befolkningens liv och hälsa. • Samhällets funktionalitet.

	• Grundläggande värden som rättssäkerhet och demokrati. • Skador på egendom. • Skador på miljö.
Sannolikhet	• Mycket låg: 1 gång per 100 år (eller mindre) • Låg: 1 gång per 50- 100 år • Medelhög: 1 gång per 10-50 år • Hög: 1 gång per 1-10 år • Mycket hög: 1 gång per år (eller mer) • Går ej att bedöma: Sannolikheten kan ej bedömas.
Konsekvens	• Mycket begränsade konsekvenser – Små direkta hälsoeffekter, mycket begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot enskild samhällsinstitution. • Begränsade konsekvenser – Måttliga direkta hälsoeffekter, begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot flera samhällsinstitutioner. • Allvarliga konsekvenser – Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter, allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende • Mycket allvarliga konsekvenser – Mycket stora eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende. • Katastrofala konsekvenser – Katastrofala direkta eller mycket stora indirekta hälsoeffekter, extrema störningar i samhällets funktionalitet, grundmurad misstro mot samhällsinstitutioner och allmän instabilitet.
Status (åtgärd)	• Planerade. • Pågående. • Genomförda. • Ytterligare behov.

Bilaga 2 – Scenariobeskrivningar

1. Scenariobeskrivning – kraftig storm

SMHI har gått ut med en klass 3-varning gällande stormbyar och snöfall som kan ge mycket kraftig drivbildning i Jämtlands län och kringliggande län. Snöstormen drar in västerifrån över Jämtland, och Strömsunds kommun drabbas hårt över hela sitt geografiska område. Konsekvenserna blir stora vad gäller skador på byggnader, vägar som är svåra att ta sig fram på grund av nedblåsta träd över vägbanor och mycket snö. Det är också strömlöst i stort sett i hela kommunen på grund av träd över elledningar, dessutom har mobiltelefonmaster slagits ut. När stormen avtagit konstateras det att många byar i kommunen och länet kommer att vara utan el och telefoni i minst en vecka.

2. Scenariobeskrivning – Större skogsbrand – analys ej genomförd

Det har varit väldigt torrt under en längre period och SMHI har gått ut med en varning om extremt höga temperaturer, att det är stor antändningsrisk och att eld kan spridas lätt i skogsmark. Det kommer in ett åskoväder och räddningstjänsten är ute på flertal skogsbränder i Strömsunds kommun och i grannkommunerna. En skogsbrand i Strömsunds kommun sprider sig kraftigt och hotar närliggande bebyggelse. Cirka 100 människor måste evakueras. E45an och andra vägar bli avstängda i brandområdet, då branden "hoppat". El har slagits ut. Släckningsarbetet kommer pågå i flera veckor och räddningstjänst och polis är hårt belastade.

3. Scenariobeskrivning – Kraftigt snöfall – analys ej genomförd

SMHI har tidigare gått ut med en klass 3 varning om mycket stora snömängder med drivbildning. Och mycket riktigt så drar ett kraftigt snöfall in över Strömsunds kommun och det har kommit mycket snö på cirka tio timmar. Snöfallet har medfört stora trafikproblem då snöröjarna inte hinner med. Det är avbrott i el- och teleförsörjningen. Det är också begränsad framkomlighet för blåljus.

4. Scenariobeskrivning – Höga vattenflöden – analys ej genomförd

Efter en sommar med extremt höga temperaturer har nu ett åskoväder dragit in med ett skyfall och det har kommit 40-60 millimeter. Det har lett till översvämningar på flera orter i Strömsunds kommun, och mer regn väntas kommande dagar. Flera fastigheter är översvämmade och vägar är avstängda. Åskan har orsakat elavbrott på många platser i kommunen och avloppsnätet har blivit fullt, så vatten har runnit upp bakvägen genom toalettstolar.

5. Scenariobeskrivning – större brand i fastighet – analys ej genomförd

En större brand har inträffat i en av kommunens fastigheter där det befinner sig många människor. Flera personer har skadats och dödsfall befaras. Evakuering är påbörjad. Media rapporterar om händelsen.

6. Scenariobeskrivning - allvarligt dammbrott - analys ej genomförd

Ett dammhaveri har inträffat i Dabbsjödammen på grund av sabotage, vilket har lett till mycket höga vattennivåer i Tåsjön och Fjällsjöälven. Ett stort antal fastigheter har drabbats. Människor flyr. E-Ons elnät har slagits ut, då de har regionledning, ställverk och lokalnät i närheten av Fjällsjöälven på hela sträckan. Tele- och IT-nätet är också utslaget. Även vägar och broar har slagits ut och kommer inte gå att nyttja under ett par veckors tid. Flödena rör sig nu ner mot Ångermanälven och Västernorrland och kommer passera flera större samhällen, där det finns risk för stora skador och där människor kommer behöva evakueras.

7. Scenariobeskrivning - Större trafikolycka med många inblandade - analys ej genomförd

En allvarlig trafikolycka har inträffat mellan en buss och en timmerbil i kommunen under julimånad. Det är cirka 50 norska ungdomar som är på väg på fotbollscup i Sverige, men även ett tiotal vuxna. På olycksplatsen är det kaos, då många är chockade och minst 30 personer uppges vara allvarligt skadade och tio personer uppges vara döda. Även media har börjat komma till olycksplatsen, samt föräldrar från Norge.

8. Scenariobeskrivning - olycka farligt gods - analys ej genomförd

Det är mitt i sommaren under juli då en lastbil lastad med farligt gods kör av vägen vid Kycklingvattnet, utanför Gäddede. Fordonet har läckt ut stora mängder giftigt ämne och har förorenat dricksvattnet. Trafiken påverkas också då vägen är avstängd.

9. Scenario - Skjutning - analys ej genomförd

Larm inkommer om att en skjutning pågår på en skola i kommunen. Flera uppges vara skadade. Sjukvård och blåljus belastas kraftigt. Det blir ett stort medialt intresse samt ryktesspridning och misstro mot instanser i samhället. En konsekvens blir också social oro, då invånare i Strömsunds kommun är rädda och oroliga för att gå ut samt för att ha sina barn i skolan. Gärningsmannen tros ha kopplingar till våldsbejakande extremism.

10. Scenariobeskrivning - Dataintrång i styr- och övervakningssystem - analys ej genomförd

Efter en lång tid av störningar i vattenförsörjning och fjärrvärme under höst och vinter, är nu driften helt utslagen under julhelgen. I felsökningen upptäcker en anställd att ett dataintrång har skett i styr- och övervakningssystemen för vatten och fjärrvärme. Det finns ingen prognos för när problemet är åtgärdat.

11. Scenariobeskrivning – Pandemi, analys ej genomförd

Folkhälsomyndigheten går ut med information om att en ny influensa, värre än svininfluensan, sprids över världen och nu har kommit till Sverige. Många har redan insjuknat. Dödsfall har konstaterats på flera platser i landet. Ett vaccin beräknas vara på plats i Sverige inom fyra till fem månader. Efter två månader har hälften av kommunens personal insjuknat, sjukvården och andra verksamheter i kommunen är hårt belastade. Toppen av influensan beräknas avta när vaccinet finns på plats.

12. Scenariobeskrivning – Smittsam sjukdom mellan djur och människa, analys ej genomförd

En ny sjukdom som sprids mellan djur och människor har fått fäste i Sverige. Smittvägarna är oklara. Flera människor har blivit drabbade. Sjukdomen påverkar det centrala nervsystemet och ger beteendeförändringar. Flera dödsfall har också konstaterats. Stor oro i samhället, och misstro mot varandra och myndigheter. Människor vill inte gå till arbete, skola eller vistas i stora folksamlingar.

Tillväxt Frostviken

c/o Pexo Melin

072 741 42 8609 pexo.melin@gmail.com

2019-04-12

Kommunstyrelsen, Strömsunds kommun

Vi skulle vilja berätta om Tillväxt Frostvikens verksamhet, framtida planer och önskemål.

Föreningen arbetar med sex olika projekt i olika tidsfaser.

- Frostviksbladet (annonsintäkter)
- Frostvikenportalen (bygdemedelsansökan)
- Vandringsleder (bygdemedelsansökan)
- Kulturarvet (Leaderprojekt)
- Naturturism (Leaderprojekt)
- Komvuxutbildning (SFI gruppen)

I samband med att föreningen ska ha sitt årsmöte i maj diskuteras nu den administrativa och ekonomiska apparat som är nödvändig för samordning och ansvar för framdriften i de olika delarna. En hållbar basorganisation.

-

Förslag till driftsbudget 2019-07-01 – 2020-06-30

Styrelsen sammanträder sex gånger per år

Kostnad 36 arvoden x 300 kr	10 800
-----------------------------	--------

Milersättningar	2 220
-----------------	-------

Arvoden speciella arbetsuppgifter, flera personer eller föreningar

som arbetar fåtal timmar	100 tim x 200 kr	20 000
--------------------------	------------------	--------

Milersättning d:o	4 000
-------------------	-------

Ekonomiadministration byråkostnad	20 000	57 020
-----------------------------------	--------	--------

Med detta som underlag ansöker vi om 57 000 för samordning av Frostvikens inre och yttre marknadsföring

Tillväxt Frostviken

Per-Olof Melin

 Strömsunds Kommun Stræjmien tjjelte	TJÄNSTESKRIVELSE 2019-05-22 Sidan 1 av 2
Förvaltning Miljö- och byggavdelningen	Diarienummer 2019.0228
Utredare/handläggare Anders Bergman/Tomas Hedin	Nämnd/styrelse Till Kommunfullmäktige

Tillägg till översiktsplan - vindkraft

Ärende

Kommunstyrelsen har gett Miljö- och byggavdelningen uppdraget att revidera de fördjupade översiktsplanerna för vindkraft från 2005 (KF 2005-04-27 § 25) respektive 2009 (KF 2009-06-10 § 40).

Syftet med revideringen är att:

- sammanföra planerna till en plan,
- förändra planerna efter den teknikutveckling som skett inom området,
- förbereda planerna för att sammanföras med den kommunövergripande översiktsplanen vid nästa revidering.

Arbetet har föregåtts av en medborgarenkät, utförd i början av 2019. I enkäten har man utvärderat hur boende i kommunen upplever vindkraft och vilka konsekvenser vindkraften medför. Att genomföra enkäten är ett ställningstagande i den kommunövergripande översiktsplanen från 2014.

Miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalkens 6 kapitel är utförd på samma sätt och med samma matris som för den kommunövergripande översiktsplanen från 2014:

Planen har efter samråd varit utställd från den 10 juni till den 15 augusti 2019, efter KS beslut § 132 2019-05-28. Tre yttranden har kommit in under utställningstiden. Ett granskningsutlåtande, med de olika synpunkterna har upprättats. De inkomna förslagen har inte föranlett några ändringar av planen.

Det nu framarbetade tillägget till översiktsplanen - vindkraft överlämnas till Kommunfullmäktige för antagande.

 Strömsunds Kommun Stræjmien tjjelte	TJÄNSTESKRIVELSE 2019-05-22 Sidan 2 av 2
Förvaltning Miljö- och byggavdelningen	Diarienummer 2019.0228
Utredare/handläggare Anders Bergman/Tomas Hedin	Nämnd/styrelse Till Kommunfullmäktige

Bilagor

Tillägg till översiktsplan - vindkraft i Strömsunds kommun, med ställningstaganden

Kartmaterial (Bilaga 1)

Områdesbeskrivningar (Bilaga 2)

Enkätundersökning om upplevelsen av vindkraft i Strömsunds kommun (Bilaga 3)

Miljökonsekvensbeskrivning (Bilaga 4)

Granskningsutlåtande (Bilaga 5)

Kungörelse (Bilaga 6)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner Tillägget till översiktsplan - vindkraft, och beslutar att förslaget skall lämnas till Kommunfullmäktige för antagande.

Underskrift

.....

Anders Bergman
Miljö- och byggchef

Granskningsutlåtande till utställningsförslag för tillägg till Strömsunds kommuns översiktsplan - vindkraft

Miljö- och byggavdelningen

2019-08-16

Förslaget till tillägg till översiktsplan för Strömsunds kommun, avseende vindkraft, gick till utställning den 10 juni 2019, efter ett Kommunstyrelsebeslut den 28 maj 2019. Då utställningstiden var slut (2019-08-15) hade xx granskningsyttranden kommit in. Utlåtandet redovisar de framkomna synpunkterna och de förslag som dessa gett anledning till.

Granskningsutlåtande till utställningsförslag för Tillägg till Strömsunds kommuns översiktsplan avseende vindkraft 2019-08-17

Inledning

Strömsunds kommun har beslutat att revidera de nu gällande fördjupade översiktsplanerna för vindkraft från 2005 och 2009, genom ett tillägg till den kommunövergripande översiktsplanen från 2014. Syftet med revideringen har varit att sammanföra planerna, förändra planerna efter den teknikutveckling som skett inom området och förbereda planen för att sammanföras med den kommunövertäckande översiktsplanen vid nästa revidering. Arbetet har föregåtts av en medborgarenkät, i enlighet med ställningstagande i den kommunövergripande översiktsplanen. Konsekvensbeskrivning, enligt miljöbalkens 6 kapitel, är utförd på samma sätt och med samma matris som för den kommunövergripande översiktsplanen. Det upprättade Tillägget har resulterat i ett samrådsförslag, vilket tillsammans med en Konsekvensbeskrivning, gick ut på samråd den 18 april 2019, efter ett Kommunstyrelsebeslut (§88, 2019-04-16). Samrådsförslaget har skickats för yttrande till kommunens medlemmar och enskilda via kommunens hemsida. Andra myndigheter, grannkommuner, bransch- och intresseorganisationer, lokala föreningar och grupper har även fått en separat inbjudan till samrådet. Samrådstiden gick ut den 15 maj 2019.

12 samrådsyttranden har kommit in under samrådstiden (tre yttranden har inkommit något för sent, men kommunen har ändå valt att infoga dem i samrådsredogörelsen). Efter denna tid har ytterligare åtta yttranden kommit in via Länsstyrelsen (2019-06-11). Kommunen har valt att redovisa dessa, och hur de har beaktats i utställningsförslaget, i en kompletterande samrådsredogörelse

I samrådsredogörelsen har de inkomna synpunkterna listats. Kommunen har därefter bemött förslagen och tagit ställning till hur de ska tillgodoses i det nya tillägget till översiktsplan. För synpunkter som inte har kunnat beaktas har skälen för detta angivits i samrådsredogörelsen.

Den 28 maj 2019 godkände Kommunstyrelsen samrådsredogörelsen och beslutade om att den reviderade planen skulle ställas ut (§132, 2019-05-28). Kungörelse om utställning av planförslaget publicerades i länets tidningar den 5 juni. Utställningstiden pågick från den 10 juni till den 15 augusti. Tre granskningsyttranden har kommit in till kommunen under utställningstiden.

Utlåtandet redovisar de framkomna synpunkterna och redovisar de förslag som dessa gett anledning till.

Inkomna granskningsyttranden:

1. 2019-06-24 Strålsäkerhetsmyndigheten (eg svar på samråd)
2. 2019-07-10 Försvarsmakten
3. 2019-08-06 Skyttmon Borgvattnet Vind AB

Strålskyddsmyndigheten (1) anser att planen inte beaktar miljömålet Säker strålmiljö. Man menar vidare att det bör göras beräkningar för magnetfältsnivåer som vindkraftparkerna med transformatorstationer och kraftledningar ger upphov till i närliggande bostäder.

Planen pekar ut områden där det är möjligt att uppföra vindkraftverk. I planskedet finns alltså ingen information om vilka verk, antal verk, transformatorstationer eller kraftledningar, varvid beräkningar av magnetfält inte är möjligt. I projekteringsfasen (vid tillståndsansökan) kan dessa beräkningar vara möjliga. Kommunen har valt att förlägga verken minst 1000 meter från permanentbostäder, vilket vi anser minimerar riskerna för eventuell påverkan av magnetfält från parkerna. Synpunkten föranleder ingen ändring av planen.

Försvarsmakten (2) påtalar att samråd med Försvarsmakten alltid måste hållas vid uppförande av vindkraftverk, då det kan skada riksintresset för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess, enligt Miljöbalken 3 kap.

Kommunen är medveten om att samråd ska hållas med Försvarsmakten. Detta regleras i 25a § Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Synpunkten föranleder ingen ändring av planen.

Skyttmon Borgvattnet Vind AB (3) önskar att det bör finnas utrymme för en generös bedömning i relation till de ställningstagande som redovisas i det nya förslaget till översiktsplan.

Kommunen har valt att inte peka ut några nya områden för storskalig vindkraft. Planens ställningstagande möjliggör bedömningar i enskilda fall, under förutsättning att det inte sker någon påverkan på motstående riksintressen. Synpunkten föranleder ingen ändring av planen.

§ 29

Dnr 2019.16

700

Verksamhetsprognos per april 2019

Redovisning lämnas av verksamhetsprognos per april 2019. Prognosen pekar i nuläget på ett underskott på ca 340 tusen kronor mot ursprunglig budget. Kostnader för ärenden som överklagats till Försäkringskassan är inte inräknade. I övrigt finns osäkerheter kring rekrytering av närvårdschef, biträdande närvårdschef och distriktssköterska som påverkar budget.

Yrkande

Ordföranden yrkar följande

Närvårdsnämnden tar del av och godkänner verksamhetsprognos per april 2019.

Närvårdsnämnden bjuder in ansvarig ekonom till nästkommande sammanträde för information om prognosens olika delar för att kunna analysera avvikelser och de kostnader nämnden har att ta ställning till nu och tillsvidare.

Närvårdsnämnden begär tilläggsanslag hos kommunfullmäktige för LSS-kostnader som Närvård Frostviken inte har fått täckning för i budget innevarande år samt lämnar begäran om en ramökning för LSS-kostnader kommande år och så länge behovet finns.

Närvårdsnämndens beslut

1. Närvårdsnämnden tar del av och godkänner verksamhetsprognos per april 2019. Bilaga.
2. Närvårdsnämnden bjuder in ansvarig ekonom till nästkommande sammanträde för information om prognosens olika delar för att kunna analysera avvikelser och de kostnader nämnden har att ta ställning till nu och tillsvidare.

§ 29 (forts.)

3. Närvårdsnämnden begär tilläggsanslag hos kommunfullmäktige för LSS-kostnader som Närvård Frostviken inte har fått täckning för i budget innevarande år samt lämnar begäran om en ramökning för LSS-kostnader kommande år och så länge behovet finns.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Närvårdschefen

Verksamhetsprognos

April 2019

Närvård Frostviken

Intäkter tkr			Kostnader tkr			Netto
Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	
-13 490	-13 704	214	37 131	37 685	-554	-341

Prognosen pekar nu på ett underskott på c:a 340 tkr mot ursprunglig budget, det är dock inte medräknat LSS-ärenden som är överklagade. I övrigt finns osäkerheter kring rekrytering av Närvårdschef, biträdande närvårdschef och distriktssköterska som påverkar budgeten.

	Intäkter tkr			Kostnader tkr			Netto
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	
Nämnd							
008 Närvårdsnämnd Frostviken			0	332	292	40	40
			0	332	292	40	40
Ledning och administration							
197 Ledning och administration			0	1 428	1 171	257	257
			0	1 428	1 171	257	257
Hemsjukvård, Kommunrehab							
782 Hemsjukvård	-70	-70	0	2 346	2 548	-202	-202
	-70	-70	0	2 346	2 548	-202	-202
Samverkan med Regionen							
720 Hälsocentral	-5 675	-5 775	100	6 910	6 586	324	424
721 Ambulans	-6 095	-6 250	155	6 593	6 938	-345	-190
	-11 770	-12 025	255	13 503	13 524	-21	234
Stöd & service							
717 Personlig assistans	0	-3	3	917	1 389	-472	-469
718 Stödinsatser			0	36	8	28	28
	0	-3	3	953	1 397	-444	-441
Äldreomsorg							
771 Särskilt boende	-960	-1 050	90	10 685	11 069	-384	-294
778 Trygghetsboende			0	383	387	-4	-4
781 Hemvård	-640	-521	-119	7 280	7 096	184	65
786 Fotvård	-50	-35	-15	221	201	20	5
	-1 650	-1 606	-44	18 569	18 753	-184	-228

Prognoshistorik

Februari	23
April	-341

Kulturdepartementet

**Remiss av Sametingets rapport Samiskt språkcentrums
utvecklingsmöjligheter för att främja fler samiska språk**

Remissinstanser

Åjtte svenskt fjäll- och samemuseum

Arbetsgivarverket

Arjeplogs kommun

Arvidsjaur kommun

Barnombudsmannen

Bergs kommun

Boazoeaiggádiid oktavuolta – Renägarförbundet

Civil Rights Defenders

Diskrimineringsombudsmannen

Dorotea kommun

Ekonomistyrningsverket

Giron Sámi Teáhter

Gällivare kommun

Härjedalens kommun

Institutet för språk- och folkminnen

Jokkmokks kommun

Kiruna kommun

Krokoms kommun

Landsförbundet Svenska Samer

Landsorganisationen i Sverige (LO)

Luleå kommun

Lycksele kommun

Länsstyrelsen i Jämtlands län

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen i Stockholms län

Malå kommun

Organisationen Samerna

Same Ätnam

Samerådet, svenska sektionen

Sameskolstyrelsen

Sámiid Riikkasearvi – Svenska Samernas Riksförbund

Sáminuorra

Sorsele kommun

Statens kulturråd

Statens skolverk

Statskontoret

Stiftelsen Gaaltije, sydsamiskt kulturcentrum

Stockholms kommun

Storumans kommun

Strömsunds kommun

Sundsvalls kommun

Svenska kyrkan

Svenskt Näringsliv

Sveriges akademikers centralorganisation (SACO)

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Tjänstemännens centralorganisation (TCO)

Umeå kommun

Umeå universitet

Universitets- och högskolerådet

Uppsala universitet

Vilhelmina kommun

Vindelns kommun

Åre kommun

Åsele kommun

Älvdalens kommun

Örnsköldsviks kommun

Östersunds kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Kulturdepartementet **senast den 17 september 2019**. Svaren bör lämnas i bearbetningsbar form (t.ex. Wordformat) per e-post till ku.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Ku2019/00736/CSM och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet. Remissinstansens namn ska även anges i dokumentnamnet.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen i rapporten. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Helena Swenzén
Expeditions- och rättschef

Samiskt språkcentrums utvecklingsmöjligheter för att främja fler samiska språk

Inledning

Regeringens skrivelse 2017/18:282 lyfter upp behovet av att utarbeta ett långsiktigt och samlat handlingsprogram för bevarande av de nationella minoritetsspråken. Här framhålls att organisering av språkcentrum eller motsvarande funktioner för att främja de nationella minoritetsspråken bör utredas för att kunna ingå i handlingsprogrammet.

Sametinget har fått i uppdrag att utreda hur Samiskt språkcentrums verksamhet kan utvecklas för att främja fler samiska varieteter (Ku2018/01453/DISK). Sametinget ska i genomförandet av uppdraget samråda med samiska civilsamhällsorganisationer och inhämta synpunkter från berörda myndigheter och organisationer.

I uppdraget ska ingå kostnadsberäkningar och konsekvensanalyser av myndighetens förslag, inklusive personella konsekvenser.

Bakgrund

Sametinget anförde redan inför etableringen av språkcentrum på sydsamiskt område 2010 att det finns behov av språkcentrum även på nord- och lulesamiskt område. Utredningen SOU 2006:19 (s.290) hade samma åsikt i frågan:

”Efter hand bör etableringar även ske i de lule- och nordsamiska områdena, så att språkarbetet kan stärkas även där.”

Skäl för införandet av ett samiskt språkcentrum på sydsamiskt område angavs i proposition 2008/09:158 vara att sydsamiskan var starkt hotad och att åtgärder behövdes omgående.

Förslag gällande utveckling av språkcentrum för samiska språken

Sametingets förslag är att det inrättas två nya språkcentrum inom nord- och lule/pitesamiskt område i enlighet med vad Sametinget anför sedan inrättandet av språkcentrum i Dearn/Tärnaby och Staare/Östersund.

Huvudman och organisation, lokalisering

Huvudman för de nya språkcentren föreslås vara Sametinget och lokaliseringen av dessa föreslås bli Giron/Kiruna och Jåhkåmåhkke/Jokkmokk. Lokaliseringsorter för språkcentrum inom nord- och lule/pitesamiskt område blir således samlokaliserat med Sametingets befintliga verksamheter, på samma sätt som språkcentrum i Dearn/Tärnaby och Staare/Östersund är.

Sametinget bedömer att den utveckling som behövs i arbetet med revitaliseringen av de samiska språken är att fler personer, och geografiskt hela Sápmi på svensk sida, har tillgång till språkcentrums verksamhet. Enligt ”Utvärdering av Samiskt språkcentrums arbete i ett revitaliseringsperspektiv”¹ framkom att de i utvärderingen tillfrågade personerna uppfattade att nuvarande Samiskt språkcentrum lokaliserat på ume/sydsamiskt område bidragit till en normalisering av samiskan och legitimering av hela revitaliseringsarbetet. Vidare konstaterades i utvärderingen att Samiskt språkcentrums nuvarande verksamhet bedrivits i

¹ Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU:2017:60), bilaga 2

inom ramen för vad nordisk och internationell forskning ansett vara framgångsfaktorer för språklig revitalisering. Sametinget har tidigare framfört att de samiska språken behöver betydligt mer resurser och fler aktörer i hela Sápmi.² Det är naturligt att utöka antalet språkcenter i Sametingets regi, dels för att kunna bygga vidare på de erfarenheter och arbetssätt som upparbetats, och dels utifrån att det är Sametingets uppgift att leda det samiska språkarbetet.³

Samråd med samiska civilsamhällesorganisationer

Sametinget har den 20-21 november 2018 hållit samråd med samiska föreningar, organisationer, samebyar inom nord- och lule/pitesamiskt område, samiska institutioner samt företrädare för sametingspartier. Utöver inbjudningar till tidigare nämnda aktörer var samrådet öppet för allmänheten. Samrådet samlade ett 40-tal deltagare. Syftet var att inhämta synpunkter och föra en dialog med samer angående samiska språkanvändares behov. Samrådet var vidare tänkt att ge underlag för vilka uppgifter språkcentrum inom nord- och lule/pitesamiskt område förväntas ha; en slags inventering av språkanvändarnas behov.

Vid samrådet hölls allmänna föreläsningar om språk, en presentation av nuvarande språkcentrums verksamhet samt hur språkcentrum på norsk sida av Sápmi arbetar. Deltagarna fick också arbeta i grupper med olika frågeställningar kring språk som sedan avhandlades i ett panelsamtal.

Vid samrådet uttalade deltagarna en förväntan på språkcentrum inom nord- och lule/pitesamiskt område. Just lokaliseringsfrågan i språkområdet sågs som positiv med tanke på samarbetet med andra samiska verksamheter men också som stöd till kommunala befintliga verksamheter som förskola, skola och äldreomsorg. Andra möjliga samiska samverkanspartners var Sámij áhpadusguovdásj, Bágo čálliid siebrie och Samernas bibliotek. En bidragande orsak till att just dessa institutioner nämndes var att samrådet hölls i Jåhkåmåhkke/Jokkmokk. Även sameföreningar, samebyar och övriga organisationer lyftes fram som viktiga samarbetspartners. De verksamheter som kom på tal var föräldrastöd, utbildningar, studiecirkel och kurser i samiska.

Deltagarna lyfte upp behovet av utbildningar (mentorsprogram, språkbad, språkkurser) men även att språkcentrum behövs som ett språkligt nav som publicerar material (t ex tema-häften, parlörer) och inbjuder till aktiviteter och mötesplatser (t ex språkcaféer). Framtida språkcentrum i nord- och lule/pitesamiskt område förväntas bli en språklig motor som bidrar till den samiska språkutvecklingen i respektive område.⁴

På samrådet presenterade medarbetare från språkcentrum Aejege i norska Plassje/Röros sin verksamhet. Deltagarna såg positivt på Aejejes arbete med att ta fram språkligt material,

² Sametingets årsredovisning 2017,

³ Sametingslag (1992:1433)

⁴ Jmf Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU:2017:60), bilaga 2

både eget såväl som översättningar. På samrådet uttrycktes att det finns ett värde i exempelvis kursverksamhet med stödord i häftesformat samt i att utforma utbildningsmaterial på olika teman. Ett sådant arbetssätt bidrar till att stärka språket på traditionella språkarenor.

Deltagarna tog tillfället i akt och diskuterade behovet av språkliga arenor, olika slags utbildningar i samiska, tillgång till språkligt material med mera. Vidare lyftes betydelsen av att samhället säkerställer tillgång på bland annat lärare och journalister och det uttalades behov av förstärkningar inom samisk undervisning för barn och ungdomar.

Det finns ett klart uttalat behov av språkliga revitaliseringsåtgärder och det finns en efterfrågan på de aktiviteter som Samiskt språkcentrum i dagsläget tillhandahåller. Särskilt attraktiva är mentor/lärling-programmen och arbetet med att motverka "språkspärrar". Detta bekräftas av de förfrågningar som nuvarande språkcentrums verksamhet fått från de nordliga områdena.

Utökad lokalisering av språkcentrums verksamhet till nord- och lule/pitesamiskt område uppfattades inte av deltagarna på samrådet som entydig satsning på något särskilt samiskt språk utan enbart som geografisk närhet. Språkliga olikheter diskuterades, men mer utifrån hur språkcentrum kan hitta möjligheter till närmande mellan olika samiska språk, t ex genom att producera enkla parlörer med glosor och fraser på alla samiska språk.

Uppdrag

Sametinget har enligt sametingslagen till uppgift att fastställa mål för och leda det samiska språkarbetet. Fram till 2016 års regleringsbrev fanns skrivningen att "Sametinget ska bidra till det samiska språkets användning och ställning i samhället, framför allt i de traditionellt samiska områdena." Styrningen av nuvarande språkcentrum har tidigare reglerats mer utförligt i regleringsbrev. I det nu aktuella regleringsbrevet framgår endast att Sametinget ska driva samiskt språkcentrum i Dearn/Tärnaby respektive Staare/Östersund.

Inför inrättandet av nuvarande språkcentrum uppdrogs Sametinget att göra en förstudie⁵. Förstudien gav förslag på verksamhet utifrån samiska och regionala behov. Proposition 2008/09:158⁶ tog i beaktan delar av förstudien vad gäller verksamhetens innehåll. Propositionens bedömningar utgör fortfarande en bra grund för framtida arbete med fler samiska språkcentrum. En viktig aspekt var ett innovativt och framåtsyftande arbetssätt för att utveckla och stimulera till ökad användning av de samiska språken. Kopplingen mellan språk och kultur skulle återspeglas i genomförandet, eftersom kopplingen mellan just språk och kultur av forskare bedömts vara en viktig framgångsfaktor vid revitalisering av urfolksspråk. Vidare angavs att språkcentrum ska tillvarata alla samiska språk som används i regionen.

Nuvarande språkcentrum arbetar utifrån de övergripande målen i Sametingets språkpolitiska handlingsprogram. Det övergripande målet för språkcentrum är att bidra till det

⁵ Gaaltije (2008) Förstudie om etablering av Samiska språkcenter på sydsamiskt område

⁶ Proposition 2008/09:158, Från erkännande till egenmakt

samiska språkets användning och ställning i samhället, utgå från samernas behov av revitaliseringsinsatser och stärka de samiska talarna.

Det som låg till grund för inrättandet av språkcentrum i ume/sydsamiskt område kan även ligga till grund för inrättande av nya språkcentrum på nord- och lule/pitesamiskt område. Alla samiska språk är små och hotade språk i världen. Däremot kan geografiska skillnader och den samiska befolkningens bosättningar ge andra förutsättningar för revitaliseringsarbetet i nord- och lule/pitesamiskt område. Målet kan fortsättningsvis vara detsamma; att främja och stimulera till ökad användning av de samiska språken samt stärka de samiska talarna.

Utvärderingen⁷ av Samiskt språkcentrums nuvarande verksamhet fann att koppling mellan språk och kultur nämndes i några av informanternas svar men kunde inte utläsa någon systematisk strävan efter att inkludera kultur, traditionell kunskap med mera i Samiskt språkcentrums språkrevitaliseringsarbete. Det kan vara fördel att vid etablering av språkcentrum inom nord- och lule/pitesamiskt område ange kopplingen tydligare i styrdokumentet, med tanke på att det visat sig vara en framgångsfaktor för revitalisering av urfolksspråk.

Styrning och inflytande

Eftersom Sametinget är såväl en myndighet som ett folkvalt organ, är det naturligt att styrningen sker via politiska mål. Språkcentren ska redovisa gentemot Sametingets politik likväl som mot regleringsbrevens krav.

Bemanning

Sametinget föreslår fem tjänster i det nordsamiska området och fem tjänster i det lule/pitesamiska området. Tjänsternas inriktning ska vara språkkonsulenter och nödvändig kompetens är akademiska studier i ämnet samiska och samisk kulturkompetens utöver annan akademisk utbildning. Det nuvarande språkcentret på ume/sydsamiskt område har förutom fyra språkkonsulenter även en tjänst för arbetsledning. Ett liknande upplägg bedöms vara lämpligt även för språkcentrum på nord- och lule/pitesamiskt område. Genom att ett flertal personer ingår i en arbetsgrupp skapas en utvecklingsbenägen miljö, en faktor som lyftes fram i förstudien⁸ och som praktiserats i nuvarande språkcentrum. De geografiska avstånden mellan nuvarande språkcentrum i ume/sydsamiskt område och de aktuella områdena i nord- och lule/pitesamiskt område kan bli en försvårande faktor för att vara en och samma enhet. Språkcentren bör hellre samarbeta med aktörer inom närområdet för att stärka sin roll i lokalsamhället⁹ och därigenom stärka det samiska språkets ställning i lokalsamhället. Det senare kan vara ett smidigare arbetssätt i förhållande till språkanvändarna eftersom det finns olikheter mellan områden t ex. bosättningsmönster och variationer i språkliga förutsättningar och behov.

⁷ SOU 2017:60, Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik, bilaga 2

⁸ Gaaltje (2008) Förstudie om etablering av Samiska språkcenter på sydsamiskt område

⁹ Nygaard, V., Varis Balto, Á.M., Solstad, M., Solstad, K.J. (2012) Evaluering av samiske språkcentre, Rapport 2012:6; Norut, Norge

Språkcentrum har oavsett samma huvudman, Sametinget, och har alla möjligheter att använda sig av varandra som nätverk, samverkansaktörer etc.

Sametinget har haft svårigheter att rekrytera språkkonsulenter till språkcentrum i Dearnaby och Staare/Östersund. Bedömningen är att rekryteringen till språkcentrum på nordsamiskt område (Giron/Kiruna) inte kommer att utgöra samma problem, då flertalet sökande med efterfrågad kompetens i tidigare rekryteringsprocesser varit från nordsamiskt område men tackat nej till tjänsterna då dessa haft placeringsort Dearnaby och Staare/Östersund. Rekryteringen till språkcentrum på lule/pitesamiskt område (Jåhkåmåhkke/Jokkmokk) bedöms också vara genomförbar då det på orten finns ett flertal samiska institutioner/ verksamheter.

Budget

Sametinget föreslår att den årliga budgeten för två nya språkcentrum, ett nordsamiskt och ett lule/pitesamiskt språkcentrum uppgår till 8 455 tkr för respektive språkcentrum.

Total kostnad för två språkcenter blir då 16 911 tkr enligt 2019 års prisnivå.

Löne-, rese- och verksamhetskostnader är hämtade från tidigare utgiven delrapport gällande Språkcentrum för nationella minoritetsspråk¹⁰. OH-kostnader är beräknade utifrån att Sametingets OH-kostnader uppgår till 63,78%¹¹.

Löner , inkl LKP	3 850 tkr	x vardera språkcentrum
Resekostnader	150 tkr	x vardera språkcentrum
OH Kostnader	2 455 tkr	x vardera språkcentrum
Verksamhet	2 000 tkr	x vardera språkcentrum
Totalt	8 455 tkr	x vardera språkcentrum

Nuvarande språkcentrum har haft samma budget sedan 2010, dvs 6 000 tkr. I nuvarande språkcentrum finns fem anställda. Nuvarande språkcentrums budget finns i *anslag 7.1 Åtgärder för nationella minoriteter ap. 14*, som är ett s.k. sakanslag. Det måste påtalas att det är olyckligt att planera lönekostnader i anslag som inte genererar en årlig uppräknings av pris- och lönekostnader. Innebörden blir i förlängningen att lönekostnaderna för språkcentrum urholkar den del som är avsedd att gå till verksamheten. Här bör det för Sametingets verksamheter, utifrån Sametingets storlek men också myndighetens bredd på verksamhet, finnas möjlighet att föra över kostnader för personal till förvaltningsanslaget, 3:1 *Sametinget ap.1* och låta kostnader för verksamheten stanna kvar i sakanslaget.

¹⁰ Institutet för språk- och folkminnen, Språkcentrum för nationella minoritetsspråk, delrapport, 2019

¹¹ Sametingets Årsredovisning 2018

Konsekvensanalys

Sametingets förslag, att det etableras språkcentrum på nord- och lule/pitesamiskt område innebär inga personella förändringar för nuvarande språkcentrum på ume/sydsamiskt område.

Vid ett fattat beslut om inrättande av nya samiska språkcentrum ser Sametinget behov av en inledningsfas för planering, rekrytering och lokalförsörjning innan ordinarie verksamhet startas. Det är således en fördel att beslut kommer något innan resurser tillförs Sametinget.

OH kostnader har inberäknat myndighetsgemensam administration och tar höjd för förändringar i Sametingets sammantagna behov av administrativt stöd.

Utvärdering av samiska språkets utveckling

Samiska språk är fem olika språk med olika förutsättningar och olika behov. Skillnaden mellan nord- och sydsamiska brukar jämföras med skillnaden mellan svenska och isländska.¹² Det finns i dagsläget fyra godkända samiska ortografier i Sverige och arbete pågår för närvarande med en pitesamisk ortografi. Ortografierna beror inte bara på att språken skiljer sig åt, utan bygger också på olika ortografiska principer.¹³

Sametinget föreslår att ytterligare två språkcenter etableras i samma storleksordning som nuvarande språkcentrum och förväntar sig att denna etablering blir beslutad och verkställd inom en snar framtid.

Sametinget förväntar sig att det samtidigt säkerställs att det finns en plan för utvärdering av beslutad satsning inom rimlig angiven tid. Detta för att säkerställa att resurserna är tillräckliga och att ansvar tas för de samiska språkens utveckling.¹⁴

Ytterligare utveckling för att revitalisera samiska språken

Inrättande av språkcentrum på nord- och lulesamiskt område är ett viktigt steg för att stärka det samiska språkarbetet. Det arbete som kan bedrivas i framtida språkcentrum har förväntningar i samiska samhället, det framkom tydligt på Sametingets samråd i samband med denna utredning men också i den utvärdering som skett av Samiskt språkcentrums verksamhet.

De samiska språkens ställning som ett litet och hotat språk förpliktigar också att samhället i övrigt tar sitt ansvar och vidtar nödvändiga åtgärder.

Vid utvärderingen av Samiskt språkcentrum¹⁵ framkom att utbildningsområdet ses som en stor utmaning när man vill revitalisera samiskan. Samiskt språkcentrum har också lyft problematiken¹⁶ att nå barn och ungdomar då språkcentrum blir "hänvisade att möta barn och ungdomar på fritiden vilket inte alla gånger är effektiv språkrevitalisering." Sametinget

¹² SOU 1990:91, Samerätt och samiskt språk

¹³ Ibid

¹⁴ Sametingets språkpolitiska handlingsprogram

¹⁵ SOU 2017:60, Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik, bilaga 2

¹⁶ Lägesrapport från Samiskt språkcentrum, De samiska språken i Sverige 2016

ser förutom behov av att utvidga språkcentrets verksamhet geografiskt och personellt även behov av samarbetspartners med såväl ekonomiska och personella resurser för att genomföra språkprocesser.

För att vända språkbytesprocessen måste man lyfta fram förstaspråks talare och det är viktigt att språket används naturligt bland barn och ungdomar, där en förutsättning för användningen är förstaspråkskompetens¹⁷. Det är stor enighet bland språkarbetare att skolan och skriftspråkundervisningen är central för hur språk överförs till nästa generation, inte minst när det gäller små språk med få naturliga språkdomäner.

Språk- och språkutveckling är ett väl utforskat område och det finns väl dokumenterade utbildningsmodeller som kan användas för såväl första- som andra språktalare i syfte att stärka samiska barns möjlighet att utveckla sitt samiska språk.

Sametinget ser att i förlängningen räcker det inte med inrättande av fler språkcentrum utan det är nödvändigt att se till att samiska barns skolgång är en del av regeringens satsningar för samiska språkens revitalisering. Utvärderingen¹⁸ av samiskt språkcentrum lyfte också upp samiska språkens situation "En koordinering av nya insatser från skolans sida och stödjande och kompletterande insatser från Samiskt språkcentrums sida måste till för att situationen ska kunna förbättras." Sametinget anser att det sker genom att involvera huvudmännen för samiska barns undervisning, genom att lägga Sameskolstyrelsen och kommuner att utforma undervisning i sådana utbildningsmodeller som gagnar språklig utveckling.

Kommuner har stort ansvar enligt nuvarande lagstiftning som rör samiska språkliga rättigheter och det ska naturligtvis innebära att kommuner ska ta större ansvar för samiska språkbärare och arbeta för att främja samiska språkens utveckling. Det skulle bli ett komplement till Sametingets språkcentrum och även ge möjlighet att nå målgruppen barn och unga som finns i de kommunala verksamheterna, förskola och skola.

Förvaltningskommuners delaktighet skulle kunna bidra att för barn och unga skapa fler samiskspråkiga arenor. En hemkommun har stora förutsättningar att i sin verksamhet nå speciellt barn och unga, i kommuner finns det verksamheter som inbjuder till att nå nya språkarenor och utvidga språkanvändning i barns och ungdomars vardagliga liv och i barnens skolgång.

Det saknas officiell statistik på samer såsom antal samer, hur många som talar samiska etc. Med utpekat större krav på förvaltningskommuner att ta ansvar för samiska barns undervisning på samiska språk skulle just antal barn med språkundervisning vara ett mätbart resultat för samiska språkens utveckling.

Sametinget föreslår att utöver satsning på utökning av samiska språkcentrum så läggs samiska förvaltningskommuner att arbeta mer aktivt för att revitalisera samiska språken och då involvera samiska barns undervisning i samiska språken.

¹⁷ Sametingets språkpolitiska handlingsprogram

¹⁸ SOU 2017:60, Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik, bilaga 2

Referenser

Gaaltje,(2008) Förstudie om etablering av Samiska språkcenter på sydsamiskt område

Institutet för språk- och folkminnen, (2019) Språkcentrum för nationella minoritetsspråk, delrapport

Nygaard, V., Varis Balto, Á.M., Solstad, M., Solstad, K.J. (2012) Evaluering av samiske språkcentre, Rapport 2012:6; Norut, Norge

Proposition 2008/09:158, Från erkännande till egenmakt

SFS 1992:1433, Sametingslag

Sametingets språkpolitiska handlingsprogram

Sametingets årsredovisning 2017

Sametingets årsredovisning 2018

SOU 1990:91,Samerätt och samiskt språk

SOU 2017:16, Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik, bilaga 2